

Genist

MAGAZINE VAN HET REGIMENT GENIETROEPEN

Interview nieuwe CDS, luitenant-generaal Tom Middendorp

Steigers parate genie op hoogte

Het Nationaal Trainingscentrum CBRN

Wat maakt de luchtmobiele genist zo uniek?

Nuldelijnszorg veteranen

Veteraan aan het woord: "Engineering werkt wereldwijd"

1748-2012
264 jaar

Draadloze alarmketen

Dräger X-zone 5000: seriegeschakelde veiligheid

Hypermoderne bewaking: de Dräger X-zone 5000 is in combinatie met de X-am 5000 of X-am 5600 geschikt voor het gelijktijdig bewaken van 1 tot 6 gassen. De draagbare, robuuste en waterdichte alarmversterkers maken de meervoudige gasdetectieinstrumenten in een handomdraai tot een uniek systeem.

MEER INFORMATIE: WWW.DRAEGER.COM

GENIST

JAARGANG 5 NUMMER 2012.1

Magazine van het Regiment Genietroepen
Verschijnt in mei en oktober
Uitgegeven door de Stichting Veteranen
Regiment Genietroepen

Stichting Veteranen Regiment Genietroepen

Opgericht op 14 mei 2008 Van Brederodekazerne
te Vught. Statuten ingeschreven bij de
Kamer van Koophandel te 's-Hertogenbosch

Voorzitter

Brigadegeneraal b.d. H.J. Scheffer

Vice-voorzitter

Luitenant-kolonel b.d. ing. C.P.M.R. Schrover

Penningmeester

Majoor b.d. A.J.J. Aarendonk

Secretaris

Ing. F.A.N.M. Wilsens

Secretariaat Regiment Genietroepen

Postbus 10151, 5260 GC Vught
Mevr. Angélique van Heertum
Email: agam.v.heertum@mindef.nl
Tel: 073-6881304

(Bereikbaar ma-di-do van 09.00 tot 12.00 uur)

Bestuursleden

Majoor P. Floor
Majoor b.d. G.M.N. Beerkens
Eerste luitenant b.d. H. van Meteren
Regimentsadjutant F. Schiltman

Coördinator Landelijke Veteranendag

Regimentsadjutant F. Schiltman

Redactie

Lkol b.d. ing. C.P.M.R. Schrover (hoofdredacteur)
Maj b.d. G.M.N. Beerkens (bladredacteur/coördinator)
Regimentsadjutant F. Schiltman (redacteur)
Elnt (R) b.d. mr. E.H. Attema (beeldredacteur)
Maj b.d. J.H.A. Verhoeve (eindredacteur)
Email redactie: redactie.genist@hotmail.nl

Realisatie & Exploitatie

Email: john.akkerman@greenpaper-association.com
Tel: 06 53 56 95 50

GREEN PAPER ASSOCIATION

Profileren in de vorm van publiceren en participeren,
kan niet automatisch de voorkeur bij verwerving inhouden.

Member of the European Military Press Association

1748-2012

264 jaar

03 Voorwoord voorzitter SVRG 05 Van de redactie 07 Aan het woord is Commandant Regiment Genietroepen 09 Aan het woord is Regimentsadjutant 11 Interview met de nieuwe CDS, luitenant-generaal Tom Middendorp 16 Beëdigingen 17 Regiment reikt waarderingen uit 18 Regimentsdiners november 2011 19 Terugblik Genie Informatiedag 22 Wapendag Genie 2012 23 Regimentsagenda 2012 25 Genie sportdag 24 mei 26 Regimentslegpenning 27 Column BIJVOORBEELD: 'Anders kunnen of anders durven?' 29 De steigers van de parate genie zijn op hoogte 34 Opleiding & Training en de geniegroep 36 Oefening 'FINAL RUN' VTO KMA 39 DMO: ICMS-CBRN, van programma naar materieel 45 Het Nationaal Trainingscentrum CBRN (NTC) 47 Multidisciplinaire samenwerking onder CBRN omstandigheden 49 Steun het KWF - Help Team Abeltjes 50 Logistieke eenheid - Smeerolie van OTCGenie en het regiment 51 Genie plaatst gerestaureerd kruis terug op fusilladeplaats Vught	55 Oefening 'ENGINEER EMERGO' 41 Pagnbat 57 Geniesteun aan CONOPS 11 AMB. Wat maakt luchtmobiele genist uniek? 63 Military Engineer Centre of Excellence (MILENGCOE) 67 'Grenzen voortzettingsvermo- gen bereikt'. Specialistische kennis is schaars 69 101 Gnbat en de toekomst 73 Hammerschmidt: "Engineering werkt wereldwijd" 76 Libanon- en Afghanistanvete- raan Richard Spierts: "Worte- lenstamp en rijst met prut" 80 Landelijke Veteranendag 2012 81 'Nuldelijns' veteranenzorg 82 Spoorwegtroepen van het Regiment Genietroepen in beeld 85 Quo vadis Historische Genieverzameling? 87 Museum 1940 - 1945. Sappeurs, mineurs en ponton- niers in Dordrecht 88 Mededelingen Stichting Geschiedschrijving Genie 89 Mededelingen Club officieren b.d. PMK Wezep 90 Fanfarekorps der Genie - IN MEMORIAM Riekie van de Burgt 92 VOG - Verbonden door kameraadschap 93 VGGO - Al 35 jaar het gezicht van genie onderofficieren

Foto cover: Sld 1 Grad Tieland,
411 Pagnacie. Behalve algemene
genietaken en searchen, opgeleid
tot pontonnier, Minimischutter en
electricien

Industrie-sectionaaldeur ALR Vitraplan

reddot design award

Functie ontmoet aspect. Hörmann deuren met onderscheiding.

ASR 40: aluminiumdeur
in fijn profielaspect

Industriedeuren en design: Bij Hörmann is dat geen tegenstrijdigheid. De industrie-sectionaaldeur ALR Vitraplan werkt door de nieuwe, in hetzelfde vlak liggende beglazing, echt hoogwaardig. En dat blijft ook zo. Daarvoor zorgt de krasvaste DURATEC kunststofbeglazing. Bekroond met de reddot Award.

VETERANEN VINDEN, BINDEN EN BETROKKEN HOUDEN

Tot voor kort was de regimentscommandant voorzitter van de Stichting Veteranen van het Regiment Genietroepen (SVRG), maar die combinatie is om meerdere redenen niet (meer) wenselijk. Daarom heeft kolonel Van Griensven mij gevraagd als voorzitter. We hebben met een aantal nauw betrokken mensen gesproken, waardoor ik een helder beeld kreeg van wat ik voor de SVRG zou kunnen betekenen. Maar eerst zou ik mij graag aan u willen voorstellen.

MIJN NAAM IS... HEIN SCHEFFER

In 1972 ben ik op de KMA begonnen aan mijn opleiding tot genieofficier. Tijdens mijn geniespecifieke opleiding heb ik onze vicevoorzitter Claudius Schrover leren kennen. Ik startte als pelotonscommandant bij 13 Pantsergeniecompagnie in Oirschot en daarna was ik lichtingsploegcommandant ARO/ADOO op het Genie Opleidingscentrum. Na een uitstap naar de bouwdienst in Leiden werd ik in 1983 bij 11 Geniebataljon commandant van de B-compagnie. Daar heb ik onze redacteur Gerrit Beerkens goed leren kennen; hij was daar commandant Ost. Na de Hogere Krijgsschool heb ik eigenlijk alleen maar Haagse functies vervuld bij afwisselend de DPKL, Landmachtstaf, Defensiestaf, DMO en DGW&T.

Eén van de hoogtepunten lag voor mij in de beginjaren negentig: het besluit om over te gaan naar een beroepsleger had enorme gevolgen voor onze kazernes. Ik was toen verantwoordelijk voor de infrastructuurplannen van de Landmacht en heb toen met mijn mensen de basis gelegd voor de belegging en behuizing van de KL zoals die nu is. In 2001 werd ik in de rang van brigadegeneraal plaatsvervangend directeur DGW&T; een zeer uitdagende functie, omdat er toen veel van DGW&T werd verlangd. Maar het meest indrukwekkende hoogtepunt in mijn loopbaan was mijn uitzending naar Afghanistan (oktober 2006 - maart 2007) als Commandant Contco. 'Er bij zijn waar het gebeurt' is op zich al een bijzondere ervaring, maar vooral de professionaliteit van de mensen heeft grote indruk op mij gemaakt en mijn bewondering gewekt. Ik zat daar overigens deels tegelijkertijd met onze regimentscommandant. In 2008 ging ik bij de Landmachtstaf in Utrecht mijn laatste functie vervullen als Directeur Operationele Ondersteuning. Dat heb ik met veel plezier gedaan, mede omdat ik het heel fijn vond om weer direct binnen en voor de KL te werken. Een beetje een gevoel van *back to the roots*.

Sinds 1 mei 2010 ben ik met FLO en heb intussen een aardig gevulde agenda, waar nu dus het voorzitterschap van de SVRG bijkomt. Ik ben getrouwd, woon in Voorburg en heb drie kinderen en drie kinderen uit een eerder huwelijk. Van mijn twee kleinkinderen is de oudste geboren toen ik op uitzending was. Mijn hobby's zijn zeilen en lezen.

VINDEN, BINDEN EN BOEIEN

Ik zie dat er veel gebeurt op het gebied van veteranenzorg. Het bestuur van de SVRG heeft op basis daarvan een aantal speerpunten geformuleerd. Belangrijk is dat we al onze genieveteranen vinden, binden en zodanig boeien dat ze 'er bij blijven'. De privacywetgeving beperkt ons echter een beetje om onze veteranen te vinden. We zijn nu onze database zo goed mogelijk aan het actualiseren, in samenwerking met de eenheidscommandan-

ten die voortaan de veteranenpassen uitreiken. We kunnen zo de veteraan van meet af aan leren kennen en met hem of haar contact blijven onderhouden. Om de 'oude' veteranen te vinden zijn we bezig diverse bestanden te koppelen. Help ons daarbij door uw contactgegevens door te geven aan de regimentsadministratie: www.regimentgenietroepen.nl. We kunnen dan kijken of u al in onze database staat. Zo niet, dan voegen we u toe of actualiseren uw gegevens.

Een tweede speerpunt wordt een eigen genieontmoetingsplaats in een genieomgeving, waar veteranen elkaar kunnen ontmoeten en onder het genot van een hapje en een drankje herinneringen kunnen ophalen. We zijn bezig om een locatie geschikt te maken en we hopen daar in de loop van dit jaar verder over te kunnen berichten. Volg daarom de site en ook ons blad *Genist*.

Een derde speerpunt is het omvormen van de stichting naar een vereniging, dit vanwege gewijzigde richtlijnen van Defensie. Op zich lijkt dit een administratieve handeling en dat is het in eerste instantie ook, maar in een vereniging hebben de leden inspraak en dat zal moeten worden georganiseerd. Ook daarom is een actuele database van de leden onontbeerlijk. Om kosten te besparen willen we de communicatie met de leden zoveel mogelijk via e-mail en de website laten plaatsvinden. Daarom nogmaals de oproep: geef uw contactgegevens op!

Op de korte termijn zijn we bezig met de voorbereiding van de Wapendag Genie op donderdag 24 mei a.s. in Vught. Het belooft een leuke dag en avond te worden. En op zaterdag 30 juni vindt de Landelijke Veteranendag plaats en ook daar willen we ons als genieveteranen laten zien. U leest er verderop in dit blad meer over.

Ik heb in het bestuur alleen maar betrokken en actieve collega's aangetroffen en ik heb er alle vertrouwen in dat we met elkaar invulling kunnen geven aan de ambities. We hopen dat we daarmee voldoen aan uw verwachtingen als veteraan. Mocht u in dat kader nog tips hebben, dan zien we die ook graag tegemoet op de regimentsite. ●

Met welgemeende geniegroet,
Hein Scheffer

**KEMPER EN
VAN TWIST
DIESEL B.V.**

BUNDELT KRACHT EN BETROUWBAARHEID

Kemper en Van Twist Diesel B.V. staat voor kwaliteit en 100% betrouwbaarheid. "Kan niet - bestaat niet!". Dit is onze missie voor onze klanten en geldt ook voor onze mensen en voor ons als 'samenwerkers'. Samen realiseren wij altijd de juiste oplossing.

Constante ontwikkeling en beheerste groei van ons als professionals waarborgt onze continuïteit. Wij nemen persoonlijk onze verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van onze producten en dienstverlening. Wij bieden 'tailor-made' oplossingen en leveren 'high value' producten en services, waar wij 100% achter staan!

Het belang van onze klanten staat centraal in ons denken en doen. Wij zijn afhankelijk van onze klanten en zij niet van ons.

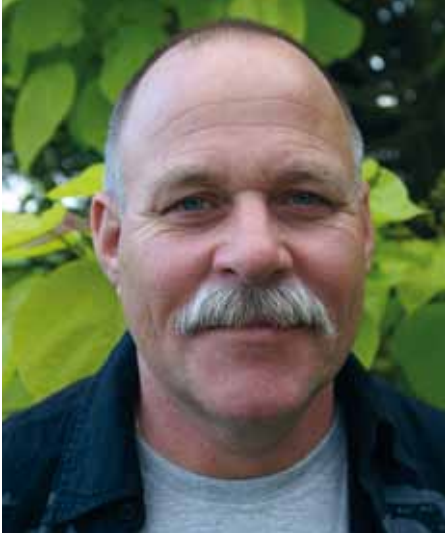

Importeur van diverse topmerken

Kemper en Van Twist Diesel B.V.
Keerweer 62 | Dordrecht

+31 (0)78 - 632 66 00

info@kvt.nl | www.kvt.nl

‘Genist’ magazine van het Regiment Genietroepen, verbindt en verbreedert!

Na een periode van anderhalve maand achter de computer te hebben gezeten om de kopij voor deze ‘Genist’ te verzamelen en te ordenen, was het vandaag zodanig mooi weer, dat ik het niet kon laten om even mijn zinnen op een van mijn overige hobby's te zetten. De motor van stal gehaald en lekker uitgewaaid. Even mijn inmiddels door *Microsoft Office* gesegelde hersenen *resetten*. Want inderdaad ook dit keer is het weer gelukt om een grote diversiteit aan informatie van en over ons regiment te verzamelen, dankzij uw aller medewerking. Juist úw bijdrage, verhalen van de werkvloer en uit de praktijk, maakt de Genist zo interessant. Elkaar informeren over waar we mee bezig zijn, maar ook samen gedenken en herdenken, stilstaan bij het wel en wee van mederegimentsleden en aandacht en respect hebben voor onze veteranen, versterkt het saamhorigheidsgevoel binnen ons regiment. Een gevoel van kameraadschap en verbondenheid dat door velen gekoesterd wordt en waar menig een buiten ons wapen slechts met enige afgunst aan durft te denken.

De meeste actief dienenden gaan een onzekere periode tegemoet en langzaam maar zeker worden de contouren van de toekomstige genie zichtbaar. Wat dat voor eenieder persoonlijk betekent, daarop wordt ook in deze Genist helaas geen antwoord gegeven. Luitenant-kolonel Erik Sinninghe doet wel de organisatie van de toekomstige genie uit de doeken in zijn artikel ‘Parate genie heeft steigers op hoogte’, terwijl overste Rik Dijkhoff met zijn artikel ‘Opleiding & Training en de geniegroep’ een tipje van de sluier oplicht over de centrale positie die de groep inneemt in het nieuwe O&T concept.

Wij prijzen ons ook gelukkig met ‘het portret’ van een wel zeer bijzondere genie, nu nog luitenant-generaal Tom Middendorp, die over enkele maanden als nieuwe CDS de hoogste baas van onze krijgsmacht zal worden. Wij zijn trots dat een genie, één van ons, deze eer te beurt is gevallen.

Vanuit de parate eenheden hebben we zoals altijd veel response gekregen in de vorm van de ‘Mijn naam is...’ rubrieken en majoor Johan Kranenburg beschrijft als nieuwe commandant 11 Gncie lmb wat de luchtmobiele genie zo uniek maakt in zijn ondersteunende taak binnen 11 AMB.

NIEUW ITEM

Onder de naam ‘BIJVOORBEELD’ schrijft luitenant-kolonel Gert-Jan Kooij, C-41 Pagnbat, in elke Genist een column over een actueel onderwerp. Hij deponert daarin een vraag en/of stelling met het

doel u te prikkelen mee te denken en uw mening te ventileren. U wordt dus van harte uitgenodigd te reageren.

Verder een bijdrage van onze vertegenwoordiger bij MILENCOE, luitenant-kolonel Theo van Wijk en van majoor Jasper Kremers, die bij DMO werkt aan ICMS CBRN materieelprojecten.

Uiteraard wordt ook weer even stil gestaan bij onze geniehistorie. Twee stukjes over de Spoorwegtroepen, ooit deel uitmakend van het Regiment Genietroepen en over de rol van o.a. de pontonniers in Dordrecht (‘40-‘45).

In de rubriek ‘Veteranen en Oudgedienden’ een artikel over een van de speerpunten van de SVRG, de ‘nuldlijnszorg’ en hoe we daar binnen de genie inhoud aan willen gaan geven. Een oproep tot deelname aan de Nationale Veteranendag en enkele lezenswaardige verhalen van genieveteranen maken ook deze rubriek weer zeer de moeite waard.

Ook onze verenigingen en stichtingen komen aan het woord met hun mededelingen en bijzonderheden. De bijdrage van het Fanfarekorps der Genie staat daarbij dit keer in het teken van het overlijden van hun marketenster Riekje van de Burgt. Een erg geliefde en gewaardeerde vrouw die door het korps node gemist zal worden.

Als bijlage ontvangt u bij deze Genist een servicepagina waar u de contactgegevens en bezoekadressen van eenheden, verenigingen en stichtingen kunt vinden. Deze servicepagina wordt u, als bewaarexemplaar, aangeboden omdat de regimentsagenda, waar voorheen deze info in stond, niet meer wordt uitgegeven.

En *last but not least*: Als u de verhalen vanuit uw eenheid, vereniging, stichting of gewoon vanuit uw ervaringen blijft insturen, zorgen wij er als redactie voor dat de Genist de kwaliteit, uitstraling en waardering blijft houden die u inmiddels gewend bent. ●

Veel leesplezier met deze, wederom unieke, uitgave.
Sodeju!

ADRESWIJZIGING

Het emailadres van de redactie Genist is gewijzigd.
Contact en kopij: redactie.genist@hotmail.nl

PROTECTION **ON THE MOVE**

Thermal infrared and radar signatures make combat vehicles exposed to sensors and target acquisition systems and thus vulnerable to detection and attack. The risk of detection increases dramatically with movement. Vehicles therefore require advanced signature management equipment in order to achieve sufficient protection against detection and identification.

Saab Mobile Camouflage System MCS is a high-tech and flexible solution providing multispectral protection for vehicles during movement and in combat.

Any configuration of MCS can be complemented with heat reduction CoolCam. The CoolCam system is designed to reduce heat penetration through the hull into vehicles when operating in extremely hot climates, such as desert and tropical regions.

Saab Mobile Camouflage System is combat proven and in operation in many countries and used by armed forces around the world.

www.saabgroup.com

PRODUCT	MCS/COOLCAM
FUNCTION	MOBILE CAMOUFLAGE
ARENA	LAND

ANTICIPATE TOMORROW ●●●●

SAAB

75

YEARS OF
DEFENCE AND
SECURITY

Momentum handhaven

Het is alweer een jaar geleden dat ik het commando overnam over het OTCGenie en natuurlijk het Regiment Genietroepen. Het voelt als gisteren. Maar ja, het is nu eenmaal een universele wijsheid dat *'time flies when you're having fun'*. Zoals bekend, stond het afgelopen jaar in het teken van de bezuinigingen en alle veranderingen die daardoor op ons afkomen. Maar het jaar stond ook in het teken van kansen; kansen om *lessons learned* en nieuwe ideeën vorm te geven in dit reorganisatieproces. We staan nog steeds in de steigers en dat zal ook het komende jaar zo blijven. Maar inmiddels zijn we wel weer verder en krijgt ons nieuwe 'Geniehuis' duidelijk zijn vorm. De studie, waarin we in overleg met de commandanten hebben vastgelegd hoe de genieorganisatie eruit moet komen zien, is inmiddels af en goedgekeurd. Momenteel wordt er hard gewerkt aan de legerplannen waarin alles wordt vastgelegd tot op de enkele soldatenfunctie. We liggen op schema wat betreft de parate eenheden van ons wapen. Als dat zo blijft gaan we na de zomer echt reorganiseren en zijn we voor Kerst gereed, zoals gepland.

Natuurlijk hebben we ook nog het OTC-Genie, dat als onderdeel van het hele opleidings-, trainings- en kennisveld (OTK) moet worden gereorganiseerd. Dit is iets complexer. Immers we moeten niet alleen de organisatie kleiner maken (30%!), maar moeten tevens het hele OTK-veld opnieuw inrichten. In de toekomst zal niet iedere genist volledig opgeleid zijn voordat hij/zij naar de parate troepen overgaat. Principes als *'just enough, just in time'* en *'civiel tenzij...'* zullen hun invloed hebben. We hebben straks niet voldoende tijd en capaciteit om iedereen volledig op te leiden en er zal dus een aanzienlijk deel van de (initieële) opleiding bij de eenheden moeten plaatsvinden. Gelukkig is de samenwerking binnen

ons wapen prima en komen we vast met uitvoerbare oplossingen. Enkele jaren geleden was het motto binnen de Koninklijke Landmacht 'anders denken, anders doen'. Dat motto heeft niet aan kracht ingeboet.

Gelukkig heeft het afgelopen jaar niet alleen in het teken gestaan van de reorganisatie. *'Life goes on'* en dat geldt ook voor de overige activiteiten binnen ons regiment. Traditiebeleving, saamhorigheid, ceremonies en zorg voor elkaar blijven hoog in ons vaandel staan, sodeju. Dat maakt ons sterk. Zeker in een tijd van onzekerheid zorgt die regimentsband voor een stuk houvast. Ook dat blijft in ontwikkeling en gelukkig zijn er nog steeds heel veel vrijwilligers die in allerlei stichtingen en verenigingen daar mede vorm aan geven. Dit jaar staat o.a. in het teken van de omvorming van de Stichting Veteranen Regiment Genietroepen tot een vereniging, onder de bezielende leiding van de nieuwe voorzitter, brigade-generaal b.d. Hein Scheffer. Deze omvorming is nodig om onze activiteiten meer te borgen in de staande organisatie en meer invulling te kunnen gaan geven aan de zogenaamde 'nuldelijnszorg'. Daarmee wordt de zorg bedoeld die wij, als regimentsleden onderling, elkaar kunnen geven; de eerste opvang bij problemen, het luisterend oor, de uitgestoken hand, het bekende kameraadschappelijke begrip. Dat dit belangrijk is wordt meer en meer erkend, niet alleen binnen onze defensieorganisatie, maar ook in de politiek. Zo gaat een nieuwe wet ervoor zorgen dat we in de toekomst ook actiefdienende veteranen zullen hebben. Op landmachtniveau krijgt de veteranenzorg steeds meer aandacht. Recentelijk is daarom ook een nieuw overlegforum in het leven geroepen, het Commandantenoverleg Regimenten en Korpsen Landmacht (CORKL). Hierin besteedt C-LAS persoonlijk aandacht aan o.a. het veteranenbeleid met

de regiments- en korpscommandanten. Dit zie ik als een goede ontwikkeling. Want we hebben een saamhorigheidsgevoel bij feesten en partijen, maar óók bij crises en tegenspoed, of misschien wel juist dan! Het plan om in Vught mogelijk een soort van 'inloophuis' te maken binnen het Huis van het Regiment, maakt daar onderdeel van uit; een ontmoetingsplaats voor met name postactieven en veteranen, die hun wel en wee willen delen met elkaar onder het genot van een natje en een droogje. Binnen het regiment zijn we er voor elkaar. Dat kunnen we nog eens onderstrepen door massaal deel te nemen aan de Landelijke Veteranendag op 30 juni in Den Haag. Ik nodig dan ook alle veteranen, jong en oud, actief en postactief, uit om daaraan deel te nemen en ons geniedetachment te versterken, zodat de Prins van Oranje vanzelf wordt gedwongen ons Mineurslied mee te zingen. En natuurlijk hebben we onze jaarlijkse Wapendag. Dit is een dag voor en door jullie; wees van de partij!

Ondanks onze 264-jarige leeftijd staat het regiment volop in het leven. Vaak hebben we meer ideeën dan tijd en capaciteit om ze snel uit te werken; energie genoeg. Maar alles op z'n tijd. Naast missies ondersteunen gaan we de reorganisatie uitvoeren, onze CBRN responsgroepen activeren, onze samenwerking met de civiele diensten intensiveren en ons wapen zichtbaar houden. Negatieve berichten over bezuinigingen en financiële crises maken ons niet moedeloos, maar meer vastberaden om dat wat de genie uniek maakt, meer te benadrukken. Of, zoals we in operationele termen vaak zeggen, laten we het *momentum handhaven* en doorstoten naar ons doel.

Let's make it happen! ●

**Uw regimentscommandant,
Kolonel Hans van Griensven**

MAATWERK VOOR FIRE & RESCUE

PROJECTMANAGEMENT - SYSTEEMINTEGRATIE

Foto: Henri de Beul

ADVISERING - ENGINEERING - PRODUCTIE

SERVICE - TRAINING

www.kenbri.nl

Nieuwe ronde, met hopelijk nieuwe kansen

In deze eerste Genist van dit jaar wil ik jullie op de hoogte brengen van waar we mee bezig zijn. En ik heb nog een goede raad, voor iedereen.

In het verleden is vreselijk veel goed werk voor het regiment verricht. Aan ons de schone taak dit vast te leggen of sommige zaken aan te passen aan de huidige tijd. Niet dat ze in het verleden verkeerd waren, maar soms is het beter om zaken, ja zelfs tradities, te moderniseren om ze nog hanteerbaar te houden in de huidige tijd. Ze moeten ook kunnen leven bij ons huidige bestand actief dienende regimentsleden. We moeten dus vooruit blijven kijken, maar zonder het verleden te vergeten.

HB 5-00: HANDBOEK REGIMENT GENIETROEPEN

De eerste letters staan op papier en er zijn vervolgspraken gemaakt. De hoofdstukken zijn in grote lijnen bekend en een van de hoofdstukken (Regimentswaarderingen) is zo goed als gereed. Wat komt er nog meer in: de huidige eenheden van het regiment; de verenigingen en stichtingen die we rijk zijn en wat ze doen; de genietradities en hoe en wanneer ze worden uitgedragen en door wie; beëdigingen bij ons regiment; de regimentsverjaardag en de daaraan gekoppelde Wapendag en nog veel meer actuele zaken. We denken overigens aan een handboek in twee delen: HB 5-00 A (het heden) en B (het verleden). Het B-deel wordt opgepakt door de Stichting Geschiedschrijving Genie en daarin komt de recente geschiedenis van ons roemruchte regiment.

AANMEREN

Alleen onderofficieren konden aanmeren bij het regiment, maar de laatste jaren meren ook de officieren aan. Soldaten en korporaals niet, terwijl dit onze kerels zijn die het zo geroemde geniewerk daadwerkelijk uitvoeren. Dit stoort mij; we zijn toch allemaal genist, en lid van die ene grote familie waarin we geen onderscheid maken. Samen met de Sappeursschool wil ik ideeën ontwikkelen en deze voorleggen aan de RC en natuurlijk aan onze eenheden, want daar doen we het voor. Aanmeren, met in ons hoofd zoals het was, maar dan wel in een passend jasje voor 2012 en verder.

WAARDERINGEN

We kennen vier regimentswaarderingen, in volgorde van oplopende belangrijkheid: Herinneringsspel Regiment Genietroepen, Oorkonde met eventueel een stoffelijke blij van waardering, de Bronzen Genist en als hoogste de Regimentslegpenning. Er is overwogen om een meer ceremoniële (Legpenning) en een meer operationele versie (Bronzen Genist) te maken. Maar dat blijkt erg moeilijk te zijn. Je doet dan mogelijk mensen tekort die in het verleden gewaardeerd zijn. De volgorde zal daarom blijven zoals die was. Er komen wel enkele kleine veranderingen. Zo wordt de herinneringsspel ook bereikbaar voor burgers en personeel van de DVD die voldoen aan de criteria in het HB 5-00. Tevens is '15 jaar of meer dienen' teruggebracht naar 12 jaar en gekoppeld aan de medaille voor 12 jaar eerlijke en trouwe dienst, zodat ook soldaten, korporaals, jonge onderofficieren en officieren, die eerder dan met FLO de dienst verlaten, geniewaardig gewaardeerd kunnen worden.

Voor een legpenninghouder die de herinneringsspel krijgt, komt er een uitvoering van de speld met de toevoeging 'Legpenninghouder'.

Daarnaast bepaalt de Regimentsraad (voorheen: Traditieraad) of iemand een Bronzen Genist of Legpenning krijgt; de RC en RA bepalen wie met een oorkonde wordt gewaardeerd.

DIENSTVERLATING

Bij een FLO werd het regiment als vanzelfsprekend actief. Waarom dan ook niet bij regimentsleden die hun werk hebben gedaan, of hun afgesproken contract, met mogelijk 1, 2 of meer uitzendingen, hebben uitgediend? Vanaf dit jaar krijgt elke genist die de dienst gaat verlaten (behalve bij oneervol ontslag) het regimentspakketje (badge, certificaat, de roos en het Uienratsbesluit voor het thuisfront). Gepaste aandacht dus voor iedereen. Tevens is dit het moment dat de dienstverlater zelf bepaalt of hij al dan niet in de regimentsdatabase blijft staan en wordt hij uitgenodigd om de eerstvolgende Landelijke Veteranendag mee te lopen in het detachement van het Regiment Genietroepen.

VAL NIET BUITEN DE BOOT

Als laatste heb ik nog, zeg maar, een boodschap voor allen. Het gaat over het vastleggen van je kwaliteiten in een CV, portfolio of e-portfolio. En dat je jouw kwaliteiten moet spiegelen aan competenties die Defensie graag wil zien. Ik merk dat er langzamerhand meer aandacht voor is, maar nog niet voldoende. Ik doe een beroep op ieder regimentslid. Als je moet aantonen of jij de juiste persoon bent voor onze organisatie, dan zul je zelf iets moeten doen. Dus commandanten: zorg voor introductie-, functionerings- en begeleidingsgesprekken en ook dat jullie kaderleden op de hoogte kunnen zijn van deze zaken en dwing hen hetzelfde te doen met hun mensen. Als je iemand graag had willen hebben in jouw eenheid, maar er staat niets over hem op papier, dan moet je niet verbaasd zijn dat hij in deze roerige tijden buiten de boot valt.

We gaan weer een taai jaar tegemoet, waarin het OTCGenie in zijn geheel wordt aangepakt. Tevens wordt steeds duidelijker wat de toekomst ons wel of niet brengt. Ik denk overigens wel dat het ook een jaar met kansen wordt; pakken dus!

Ik wens iedereen veel genistengeluk. Maak de juiste keuzes en ga er dan ook voor. Werk aan jezelf; het is zeker geen tijd om stil te zitten. ●

**Met geniegroet,
jullie Regimentsadjutant, Frans Schiltman**

Intelligent Security Solutions START WITH THALES

Op het gebied van veiligheid is Thales één van de meest innovatieve bedrijven ter wereld. We bieden alle krijgsmachtonderdelen en civiele hulpdiensten de middelen om hun taken optimaal te kunnen uitvoeren. Onze producten worden overal ingezet: op vrijwel ieder type platform: ter land, ter zee, in de lucht en in de ruimte. Onze systemen zijn uiterst betrouwbaar, ondersteunen optimale besluitvorming, verhogen cyber security en bieden een stabiele ondersteuning in crisissituaties. We vergroten de efficiency van militaire en civiele operaties door te coördineren tussen diverse eenheden.
www.thalesgroup.com/nl

THALES
Smarter. Safer.

REGIMENTSLID, VETERAAN IN ACTIEVE DIENST, NIEUWE COMMANDANT DER STRIJDKRACHTEN:

Luitenant-generaal der Genie Tom Middendorp

Voorzitter en vice-voorzitter SVRG in gesprek met de nieuwe CDS

Luitenant-generaal Tom Middendorp volgt in juni 2012 generaal Peter van Uhm op als Commandant der Strijdkrachten. De juiste datum is nog niet bekend, maar op de Landelijke Veteranendag op 30 juni zal generaal Middendorp op de Kneuterdijk staan naast Z.K.H. Prins Willem-Alexander en minister-president Mark Rutte om het defilé te aanschouwen. Wat is er dan mooier om als veteraan van het Regiment Genietroepen in het defilé mee te lopen en het Mineurslied te zingen, zo hard, dat de ruiten van het gebouw van de Raad van State zullen rinkelen?

Een interview met de toekomstige CDS (Commandant der Strijdkrachten). Iets later dan gepland komt hij zijn bureau binnen. Hij was wat opgehouden door een gesprek ter voorbereiding op zijn nieuwe functie.

Generaal, leest u de Genist?

“Uiteraard! Ik vind het een prachtige glossy. Ik heb hem thuis liggen.” De interviewers hebben natuurlijk ook een exemplaar meegenomen en laten dat achter op zijn bureau.

Tom Middendorp werd op 6 september 1960 geboren in het Gelderse Rheden. Hij begon zijn loopbaan in 1979 aan de Koninklijke Militaire Academie, gevolgd door een jaar specialistische opleiding aan het Genie Opleidingscentrum in Vught. Vervolgens heeft hij diverse functies vervuld binnen de genie, zijn bakermat. Hij begon in Ermelo bij 11 Pantsergeniecompagnie, drie jaar als pelotonscommandant en luitenant logistiek: “Daar lag in het begin ook mijn hart.” Aansluitend werkte hij als kapitein bij de DGW&T, Directie Brabant, die verantwoordelijk was voor de infrastructuur van de luchtmachtbases in het zuiden: “Dat was in de tijd van de kruisraketten. Ik heb daar aan projectmanagement gedaan in een tijd dat de eerste computers werden ingevoerd! We zijn daar ook voor het eerst begonnen met tijdschrijven en konden daardoor de planning ook wat realistischer maken en dus meer uitvoerbaar. Aansluitend werd ik geplaatst bij 41 Geniebataljon in Seedorf, als S2 (inlichtingen) en compagniescommandant.” ▶

LUITENANT-GENERAAL TOM MIDDENDORP

Nadat hij de Hogere Militaire Vorming heeft voltooid, volgt in 1994 een plaatsing bij de Landmachtstaf. Na een opleiding in de VS wordt hij in 1997 voor het eerst geplaatst op het Haagse Ministerie van Defensie als militair assistent van de Plaatsvervangend Chef Defensiestaf. Na een functie bij het Eerste Duits-Nederlandse Legerkorps als nationaal Liaison-officier wordt hij in 2001 benoemd tot commandant van 101 Geniebataljon in Wezep. Hierna treedt hij als kolonel aan bij de Hoofddirectie Algemene Beleidszaken van het Ministerie, waar hij zich onder meer bezighoudt met de intensivering van de civiel-militaire samenwerking (ICMS), een project waarvan we nu de gevolgen zien onder meer in de vorm van een tweede CBRN-compagnie. In 2006 wordt hij voor de eerste keer uitgezonden naar Afghanistan, waar hij functioneert als Senior Political Advisor van ambassadeur Daan Everts. Begin 2008 krijgt hij het commando over 13 Gemechaniseerde Brigade in Oirschot. Ruim een jaar later volgt een tweede uitzending naar Afghanistan, waar hij het commando voert over de Taskforce Uruzgan. Vanaf eind 2009 vervult hij de functie van Directeur Operaties bij de Defensiestaf.

Generaal Middendorp bij zijn aantreden als Commandant TF Uruzgan IV

Een mooie periode?

"Absoluut, het is voor mij de basis die me in belangrijke mate heeft gevormd."

Wat was de mooiste functie in uw loopbaan?

"Het is niet gemakkelijk om hier heel specifiek een functie te noemen, maar de commandantenfuncties zijn wel de meest uitdagende, met veel contact met mensen en daar voel ik me toch ook het meeste in thuis." Na enig aandringen noemt Middendorp de functie van commandant TFU Afghanistan toch een van de mooiste: "Omdat daar alles bij elkaar komt! Alle dingen die je ooit bewust en onbewust geleerd hebt, maar ook juist dingen die je niet hebt geleerd, komen daar bij elkaar. De meest uitdagende functie die ik heb mogen vervullen."

Bij uw terugkomst op vliegveld Eindhoven, lezen we in een interview dat men u 'de generaal van de soldaten' noemt. Waar komt die kwalificatie vandaan?

"Nou, dat komt niet van mij. Dat moeten anderen zijn geweest die dat gezegd hebben. Ik begrijp wel wat er bedoeld wordt. Het draait uiteindelijk allemaal toch om die mannen en vrouwen die het werk doen. Vanuit mijn achtergrond en ook mijn werk bij de genie is mij dat wel duidelijk geworden. Een uitgebreide kennismaking bij het aanvaarden van een functie is daarom heel erg belangrijk. Hierdoor krijg je feeling hoe een eenheid in elkaar zit, welke mensen er werken, wat hen bezighoudt en hoe je hen als baas kunt helpen. En dan zie je dat de antwoorden van de meeste problemen vaak op die werkvloer zelf liggen. Je moet ze alleen zien te vinden. En dat doe je door naar de mensen toe te gaan en met ze in gesprek te gaan. En het moet niet bij die kennismaking blijven."

EEN UITGEBREIDE KENNISMAKING BIJ HET AANVAARDEN VAN EEN FUNCTIE IS DAAROM HEEL ERG BELANGRIJK

Tijd vrijmaken om samen met de stafadjutant de mensen op te zoeken als ze op oefening zijn. En dan niet naar de commandant, ja ook natuurlijk, maar naar de pelotons die aan het oefenen zijn. Dan heb je als commandant heel snel in de gaten wat er leeft en waartoe een eenheid in staat is, of niet. En dan weet je ook aan welke randvoorwaarden je als commandant eventueel moet sleutelen om een eenheid optimaal te laten presteren. Dat vereist wel een bepaalde manier van opstellen. Mensen moeten bereid zijn naar je te luisteren en dat vereist een open houding en een luisterend oor. En als je goed luistert is de kans groter dat je met goede en gedragen oplossingen komt. Ook bij een daadwerkelijke inzet is het natuurlijk erg belangrijk te weten wat kan en wat niet kan.

Dan moet je als commandant ook weten wat voor werk je mensen doen. De spanning waarmee je mensen worden geconfronteerd, bijvoorbeeld de genist die iedere dag voorop moet lopen met het risico dat er een bom in zijn gezicht kan ontploffen. Dat eist veel van het mentale incasseringsvermogen. Kortom: een heel goed contact met alle mensen van je eenheid, waarbij wat mij betreft rangen en standen geen rol spelen."

Generaal Middendorp op bezoek bij een combat outpost van de ANA

Er komt een moment dat mannen en vrouwen kiezen voor een burgerbaan en ze maken daarbij gebruik van de opgedane vaardigheden bij Defensie. Ze verlaten Defensie, vaak als veteraan en 'verdwijnen'. Aandacht voor het moment van afscheid bij Defensie is belangrijk om hem of haar 'in beeld' de houden, maar het blijft een uitdaging om hen te blijven bereiken en faciliteren, voor het moment dat men daar als veteraan behoefte aan heeft. Hoe zou u invulling willen geven aan het 'vinden' en 'binden' van deze veteranen?

"Er zitten twee aspecten aan: de doorstroom naar de burgermaatschappij en het nazorgaspect. Wat betreft de doorstroom neem ik als voorbeeld mijn tijd als brigadecommandant in Oirschot. Je bent in de regio de grootste en dus een belangrijke werkgever en speler. Als dat voor de andere spelers in de regio ook duidelijk is, wordt er met heel andere ogen naar je gekeken. Voor alle partijen is er ook wat te winnen. Denk aan de samenwerkingsverbanden met de regionale opleidingscentra. Wij nemen de door hen opgeleide mensen in, brengen hen vaardigheden bij en laten hen een unieke ervaring opdoen.

Dat maakt dat ze later makkelijk kunnen doorstromen naar de burgermaatschappij. Defensiemedewerkers beschikken niet alleen over kennis, vaardigheden en bijzondere ervaring. Belangrijker is misschien wel dat het door hun werk hele verantwoordelijke mensen zijn. Dat is echt een belangrijke meerwaarde. De maatschappij kijkt tegenwoordig ook wel wat anders naar de militair. Als ik vergelijk hoe men 30 jaar geleden tegen een militair in de trein aankeek en nu - en dat heeft niets met mijn rang te maken - zie ik een duidelijk verschil.

WE KUNNEN NIET IEDEREEN MONITOREN OM VAST TE STELLEN OF ER IETS AAN DE HAND ZOU KUNNEN ZIJN

Men waardeert en respecteert militairen nu veel meer om wat ze doen, zowel hier als in het buitenland. Ik weet dat niet iedereen achter elke missie staat, maar men staat wel achter de militair die de missie uitvoert. Ook dat heeft een positieve invloed op de doorstroom van militairen naar de burgermaatschappij." Het tweede aspect is de nazorg: "Heel erg belangrijk en die zorg hebben we binnen Defensie inmiddels met vallen en opstaan enorm ontwikkeld. Als ik bijvoorbeeld kijk naar het hele traject van iemand die gewond raakt op missie: hij krijgt verzorging in het gebied, dan het transport, het betrekken van het thuisfront en de zorg die daaraan gekoppeld is, dan zie ik dat deze zorgmomenten naadloos in elkaar grijpen. En zo hoort het ook. Daarbij komt ook de ontwikkeling van de zorg voor veteranen. Kijk naar de nieuwe Veteranenwet, het Veteraneninstituut en de mechanismen die worden ontwikkeld om veteranen te faciliteren. Uiteindelijk heeft dit ook te maken met persoonlijke keuzes van de man of vrouw. Het is ook een verantwoordelijkheid van het individu. We kunnen niet iedereen monitoren om vast te stellen of er iets aan de hand zou kunnen zijn. Nazorg is heel erg belangrijk en noodzakelijk, maar laten we ook vaststellen dat het heel vaak ook goed gaat." ►

U wilt vast nog iets kwijt in de richting van de soldaten en korporaals onder de veteranen?

“Koester de band die je hebt met Defensie. En voor de genie-veteranen: koester de band met je regiment. Veteranen mogen best wel trots zijn op wat ze gedaan hebben. Er is echt veel waardering in de maatschappij voor de veteraan. En daar mag je best over vertellen. Draag vooral uit wat je gedaan hebt. Ons werk is echt uniek.”

U bent zelf ook veteraan. Hoe voelt dat nu?

“Hier zit een trotse veteraan, die het zo weer zou doen. Ja, ik kijk met trots terug op mijn uitzendingen. Het zijn toch de hoogtepunten in je carrière en ik denk dat alle veteranen dat hebben. Het is fijn dat de maatschappij het ook waardeert dat er jongens en meisjes, mannen en vrouwen zijn die hun nek uitsteken voor een betere wereld in ons aller belang. Veteranen hebben daar behoefte aan, denk ik. Veteranen van uitzendingen die wat verder in het verleden liggen, hebben zich toch vaak miskend gevoeld. Het is mooi dat er nu een Nederlandse Veteranendag is. We mogen best trots zijn op wat we gedaan en bereikt hebben.”

Als Defensie ondersteunen we steeds vaker civiele instellingen, zoals politie, brandweer en specialisten op terreurbestrijding. Mede vanwege onze expertise zoals search (IED), duikers en beveiliging. Gaan we deze activiteiten verder intensiveren en Defensie meer in de maatschappij zichtbaar maken of blijven dit incidentele ondersteuning?

“De civiel-militaire samenwerking heeft een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Ik heb daar zelf ook een bijdrage aan mogen leveren met het ICMS-project in een eerdere periode bij de Directie Algemeen Beleid. Maar wat een aannemer kan, moeten wij niet gaan doen. Het gaat er om dat Defensie die dingen doet die de aannemer of een andere instantie niet kan. Er zijn catalogi gemaakt met de capaciteiten die wij als Defensie beschikbaar kunnen stellen aan civiele autoriteiten als aanvulling op die zaken die bijvoorbeeld politie en brandweer reeds leveren. Dan blijf je weg uit de concurrentiesfeer en vul je aan. Dan word je ook veel sneller geaccepteerd als partner en deskundige op het gebied van nationale veiligheid. Dat heeft zich de laatste vier à vijf jaar geweldig ontwikkeld. Vooral in de verschillende rampenplannen is de ‘groene’ defensiecomponent naast de ‘blauwe’ en ‘rode’ van politie en brandweer aanwezig. Met onze inlichtingen-capaciteit helpen we de politie met sporenonderzoek, we zetten onbemande waarnemingsvliegtuigjes in en we zoeken met search-capaciteit. Allemaal capaciteiten die we tijdens de missies gebruiken en waarin we ons dus blijven bekwamen door deze ook in Nederland in te zetten. Dan hou je kennis en ervaring vast. We hebben daarom ook een uitgebreide *lessons learned* cyclus uitgevoerd na de inzet in Uruzgan. Hierin hebben we meer dan 20 thema’s onder de loep genomen zoals die van de 3D-benadering, de IED-dreiging, *counter narcotics* operaties en inlichtingenoperaties. De structurele aspecten, die ook bij vervolgmisssies aan de orde zullen komen, hebben we vastgelegd en geborgd in de organisatie. We voorkomen daarmee dat we elke keer opnieuw weer het wiel gaan uitvinden.”

Een van uw voorgangers heeft aangegeven de onderofficier meer op een voetstuk te willen plaatsen. U heeft door de jaren heen de onderofficier zien functioneren. In de begintijd van uw carrière waren de opleidingen langer en diepgaander. Het militaire optreden wordt steeds ingewikkelder, maar de opleidingen worden korter. Vreest u niet dat het voetstuk van de onderofficier kleiner aan het worden is?

DAT HEEFT ZICH DE LAATSTE VIER À VIJF JAAR GEWELDIG ONTWIKKELD

“In het verleden konden we heel veel mensen boven de sterkte houden om ze op te leiden, maar dat kunnen we ons niet meer veroorloven. Dus die opleidingstijd wordt ingekort tot wat men écht vooraf moet kennen en kunnen voor de eerste functies. Daarna vindt er aanvullende opleiding en training plaats bij de eenheden om de kneepjes van het vak te leren. Daarnaast maken we ook al veel gebruik van de regionale opleidingscentra. De genie is in het verleden al handig bezig geweest door aan te sluiten bij of parallel te lopen aan deze civiele opleidingen.”

Maar kunt u zich voorstellen dat die onderofficier bevreesd is voor zijn kennisniveau nu er veel minder tijd is voor opleiden? Hij wordt wel gezien als diegene die het weet!

“Dat kan ik mij absoluut voorstellen. We hebben jarenlang geïnvesteerd in het vakmanschap van de onderofficier; de ruggengraat voor het functioneren van een eenheid. Hij moet gewoon boven de materie staan en een kei zijn in het vak. Met name de genie heeft daar uitgebreide sporen in ontwikkeld die een onderofficier doorloopt om zich steeds verder te kwalificeren. Die kwaliteit blijft belangrijk, maar we kunnen nu niet meer iedereen aan het begin van zijn carrière overal voor opleiden. Dat kost te veel tijd en geld. Om toch de gewenste kwaliteit te blijven behalen, wordt een grotere verantwoordelijkheid bij de parate eenheden belegd. Daar is ook nog steeds een uitgebreide ervaring aanwezig. Neem een machinist die heel veel vaardigheden bij de parate eenheden opdoet en dat vastlegt in zijn takenboek. Die methodiek heeft zich bewezen als je kijkt naar de marktwaarde van die machinist in de burgermaatschappij. Overigens: de andere krijgsmachtdelen gebruiken de methodiek met het takenboek ook.”

Feb 2011, generaal Middendorp brengt bezoek aan ACOTA in Burundi. Hier in gesprek met de Amerikaanse projectleider en de Nederlandse Ambassadeur Kees Roels

Bent u getrouwd? Kinderen?

“Ik ben getrouwd en wij hebben een dochter van 23 en een zoon van 19 jaar. Beiden wonen niet meer thuis en studeren. Mijn zoon is net begonnen in Delft en studeert daar civiele techniek. Hij wordt dus een beetje een genist en mijn dochter studeert culturele antropologie in Utrecht. Op dit moment zit ze in Afrika.”

Wat vinden zij ervan dat pa CDS wordt?

"Tja, het is voor hen moeilijk te bevatten wat dat is. Het zegt hen eigenlijk niet zoveel. Natuurlijk, ze zien generaal Van Uhm op de tv en dat is een beetje het beeld wat ze erbij hebben. In het begin is het een beetje onwerkelijk."

Was u zelf verbaasd? Bent u zich eigenlijk niet doodgeschrokken?

"Ik was in ieder geval prettig verrast. Het is natuurlijk een hele eer als je voor zo'n unieke functie wordt gevraagd. We hebben het thuis heel goed overlegd. Na een hele intensieve periode met nogal wat uitzendingen is dit eigenlijk ook een soort uitzending. Daar moet je samen achter staan en samen invulling aan kunnen geven. De kinderen zijn allebei het huis uit, dus we hebben onze handen wat meer vrij."

Maar u bent niet vaak meer thuis?

"Nou, dat ben ik met mijn huidige functie ook al niet. Het gaat hier bij de Directie Operaties met alles wat we doen ook dag en nacht door."

Wat zijn uw hobby's?

Lachend: "Steeds minder. Ik probeer toch wel twee keer per week te sporten om de conditie op peil te houden. Verenigingen zitten er niet meer in, maar lekker met de hond buiten bezig zijn blijf ik doen. Af en toe sla ik een balletje op de golfbaan en heel soms, als het mooi weer is, wil ik nog weleens met mijn dochter op mijn motor rijden."

Welke waarde ziet u voor de wapenverenigingen en stichtingen van o.a. officieren en onderofficieren?

"Een enorme bindende waarde; dat heb ik bij de uitzendingen wel gemerkt. En dat heeft de genie echt goed voor elkaar. Als je ziet hoe het regiment zijn taken invult, zijn verenigingen en stichtingen en al de zaken daarom heen regelt, dan is dat dik in orde. Al die bindende dingen die om de genisten heen zitten. De genie is een enorm veelzijdig wapen met allerlei verschillende disciplines; luchtmobiel, pantsergeniet, constructie zowel boven als onder water, de Dienst Vastgoed Defensie; het zijn allemaal verschillende takken van 'sport', en toch hebben wij één wapendag en een regimentsfeest en daar spelen die verenigingen een heel belangrijke rol in. Dat is wel een heel krachtig punt van de genie, dat ook doorwerkt in de samenwerking en steun tijdens missies."

Het Huis van het Regiment?

"Ja, het regiment is breder dan het regiment zelf, het zit gewoon heel diep in de genen van de genist en dat bindende komt natuurlijk uit al die verenigingen. Die optelsom van het regiment en zijn verenigingen en stichtingen maakt de genie heel sterk. Er is altijd gelijk dat hele aparte geniesfeertje wat je nergens anders vindt. Een *no-nonsense* sfeertje, altijd oplossingsgericht; geen problemen maar uitdagingen."

Als we elkaar tegenkomen en we kijken elkaar in de ogen, dan komen we ook aan het 'zorgaspect' van de veteranen?

"Ja, maar heel veel zorg wordt daarmee al afgedekt. Doordat je zoveel binding en samenhang hebt in de genie, kun je heel veel spanningen delen en kwijt raken. Veel zorg gebeurt gewoon in de groep. Door het verhaal bij elkaar kwijt te kunnen. Dat kan voorkomen dat mensen in het zorgtraject terecht komen. Want wat die searchmannen bijvoorbeeld doen, is geestelijk zeer inspannend. We hebben elkaar altijd nodig. En nog iets: wat de genie ook sterk maakt, is de ondersteunende rol. We werken altijd voor anderen. Dus dat betekent dat je altijd interactief bent. Gewend aan samenwerken en afhankelijk van samenwerken. Vanuit een bepaalde bescheiden

"DIE OPTELSOM VAN HET REGIMENT EN ZIJN VERENIGINGEN EN STICHTINGEN MAAKT DE GENIE HEEL STERK"

grondhouding doen genisten het werk en dat wordt bijzonder gewaardeerd. Het is met de paplepel ingegoten. Punt 1: het analytisch denkvermogen, hoe tackelen we problemen, maar punt 2: hoe help ik anderen en hoe functioneer ik tussen allerlei andere partijen?"

Het is dus een voordeel om als genist met deze eigenschappen CDS te worden. Het kunnen samenwerken en anticeren met anderen, zoals met de mannen en vrouwen van marine, luchtmacht en marechaussee?

"De ontwikkeling die ik bij de genie heb doorgemaakt, heeft mij enorm versterkt. Ik heb bij de genie heel veel mee gekregen, dat heeft mij gemaakt tot wie ik nu ben. Daar ben ik natuurlijk enorm dankbaar voor. Het zijn met name de aspecten als de *can do* mentaliteit, de oplossingsgerichtheid, maar ook het inlevingsvermogen in de wereld van anderen. In de wereld van de klant zal ik maar zeggen. Wat je ook ziet bij de genist is zijn enorme veerkracht. Doorgaan totdat de klus is geklaard. En als het even tegenzit, dan gaan we gewoon wat langer door."

Hoe kijkt u aan tegen de andere krijgsmachtdelen?

"Vooral hier bij de Directie Operaties heb ik gezien dat eenieder zijn eigen kwaliteiten meebrengt. Bijvoorbeeld de marine, die nu erg druk is met het bestrijden van piraterij. Dat is echt een heel andere tak van sport dan wat de landmacht in Uruzgan deed. Maar ook heel professioneel, net zoals de inzet van het luchtwapen. Je moet dus niet naar de verschillen kijken, maar naar wat iedereen meebrengt aan tafel. En dan vaststellen hoe je elkaars krachten en kwaliteiten het beste kunt benutten om je doel te bereiken. We hebben elkaar gewoon keihard nodig. Overigens niet alleen nationaal, maar ook internationaal."

Feb 2011, generaal Middendorp aan boord van de Hr. Ms De Ruyter in Djibouti

Zien we u nog wel op het regimentsdiner?

"Als het even kan wel!"

U loopt dan wel het risico aan de hoofdtafel te moeten zitten! Veel krijgsmansgeluk in uw functie als Commandant der Strijdkrachten. ●

Twee beëdigingen

In 2011 werden de twee laatst geplande beëdigingen geschrapt, omdat er niet voldoende te beëdigen militairen waren. En omdat er nu minder personeel zal instromen heeft het regiment er voor dit jaar slechts vier gepland.

De eerste beëdiging vond plaats op 10 februari 2012, in een periode dat men nog hoopte op de Elfstedentocht; bar koud dus. Op de dag ervoor belde het Fanfarekorps Koninklijke Landmacht Bereden Wapens nog op: "De beëdiging kan niet buiten plaatsvinden! De kleppen in de blaasinstrumenten zouden vastvriezen." Dus op het allerlaatste moment, met medewerking van de diverse spelers bij een beëdiging, hebben we de appèllocatie veranderd naar de sportzaal op de Van Brederodekazerne.

De ontvangst was als vanouds in het Huis van het Regiment. Daar krijgt men een bakje koffie en wordt voor de relaties van de te beëdigingen militairen een rondleiding in het museum georganiseerd. Vervolgens een eenvoudige lunch en daarna was het verplaatsen naar de sportzaal. Daar vond de ceremonie plaats, gelukkig met militaire muziek, want dat hoort zo. Na de ceremonie zijn we met zijn allen weer teruggegaan naar het Huis van het Regiment. Daar werden de aktes ondertekend, de genietradities - inclusief 'Uienrats' - uitgedragen en werd de receptie gehouden. Uiteindelijk toch een mooie en waardige ceremonie.

De eed of belofte werd afgenomen door de regimentscommandant, kolonel Van Griensven, regimentsadjutant Frans Schiltman was vaandeldrager en de beëdiging werd uitstekend ondersteund door de sectie S-1 van 41 Pagnbat en door 412 Pagnacie.

- **Beëdiging 10 februari** - *Sld-1 A. van Ast, sld-1 B. Fleuren, sld-1 T. van Gils, kpl R. van Hazendonk, sld-2 M. Hogenbirk, sld-2 F. Jonas, sld-2 F. Kaart, kpl R.M. de Lange, sgt P. van der Linde, sld-1 R. van der Molen, sld-1 J.A.N. Peeneman, kpl R. Prins, sgt J. van Raak, kpl O.W. Roza, sgt K.P.S. Teunissen, sld-2 H. Uitslag, sld-1 R. de Vaal, sld-1 W.S. de Vries, kpl M.G. de Zwaan, sld-1 B. Zwakman.*

- **Beëdiging VTO KMA** - *Bovenste rij van links naar rechts: De tweede luitenants W.R.J. (Wouter) Beeks, N. (Nick) Huijsmans, B. (Bob) Molenaar en (Arne) Schoonderbeek. Onderste rij van links naar rechts: majoor W.J. (Wytse) Borst, vaandrig I.H. (Ivo) Jacobs, tweede luitenant W. (Wilbert) Russcher.*

VTO KMA SLUIT OPLEIDING AF MET CERTIFICAATUITREIKING EN BEËDIGING

Dat aantal van vier is toch niet helemaal waar, want de VTO-KMA genieklas heeft op 24 februari de certificaatuitreiking gecombineerd met de beëdiging van de

nieuwe lichte genieofficieren, die zojuist hun opleiding hadden afgesloten met de oefening *FINAL RUN*. Ook zij legden de eed of belofte af op het Vaandel van het Regiment Genietroepen. ●

Uitreiking

Herinneringsspeld 2011

Het Regiment Genietroepen kent een aantal waarderingen, waarvan de hoogste (Legpenning en Bronzen Genist) bij de meeste mensen wel bekend zijn. Onder aan het rijtje van mogelijke waarderingen staan echter enkele wat minder en misschien wel onderbelichte waarderingen, de Oorkonde en de Herinneringsspeld Genie.

De Oorkonde wordt toegekend wegens het vervullen van bijzondere functies, het verrichten van bijzondere werkzaamheden voor het regiment of voor bijzondere verdiensten tijdens operationele inzet met een positieve uitstraling voor het Wapen der Genie.

De Herinneringsspeld Genie, ingesteld door de Traditieraad op 3 juli 1981, en bedoeld voor allen die tot het Wapen der Genie behoren en bij dat wapen langdurig gediend hebben, wordt uitgereikt nadat de rechthebbende de militaire dienst met eervol ontslag heeft verlaten. Het is een massief zilveren draagspeld, voorstellende een combinatie van genie-embleem en de emblemen van pioniers, pontonniers en sappeurs. De uitreiking vindt jaarlijks plaats door de regimentscommandant, geassisteerd door de regimentsadjutant en marketentster(s) in het bijzijn van o.a. de legpenninghouders en vertegenwoordigers van stichtingen en verenigingen die aan het regiment verbonden zijn.

DE HERINNERINGSSPELD

Tien officieren en onderofficieren die de actieve dienst in 2010 verlaten hebben, hebben op 31 oktober 2011 de herinneringsspeld met bijbehorende oorkonde uitgereikt gekregen. De regimentscommandant heeft in het bijzijn van vele genodigde prominente regimentsleden de b.d.'ers bedankt voor hun jarenlange verdiensten voor de genie en voor het regiment in het bijzonder. Alvorens de speld in ontvangst te nemen werden de gedecoreerden individueel uitgenodigd om aan de aanwezige nog actief dienende collega's te vertellen hoe het leven na Defensie er als 'pensionado' uitziet. De vele uiteenlopende verhalen en ervaringen deden menig keer de lachspieren van het aandachtig luisterend publiek in werking treden. De uitreiking werd afgesloten met een gezellig samenzijn en een gezamenlijke maaltijd, uiteraard onder het genot van een borrel van de marketentster en het zingen van ons Mineurslied.

Staan van links naar rechts: Marketentster Jetty, RA Frans Schiltman, adj b.d. Jan van Santen, sm b.d. Gerrit Gorselink, maj b.d. Martin van Bree, maj b.d. Fons Aarendonk, maj b.d. Gerrit Beerkens, adj b.d. Bertus de Roode, adj b.d. Jan Timmerman, RC kol Hans van Griensven.
Knielend van links naar rechts: adj b.d. Anton van de Galiën, kap b.d. Zege Brinkman, adj b.d. Ton de Vries.

OORKONDE VOOR EVELINE DUUT

Op dinsdag 6 maart kreeg sergeant-1 Eveline Duut, administratrice van de Ststcie-101Gnbat, in haar hoedanigheid als coördinatrice voor de marketentsters van 101 Gnbat en voor alle keren dat ze zelf als marketentster is opgetreden, de regimentsoorkonde, getekend door de regimentscommandant. Naast deze waardering kreeg ze nog een presentje en natuurlijk ook het regimentsboekje. Het was extra druk op het compagniesappèl van de stafstafcompagnie, met vertegenwoordigers van de andere compagnieën, de Regionale Personeelsdienst en de RA van de Militaire Administratie.

Eveline staat op het punt te vertrekken naar Afghanistan voor een uitzending met NSE-III. Daarna wacht een nieuwe functie. Compagniescommandant kapitein Robert de Bruin greep deze gelegenheid aan om haar te bedanken voor haar inzet voor de compagnie. Na het zingen van het Mineurslied werd een goed begin van de dag gemaakt met de bekende brandewijn.

Adjutant Frans Schiltman en majoor b.d. Jo Verhoeve

Regimentsdiner Onderofficieren...

Vught, 3 november 2011 - Het is voor mij natuurlijk niet mijn eerste regimentsdiner, maar nu, in mijn functie als RA, voelt het wel zo. In de voorbereiding is alles normaal verlopen: inschrijvingen, dubbele inschrijvingen en te late inschrijvingen. Met de betalingen net zo: te veel, te weinig, te laat, te vroeg. Maar uiteindelijk hebben we met een kleine 270 onderofficieren een geweldige avond gehad.

Vanaf 16.00 uur kon men zich melden en verwelkomden de marketentsters en ik de gasten met onze traditionele genieborrel. Om 18.00 uur heb ik de avond geopend in de bar van het KEK-gebouw en om 18.45 uur kon men plaatsnemen in de eetzaal. Om 19.00 uur kwamen de speciale genodigden binnen.

En dan begint de avond te lopen: "Sergeant Grobbee, zijn we compleet?" "Nee RA, we hebben nog een lege tafel, die is bestemd voor de collega's die er niet bij kunnen zijn, omdat ze overleden zijn".

Onze herdenkingsceremonie met de lege, maar wel aangeklede tafel, met borden, bestek, glazen, citroen, zout en onze roos. Ons onderofficieren al een tijdje bekend.

Een gezellige avond waarbij toespraken zijn gehouden. 'Leiderschap in deze taaie tijden' door de RC en 'Hoe zorg je als genist dat jij je kunt onderscheiden van de rest, om binnen onze mooie organisatie te mogen blijven werken?' door de RA.

Na de uitstekende maaltijd, verzorgd door het personeel van Paresto, werd er nog nageborrelt en gediscussieerd tot in de kleine uurtjes op diverse locaties op de Lunettenkazerne. En uiteindelijk vond iedereen ergens een slaapplek. En de volgende dag zaten we weer klaarwakker bij de Genie-informatiedag.

NB. Ik begrijp niet waarom sommige regimentsen en korpsen hun diner buiten de deur houden. Iedereen bedankt en tot het regimentsdiner 2012!

...en Officieren

Vught, 4 november 2011 - Ook bij de officieren is het altijd volle bak. Ook zien we steeds meer reserve-officieren verschijnen die als *infrastructure specialist* zijn uitgezonden. Niet alleen voor de RA was het zijn eerste diner in functie; dat gold ook voor de RC, kolonel Van Griensven.

Die wijzigde de traditie van het oplezen van de namen van de overleden officieren – waarbij er vaak enkele vergeten werden omdat hun overlijden niet bekend was – in de ceremonie van de 'gedekte tafel', zoals bij de onderofficieren gebruikelijk is. De namen van de overledenen staan vermeld op een lijst en op tafel ligt een regimentsboekje – de enkele roos – een schijfje citroen symboliseert het bittere verlies, een snuffie zout staat voor de tranen en het genieglaasje staat er leeg en omgedraaid bij; dit alles om uit te drukken: 'Wij zijn *niet* compleet.'

De klas nieuwe luitenants heeft de taak het menu toe te lichten aan de oudere collega's, die dat op hun beurt proberen onmogelijk te maken. Maar de jongelui verzinnen telkenmale een list om de aandacht van het publiek te trekken. Dat heeft enkele jaren geleden eens een ietwat bedenkelijke act opgeleverd – wie er toen bij was, vergeet het nooit – maar tegenwoordig is het elk jaar een verrassend optreden.

Kolonel Van Griensven varieerde in zijn speech op het thema van de vorige avond en bedankte de projectofficier, kapitein Niels Dierckx, voor de organisatie ("Ik ben kolonel, dus ik weet zelf van niks..."). Het diner wordt altijd plechtig en indrukwekkend afgesloten met het lied '*Bonsoir mes amis, bonsoir!*', waarna het *courtege* als eerste de zaal verlaat. Daarna nog enkele uren gezellig bijpraten, en we krijgen alweer zin in het regimentsdiner 2012. ●

Informatiedag Genie 2011: 'Genie in de steigers'

CBRN

Overste Erik Sinninghe is met zijn Joint CBRN School waarschijnlijk de grootste 'steigerbouwer' in de genie. Deze school zal fors uitbreiden, tot uiteindelijk 90 arbeidsplassen. Momenteel werken er al liaisons van politie, brandweer, GHOR (geneeskundige hulporganisatie in de regio), het RIVM en binnenkort ook van het NFI op de school. Maar tot zijn verbazing heeft de commandant nog niet veel genisten zien solliciteren: "Cavaleristen wel; ik kan bijna zelf een zwarte baret opzetten!"

Hij vertelt enthousiast over alle nieuwigheden: de meldkamer met een responsecapaciteit die klokrond ingezet kan worden en vooral de bouw van een Nationaal Trainingscentrum CBRN op De Kamp. Hier kunnen zowel militairen als civiele hulpdiensten multidisciplinair realistisch oefenen onder CBRN omstandigheden. Er komt een meetveld, een ontsmettingsstraat, een stuk ingestorte bebouwing, een trainingshuis en als klap op de spreekwoordelijke vuurpijl ook een nagebouwd metrostation. Gecombineerd met de ontwikkelingen bij de beide CBRN verdedigingscompagnieën en het Joint CBRN Kenniscentrum gaat deze branche een goede toekomst tegemoet, waarbij Sinninghe benadrukt dat de rol van Defensie als structurele veiligheidspartner altijd zal worden uitgevoerd onder civiel gezag.

De oude 'instructiehal' van de Machinistenschool op de Van Brederodekazerne heeft op vrijdag 4 november nog eenmaal haar naam eer aangedaan. Hierin vond namelijk de Genie-informatiedag plaats met veel lezingen, een interessante bedrijvenmarkt en natuurlijk weer veel onderlinge gezelligheid. Het was zelfs sfeervoller dan de vorige jaren in de sportzaal, mede door de aankleding met vlaggen en een steiger. Want dat was het thema: Genie in de steigers. Enkele honderden actief dienende onderofficieren en officieren luisterden naar collega's, die stuk voor stuk boeiden met een goed verhaal.

Regimentscommandant kolonel Hans van Griensven opende de dag. "Hebben de afgelopen jaren voor de genie vooral in het teken gestaan van 'vakmanschap'; voor de komende moeilijke jaren zal 'leiderschap' het *Leitmotif* zijn", zei hij. "En dat doe je door goed te communiceren en de mensen uitgebreid te informeren". Overigens hoeven genisten niet al te veel te somberen over hun toekomst, want voor het wapen liggen er ook mooie kansen, bijvoorbeeld bij de Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking (ICMS), waar alleen al op het gebied van de CBRN genoeg te doen is.

HERZIENING GENIE EN O&T

Luitenant-kolonel Hans Waals, hoewel enkele dagen daarvoor benoemd tot interim-commandant van het OTCRij, is dagvoorzitter. Hij is ook plv projectmanager 'Herziening Genie'. Over dit onderwerp, en ook over de nieuwe visie op Opleiden & Trainen, die overste Edwin Leidelmeijer presenteerde, gaan we nu niet verder in, omdat er elders in deze *Genist* een *update* over deze onderwerpen staat.

NO GIS, NO GLORY

Majoor Chris Smeets wijst al vele jaren op het belang van inlichtingen voor het slagen van een operatie. Zijn zorg is dat de genie-informatie, die al sinds de oudheid in het Terdoc (terreindocumentatiecentrum) wordt opgeslagen, in dit digitale tijdperk niet de ondersteuning biedt bij snelle besluitvorming met de moderne C2-systemen (command & control). "We verzamelen heel veel gegevens, vooral op papier", aldus Smeets, "maar we moeten nu echt toe naar een veelomvattend digitaal Geografisch Inlichtingensysteem. En dit GIS moet snel bruikbare informatie leveren aan de moderne C2-systemen." Majoor Smeets is nooit te beroerd om zijn gehoor te overspoelen met de namen van de meest exotische *gadgets*, en ook nu stelt hij niet teleur. In de toekomst moeten genisten omgaan met ArcGis, ArcPad, EOD-IS, Garmin en Harris. Klap op de vuurpijl is de SkyDec; een 'schoenendoos' met een eigen GPS-net met een bereik van ongeveer 1,5 km, waar alle gegevensverzamelaars in dat gebied hun informatie kwijt kunnen. Als uitsmijter boort Chris Smeets nog een grote bron van informatie aan: het internet; een schatkamer vol genie-informatie. ▶

● REGIMENTSAANGELEGENHEDEN

TERRORISMEBESTRIJDING EN VEILIGHEID

Kolonel Martin Wijnen werkt bij de NCTV (Nationale Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid) en heeft het daar goed naar zijn zin: "Het is best lekker om ergens te werken waar wèl geld is." Hij schetst de ontwikkelingen op dit gebied, waarin Defensie ook participeert. Hoewel het dreigingsbeeld in Nederland al enkele jaren als 'beperkt' wordt ingeschat, moet men achter de schermen wel degelijk volop actief zijn. Er moet dus een *sense of urgency* blijven voor de bestrijding van radicalisering en terrorisme. Soms merkt het publiek hier iets van, bijvoorbeeld bij het ontruimen van de IKEA en de Mediamarkt in Amsterdam (2009), na een telefonische tip uit Brussel van een vrouw, dat drie mannen in een busje met explosieven daar een aanslag zouden plegen. Politie en hulpdiensten waren grootschalig aanwezig, maar het bleek een vals alarm. Het Amsterdamse publiek – niet op zijn mondje gevallen – schamperde dat het wel een politiestaat leek. Maar stel je nou eens voor dat het geen vals alarm was geweest... De NCTV is aan het groeien tot een organisatie van ruim tweehonderd man. Defensie zal een grotere rol krijgen bij het beleid en de besluitvorming, ook al omdat er een grotere bijdrage van defensiecapaciteit voorzien wordt bij terrorismebestrijding en veiligheid. Volgens kolonel Wijnen liggen hier ook grote kansen voor de genie. Samengevat: "Laat ons aanbod zien: wat kunnen we op de mat leggen? Houd *roadshows* bij de veiligheidsregio's; de meeste functionarissen daar zullen echt nog geen beeld hebben van wat de genie kan. Toon de onmisbaarheid van de genie aan door voor te rekenen hoeveel een bepaalde inzet zou kosten bij civiele bedrijven indien de genie er niet over zou beschikken. Kortom wapenbroeders: kom met een aanvalsstrategie!"

KUNDUZ: VAN ISD NAAR UISD

Luitenant-kolonel Tjeerd Blankestijn was commandant van de genisten in het *Deployment Element* voor de politiemissie in Kunduz. Hij wil het publiek een beeld geven van de voorbereiding en realisatie van het Nederlandse deel op Kunduz, maar ook een indruk geven van de rol van de onderofficier bij 101 Gnbat.

De kern van zijn opdracht was het realiseren van de nodige infra voor de Nederlandse politieagenten en militairen op het Duitse kamp. In januari 2011 werd er verkend, in februari en maart werd het project voorbereid en van april tot juli waren de genisten van 101 Gnbat in touw in Afghanistan. Hun eerste uitdaging was: hoeveel Nederlanders moeten we onderdak geven? Maar of het er nu meer of minder zouden worden: omdat het kamp toch al te vol was, bleef de uitdaging de gehele periode overeind. Ook was het in het begin niet duidelijk welke impact de bezuinigingen zouden hebben, die in april aangekondigd gingen worden. Verder speelde nog een aantal factoren van invloed mee, bijvoorbeeld dat het uitbesteden van werk (bijna) als een doel op zich moest worden beschouwd. En dat de logistieke opvoer wederom als 'interessant' kon worden gezien. En waar men echt even aan moest wennen: nu Nederland geen *lead nation* was moest er over de infra intensief overlegd worden met de Duitse burens in het kamp.

Sergeant-majoor René Tiesma was verantwoordelijk voor de elektrotechniek (ET) en hij verhaalde over de telkens veranderende ontwerpen, de onduidelijkheid over de leverancier van de ET-spullen (huren bij Van Bredenoord, kopen bij Bos Elektro, aankloppen bij de Duitsers of moeten we teren op wat er over is uit Tarin Kowt?). En wat wordt de status van het kamp: tijdelijk, interim, semipermanent of permanent? Uiteindelijk werd besloten tot opvoer vanuit Nederland, waarbij tevens een specialist van leverancier Kemper en Van Twist werd ingehuurd.

Sergeant-1 Manuel van Groningen heeft een gouden tijd gehad in Kunduz. Hij vormde met vijf andere constructiegenisten het 'Afbouwdetachment'. Zij plaatsten nog drie containerblokken van elk zes containers, maakten er de daken op, sloten de ET aan en controleerden of alles werkte. Ze regelden het plaatsen van grote betonnen *barriers*, waarbij de mannetje-vrouwje verbindingen niet altijd pasten, plaatsten een koelcontainer, een pantsercontainer voor de server van het CIS en een noodaggregaat met een netwachter. Als *try out* hebben ze met de voertuigmonteurs hun grote onderhoudstent opgezet, die van hen de toepasselijke naam *Der Auspuff* kreeg. Dit betekent 'de uitlaat'. Het woorddeel 'Puff' schijnt weer iets heel anders te betekenen, maar het is onbekend of de Duitse collega's vanwege die naam bij de Hollanders nog hebben geïnformeerd naar de mogelijkheden in die tent. Toen kwamen de nieuwe gebruikers en die hadden toch wel graag wat 'handige dingetjes' gehad. Dat varieerde van een apothekerskast tot een complete *opsroom*. Omdat op den duur ook leuke dingetjes als een afdakje boven een dixi werden gevraagd, stelde Van Groningen de zaterdagse klusochtend in; kon-ie doordeweeks tenminste doorwerken.

Gouden tijd dus voor Van Groningen; vooral omdat hij daar als groepscommandant op een hoger niveau heeft kunnen werken, zelfstandig heeft kunnen beslissen of extra opdrachten uitgevoerd konden worden en omdat hij een adviserende rol had naar de kapitein-infra.

Bataljonscommandant Blankestijn sloot de lezing af met de verzekering dat de Duitse militairen een prima bondgenoot zijn, maar ook met de verzuchting dat we het ISD (Infrastructuurdetachment) voortaan beter UISD kunnen noemen: Uitbestedings- en Instandhoudingsdetachment ●

LEGUAAN

Brigadegeneraal Engelhart van de Defensiematerieelorganisatie maakte van de informatiedag gebruik om vier Leguaan brugleggers over te dragen aan de genie. Hoewel deze slechts een interim-oplossing zijn tot 2020 – wanneer wellicht de Leopard-2 bruglegger (MLC 80) komt – beschikt de genie met deze vier mastodonten over de capaciteit om voertuigen tot MLC 70 over te kunnen zetten. In ruil daarvoor leveren de beide pantsergeniebataljons ieder twee Leopard-1 brugleggers in. De Leguaan kent een aantal voordelen, zoals snelheid, lagere onderhoudskosten en – ja, dat ook – een vriendelijker uitstraling bij mogelijke civiele inzet. Of er ook nadelen zijn, zal de komende jaren blijken. Ervaringen, opgedaan met de mix van Leo-1 en Leguaan, kunnen weer input opleveren voor de studie naar de definitieve nieuwe bruglegger. Projectleider bij de Leguaan, de heer Roseboom, die bij de genie min of meer kind aan huis is – hij voerde ook de Scanjack in – hoopt op de Wapendag 2012 de nieuwe genie-doorbraaktank, de Kodiak, te kunnen presenteren.

Met dank aan de organisatie!

1748 * HET REGIMENT * 2012

Genietroepen

Wapendag: 24 mei 2012

Ontmoeting van Veteranen en Herdenking

Interactieve static show

Sportdag en feestavond

Rondom het Huis van het Regiment

Van Brederodekazerne Vught

Voor meer informatie en aanmelding
www.regimentgenietroepen.nl

1748-2012
 264 jaar

264 JAAR REGIMENT GENIETROEPEN WAPENDAG GENIE OP DONDERDAG 24 MEI 2012 IN VUGHT

Op donderdag 24 mei vieren we de 264ste verjaardag van ons regiment. Dat doen we op de jaarlijks terugkerende Wapendag Genie samen met zoveel mogelijk regimentsleden.

GENIEVETERANEN

Met name alle genieveteranen (jong en oud, actief en post-actief) worden op deze dag van harte uitgenodigd. U komt op deze dag vast en zeker ook oud-collega's tegen die u misschien uit het oog was verloren. Breng foto's en andere herinneringen uit uw loopbaan mee, bijvoorbeeld van uitzendingen of oefeningen. U kunt op deze manier uw verhalen en ervaringen delen met oud-collega's.

PARTNERS OOK WELKOM

Door de impact van de uitzendingen op de militair is de steun die hij

of zij van de achterban ondervindt steeds belangrijker geworden. Dit speelt niet alleen tijdens de actieve dienst, maar vooral ook daarna. Defensie erkent dit en besteedt veel aandacht aan het thuisfront. Ook het Regiment Genietroepen wil daar invulling aan geven. Daarom nodigen wij de partners nadrukkelijk uit voor deze Wapendag. Hiermee willen wij onze verbondenheid en saamhorigheid extra onderstrepen.

PROGRAMMA

De dag begint vanaf 08.30 uur met een kopje koffie. Om 9.00 uur opent de infomarkt die dit jaar in het teken staat van 'mens, machine en materieel' geniebreed. De deelnemende defensie-industrie zet waar mogelijk het getoonde materieel interactief in. Om 10.00 uur is

er het Regimentsappèl met dodenherdenking, gevolgd door de veteranenendag. In de middag vindt er een sportdag plaats voor de actief dienende genisten. Ná de warme maaltijd en vóór de prijsuitreiking is er om 19.00 uur een optreden van het FKG. Rond 20.00 uur start in en rond de grote tent de feestavond met de 'Riverband' die tot 23.30 uur duurt. ●

REÛNIE FANFAREKORPS DER GENIE

Als u uw oude dienstmakkers van het Fanfarekorps graag weer eens wilt terugzien, geef u dan op bij Hans Danvers, orkestmanager van het FKG, per e-mail (hdanvers@casema.nl) of per telefoon (030-6036431).

EVENTEMENTENKALENDER 2012 REGIMENT GENIETROEPEN

6 juni

Beëdiging te Vught in en om het Huis van het Regiment

30 juni

Landelijke Veteranendag te Den Haag met drie detachementen van het regiment (Fanfarekorps der Genie, genieveteranen en actief dienende regimentsleden)

18 juli

4-Daagse Nijmegen: regimentsstand te Wychen

19 juli

Proefsluiting 4-Daagsebrug ondersteund met het regimentsvlot te Cuijk. Fanfarekorps der Genie treedt op in de binnenstad van Cuijk

20 juli

4-Daagsebrug met het regimentsvlot. Alle regimentsleden welkom om even langs te komen

Rond 14.30 uur grote *regiments-huddle* op het regimentsvlot. Fanfarekorps treedt op in de binnenstad van Cuijk

30 augustus

Beëdiging, mogelijk te Cuijk

**LET OP! DATA REGIMENTSDINERS EN
INFODAG GEWIJZIGD!**

25 oktober

Diner Onderofficieren
Regiment Genietroepen, Vught

26 oktober

Genie-Informatiedag, Vught

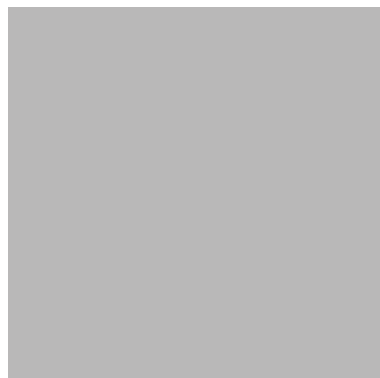
26 oktober

Diner Officieren
Regiment Genietroepen, Vught

FOOTWEAR

PROTECTION

EYEWEAR

VOOR MEER INFORMATIE:
Tel. +32 (0)13 67 01 01 | info@rase.nl | www.magnumboots.com

LUDIEKE EN INNOVATIEVE SPORTMIDDAG OP WAPENDAG

WIE WORDT DE BESTE SPORTEENHEID VAN DE GENIE 2012?

Wat zou een genie wapendag zijn zonder sportwedstrijden? De genie-eenheden gaan ook dit jaar weer strijden voor de eer - en natuurlijk ook voor de felbegeerde bokaal 'Beste sporteenheid van de Genie 2012'. Ook zullen er op diverse onderdelen prijzen te winnen zijn voor het beste team.

SPORT + INTERACTIEVE STATIC SHOW

De sportmiddag wordt dit jaar anders – innovatiever misschien – dan de vorige jaren. We gaan namelijk de sportmiddag mixen met de informatiemarkt. We hebben de bedrijven die hun producten komen showen, uitgenodigd waar mogelijk interactief aan het sportprogramma deel te nemen. Voor hen is het een mogelijkheid hun machines/materieel of diensten goed te kunnen tonen en voor de sporters zal het in de verschillende wedstrijdonderdelen meer verrassing en hopelijk ook meer plezier opleveren. Hoewel het nauwelijks voor te stellen is, zal het er in ieder geval nog ludieker aan toe gaan dan vorige jaren.

Verder gaan we op verzoek van de parate eenheden zoveel mogelijk deelnemers per eenheid laten meedoen. En dat leidt tot een opzet, waarbij de sporten zijn verdeeld in vier categorieën.

1. **Reguliere sporten**, zoals klein terreinvoetbal, basketbal en volleybal. Hier kunnen de verschillende eenheden in een competitie tegen elkaar strijden.

2. **Buffelsporten**, zoals touwtrekken, speedmars en loop-vaar-loop run. De echte kerels (en vrouwen) kunnen hierbij laten zien of ze écht wel hun mannetje (vrouwetje) staan.

3. **Behendigheidsspellen**, zoals kraanmachinist, doorwaadbare plaats, survivalparcours, klimfestijn. Hier kan iedere militair, ook de fysiek misschien iets mindere, laten zien dat hij voor zijn/haar eenheid een waardevolle kracht is.

4. **Eindspel/commandantenspel**, Commandanten, samen met hun plaatsvervanger, laten hier zien hoe ver ze willen en kunnen gaan als het gaat om leiderschap, durf en voorbeeldfunctie. ●

DE VOLGENDE 14 TEAMS, MET ELK MAXIMAAL 72 PLAYERS, DOEN MEE:

11 Gncie lmb
Ststcie 11 Pagnbat
111 Pagnacie
112 Pagnacie
101 CBRN Verdcie
Ststcie 101 Gnbat
102 Constrcie
103 Constrcie
105 Brcie
Ststcie 41 Pagnbat
411 Pagnacie
412 Pagnacie
OTCGenie: PPS/JCBRN school
OTCGenie: OTE Sappeurs en
OTE Mineurs

Tijdens de wapendag zal door diverse acties actief aandacht worden gevraagd voor het Konigin Wilhelmina Fonds (KWF). Het regiment is begaan met de strijd tegen kanker en wil een bijdrage leveren aan het KWF, specifiek om daarmee het *Team Abeltjes* te steunen, waarover elders in dit blad een artikel te vinden is.

● REGIMENTSAANGELEGENHEDEN

Vught, 4 november 2011 - Voor een volle zaal wapenbroeders heeft de RC Hans van Griensven tijdens de Informatiedag Genie zijn voorganger, kolonel Tjeerd de Vries, op het podium geroepen. Deze is de nacht ervoor om 00.01 uur begonnen aan zijn nieuwe b.d.-levensfase, nadat hij tot aan dit tijdstip nog had zitten schrijven aan het CLAS-project O&T-kennis. Het was de nieuwe regimentscommandant een eer om, op voordracht van zééér velen, kolonel De Vries te huldigen met de regimentslegpenning. Uit het lang aanhoudende applaus werd duidelijk, dat de 'zééér velen' het hier volledig mee eens waren.

Legpenning Regiment Genietroepen voor kolonel b.d. drs. ing. T.J.J. de Vries 'Bezieling en gedrevenheid'

Legpenning voor 'uitbouwer van de positie van het RGT'

Kolonel De Vries heeft op uitstekende wijze bijna vijf jaar invulling gegeven aan de functie van commandant van het Regiment Genietroepen. Met grote bezieling, betrokkenheid en gedrevenheid heeft hij aan de wieg gestaan van tal van ontwikkelingen. Zo is het Geniemuseum getransformeerd in het *Huis van het Regiment*: een onderdak van een fantastische historische collectie, de basis voor de 'nuldelijns' veteranenzorg en een thuis voor alle actieve en postactieve genisten. Inmiddels dient het Huis van het Regiment als voorbeeld voor andere regimenten en korpsen. Kolonel De Vries heeft ook het initiatief genomen voor de *wapendagen* in hun hedendaagse verschijning: dagen van saamhorigheid, herdenking en veteranenzorg voor het gehele regiment. Een belangrijk onderdeel hiervan is de herdenking van alle gevallen regimentsleden bij het monument 'Zij baanden de weg' op de Van Brederodekazerne, dat met zijn steun daar is

opgericht. Dat het wel en wee van veteranen hem aan het hart gaat, bewijst ook zijn initiatief om de Stichting Veteranen Regiment Genietroepen op te richten en daaraan gekoppeld het uitbrengen van het informatieve blad *Genist*, dat wordt verspreid onder alle actieve en postactieve regimentsleden en/of hun thuisfront. Kolonel De Vries had oog voor de maatschappelijke omgeving en de verankering van het Wapen der Genie daarin. Hiertoe onderhield hij goede contacten met lokale civiele autoriteiten en het bedrijfsleven en werd de genie een gewaardeerde speler met twee voeten in de maatschappij. Ondersteuning van evenementen als Den Bosch Maritiem en het *Uzeren Manconcert* getuigen hiervan. Steeds was hij bezig de positie van het Regiment Genietroepen uit te bouwen en te verbeteren en hij is hierin op een uitstekende wijze geslaagd. Vanwege al zijn inspanningen voor het regiment wordt hem daarom de legpenning toegekend. ●

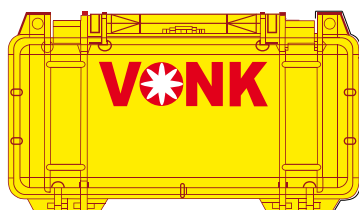
C.D.C.S. 'Custom Defense Case Solutions'

Wij verpakken bijna het onmogelijke!

De afdeling C.D.C.S. van Vonk biedt een uitgebreid scala aan custommade oplossingen voor het vervoer van alle mogelijke (militaire) materialen. Denk hierbij aan eenvoudige customfoam inrichtingen tot zeer complexe interieurs voor in Peli en Hardigg koffers en tevens flightcases en innovatieve brightcases (*geoptimaliseerde uitvoering van de flightcase).

Hiermee verzekert Defensie zich van het direct functioneren van materieel na transport

Defensie Cartotheek nummer: 18418226

Vonk B.V.

- Website: www.vonkbv.com
- E-mail: info@vonkbv.com
- Telefoon: (+31)-088-0330300
- Telefax: (+31)-088-0330399
- Voorstraat 41
- 3265 BT Piershil

Anders kunnen of anders durven?

Sinds 1985 heb ik vele mooie functies mogen bekleden. PC bij 105 Vouwbrugcompagnie, 11 Geniebataljon en 11 Pantsergeniecompagnie, later CC van 11 Geniecompagnie Luchtmobiel en ook een aantal zeer interessante staf-functies bij 13 Mechbrig, 11 LMB, 1 GNC en de Defensiestaf. Sinds augustus 2011 bekleed ik de geweldige functie van commandant van 41 Pantsergeniebataljon.

In die jaren heb ik de krijgsmacht vele ontwikkelingen zien doormaken; vele ingegeven door modernere technieken, nieuwe doctrines of nieuwe concepten, maar andere als gevolg van bezuinigingen. En er zijn ook minder goed te verklaren veranderingen. Deze ontwikkelingen en veranderingen hebben mij in ieder geval aan het denken gezet. Met deze column - vanaf nu in dit blad - hoop ik ook u aan het denken te zetten en misschien een discussie te kunnen starten. Ik hoef echt niet altijd gelijk te hebben of te krijgen.

O&T: ANDERS DENKEN EN NU OOK ÉCHT ANDERS DOEN!

De directe gevolgen van de enorme bezuiniging zijn het duidelijkst. Zo zijn de tankbataljons opgeheven en ook onze pantsergeniecompagnieën 113 en 413. Maar er zijn ook heel veel indirecte gevolgen, van buitenaf minder zichtbaar, maar met grote consequenties voor onze mensen. Staven worden verkleind, dus voorbereiding komt meer bij de eenheden zelf. Het aantal opleidingsplaatsen NBOF (Niet beschikbaar op Functie) moet teruggedrongen worden. Dus: kortere opleidingen en personeel komt dus per definitie minder opgeleid bij hun eenheid aan. Daarnaast neemt het aantal mogelijke taken toe en in het nieuwe VGP (Verbeterd Gereedstellingsproces) is de O&T-tijd voor een eenheid verkort. Minder opleidingstijd dus voor een militair die meer moet kunnen!

Op dit moment wordt bezien welke opleidingen nog wel passen in de kortere opleidingstijd: een enorme kaasschaaf. Mocht dit niettemin leiden tot getrainde eenheden, dan hebben we in het verleden meer gedaan dan nodig of waren onze eisen onevenredig hoog. Oftewel: we hebben in het verleden iedereen – inclusief onszelf – voor de gek gehouden door òf te hoge eisen te stellen òf door meer opleidingstijd te gebruiken dan nodig was. Een andere mogelijkheid is natuurlijk dat onze cursisten steeds slimmer zijn geworden... Geen van beide beweringen is natuurlijk helemaal juist. Dus kan de huidige reorganisatie alleen maar slagen als we het echt anders gaan aanpakken. En daar ligt nu een kans.

DOORPAKKEN

We moeten nu doorpakken. Nu is het echt tijd voor anders denken en doen. De kansen liggen voor het oprapen. Recente ervaringen uit ISAF wijzen uit, dat we steeds meer verwachten van onze militair. Maar met de korte voorbereidingstijd op een nieuwe – vaak onbekende missie – kan hij simpelweg niet alles meer beheersen. We moeten keuzes maken. Dus gaan O&T-trajecten per missie, per eenheid, per operatiegebied, per persoon verschillen. Er zullen nooit meer twee identieke O&T-trajecten zijn. Dus moeten we iets anders vragen van onze militairen. Vertaald naar ons wapen betekent dit bijvoorbeeld: waarom zou een genist nog bailey, MGB, mijnenvelden, timmeren, loodgieten, electro, vouwbrug en verhakkingen moeten kennen en kunnen wanneer dat èn niet meer noodzakelijk is èn daar geen tijd meer voor is? Ik heb liever gemotiveerd personeel, dat weet waar de kennis te halen is, die men zichzelf aanleert. Dat doen jongeren in het civiele

onderwijs ook. Uit het hoofd stampen van woordenrijtjes en tafels is niet meer van deze tijd. Ze leren zoals in een computerspel. Je leert jezelf aan wat je nodig hebt om verder te komen in het spel en je zoekt je informatie op diezelfde computer op.

PROBLEMGESTUURD OPLEIDEN

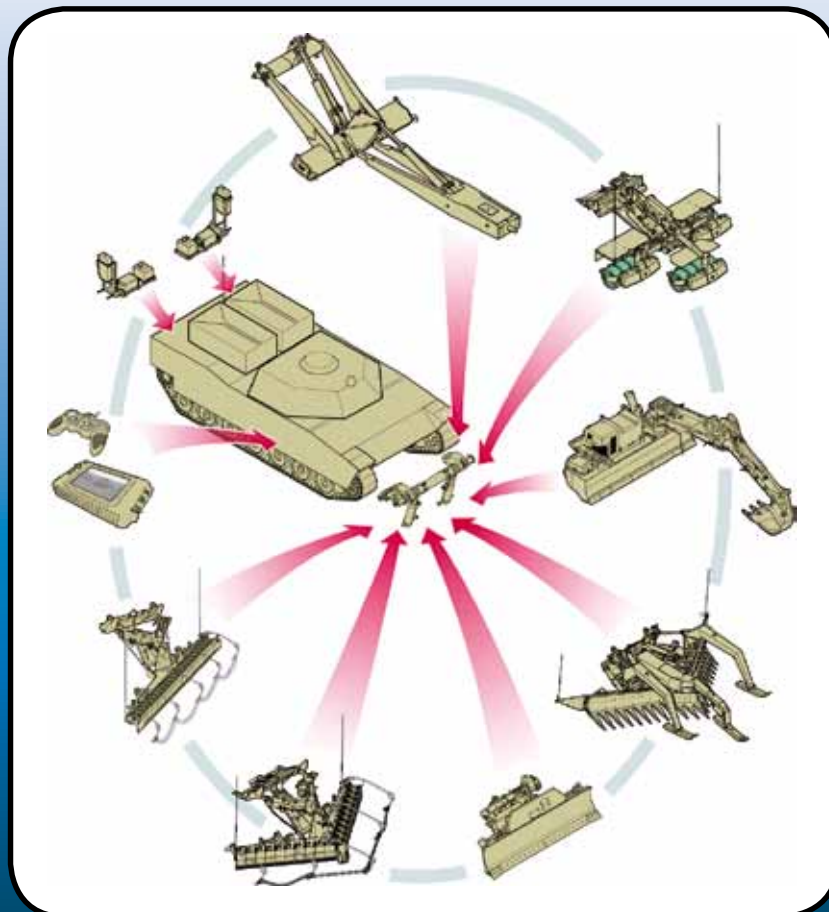
Opleidingen moeten niet langer opgebouwd zijn uit technische modules die leiden tot de benodigde kennis. We moeten nu naar een geheel nieuwe methodiek met een geheel andere cultuur. Onze militairen moeten niet langer alle technische genieaspecten beheersen. Ze moeten de competenties beheersen om (genie)problemen op te lossen. Dit geldt voor alle niveaus. Een peloton zal niet langer alle TSp'n beheersen; ook een compagnie niet. Idealer zal binnen een bataljon wel alle kennis nog aanwezig zijn. Bijvoorbeeld: niet ieder peloton beheerst MGB. Wanneer een bataljon zo'n opdracht moet uitvoeren, komt die bij het peloton dat dit wel beheerst.

Een kortere initiële opleiding laat veel werk over voor de parate eenheid. Onze leiders moeten daarop ingesteld zijn. Zij moeten met ondersteuning van ervaren kaderleden (leermeesters?, instructeurs van een OTC?) samen met hun groep of peloton vaardigheden kunnen ontwikkelen. Initiële opleidingen kennen dan niet meer een aaneenschakeling van standaard modules, maar gaan *probleemgestuurd* opleiden. De cursisten krijgen vanaf dag één opdrachten waarbij zij zelf met hun klas zoeken naar oplossingen. In het begin met veel begeleiding, ruime tijd en weinig druk, maar later zelfstandiger en onder meer druk. Zo creëren wij militairen die uit zichzelf creatief zoeken naar oplossingen binnen de randvoorwaarden, wat heel goed aansluit bij het al decennia oude adagium ZACV.

Een OTC zal dus meer begeleiding geven bij de parate eenheden en minder klassikaal onderwijs. Cursisten komen niet meer naar de school; de school komt naar de cursisten. Rijopleidingen worden te velde gegeven. Het is belangrijker dat een chauffeur zich met zijn groep veilig door het terrein verplaatst, dan dat een chauffeur in een schoolse omgeving allerlei rijbewijzen voor voertuigen haalt, wat wettelijk niet eens nodig is. Ook technische genieopleidingen kunnen bij de eenheid plaatsvinden, met minder nadruk op het lesgeven en meer op het begeleiden van personeel.

De vraag is dan ook niet of we anders *kunnen*, maar of we anders *durven*. Vindt u ook niet? ●

Pearson Engineering is a privately owned UK company that develops combat engineer systems and equipment to meet the needs of armed forces worldwide. Our particular expertise is the development and supply of specialised countermine and combat engineer equipment for armoured fighting vehicles.

Common Interface Systems

allow a wide range of different Pearson Engineering Front End Equipment to be fitted to and operated by the same host vehicle, either wheeled or tracked, thus providing high levels of tactical flexibility without reducing capability.

DE STEIGERS VAN DE PARATE GENIE ZIJN OP HOOGTE

Voortgang van het project Herziening Parate Genie

Nu luitenant-kolonel Hans Waals is aangetreden als commandant van het OTCrij, heb ik zijn taak als plv projectmanager van het project *Herziening Parate Genie* overgenomen. Inmiddels staat het nieuwe gebouw van de parate genie in de steigers. De steigers zijn op hoogte; het bouwen kan beginnen. Eind 2011 hebben de commandanten van de betrokken eenheden, het OTCGenie en de monitor om tafel geze-

ten om o.l.v. de projectmanager, kolonel Van Griensven, de studie *Herziening Parate Genie* te schrijven. Begin dit jaar is de studie formeel aan de staf van het Commando Landstrijdkrachten (CLAS) aangeboden en is de studie gepresenteerd en besproken in de programmaraad. Men was er zeer over te spreken en heeft er mee ingestemd. Ook heeft men kennis genomen van de knelpunten. ►

● HERZIENINGPARATEGIE

UITKOMSTEN VAN DE STUDIE

Eind januari heeft C-LAS ingestemd met de studie en op 13 februari heeft hij het *Beleidsvoornemen Herziening Parate Genie* ondertekend en uitgegeven. Hiermee is formeel de aftrap gegeven voor de reorganisatie van de parate genie-eenheden en kunnen zij hun reorganisatieplannen per eenheid gaan schrijven. Deze moeten in mei gereed zijn, waarna C-LAS een besluit zal nemen in eerste termijn. Na de formele overlegtrajecten zal C-LAS na de zomer een definitief besluit nemen. De uitvoering van de reorganisaties ten slotte, staat gepland voor het vierde kwartaal van 2012. De opgedragen reducties in de Kamerbrief van april 2011 vormen natuurlijk de basis van de studie. Op hoofdlijnen luiden deze:

- reductie van de constructiecapaciteit: het opheffen van 104 Constructie en de herschikking van de constructiecapaciteit binnen 101 Gnbat
- het opheffen van de compagniesstaven van 113 en 413 Pagnie en de onderbrenging van de resterende pelotons binnen 11 en 41 Pagnbat
- de structurele inbedding van Advanced Search (AS) capaciteit bij 11 Gncie lmb, 11 en 41 Pagnbat
- aanpassing van de organisatie door overige maatregelen, zoals het project *Personele Logistiek*, *Gezondheidszorg* en het combineren van chauffeursfuncties

ONTWIKKELINGEN

Bij het opstellen van de studie is een aantal (recente) ontwikkelingen bekeken en meegenomen. Duidelijk is dat de benodigde technische geniekennis in het kader van het expeditionaire optreden veel breder en vooral ook diepgaander moet zijn. Dit heeft natuurlijk gevolgen voor zowel organisatie, personeel als materieel. Men heeft veel kennis nodig in een breed gebied, met vaardigheden op een kwalitatief hoog niveau. Zelfs als een deel van deze werkzaamheden wordt uitbesteed aan derden (*sourcing*), zal er nog steeds voldoende expertise aanwezig moeten zijn om opdrachten goed te kunnen formuleren en de uitvoering te kunnen controleren. De genie-eenheden beschikken over capaciteiten waar nationaal veel vraag naar is. Met deze capaciteiten (bijv. CBRN verkenning en detectie, CBRN ontsmetting, Intermediate Search, Advanced Search, constructie, brugslag,

weg- en dijkherstel) kunnen de genie-eenheden de speerpunt vormen van de landmacht bij nationale operaties.

VERBETERPUNTEN

Naast de opgedragen bezuinigingen is er gekeken naar de mogelijkheden om een aantal onderkende verbeterpunten door te voeren, zoals de structurele inbedding van Advanced Search. Het zal duidelijk zijn, dat door de opgedragen reducties lang niet alle verbeterpunten kunnen worden gerealiseerd. De volgende maatregelen en (verbeter)punten zijn verwerkt:

- alle opgedragen reducties uit de Kamerbrief
- inbedding Advanced Search. Dit betekent dat zowel 11 Gncie, als 11 en 41 Pagnbat beschikken over een *Engineer Advanced Recce & Search peloton* (EARSpel) en dat ook bij de compagniesstaven en de bataljonsstaven de genieadvies- en Intell functies verder uitgebouwd zijn. Conform de eerdere plannen worden hiervoor 39 functies vrijgemaakt vanuit het OTCGenie
- alle functies van de sectie-1 van de bataljons en de sergeant- en korporaal-administrateur van de compagnieën zijn binnen het project *Personele Logistiek* opgenomen; een apart reorganisatieproject
- de geneeskundige groepen van 11 Gncie en 105 Brcie zullen verdwijnen, deze worden opgenomen in het project *Gezondheidszorg*
- een aantal chauffeursfuncties verdwijnt i.h.k.v. het project *Combineren functies chauffeurs*; dit om ruimte te creëren voor het aanhouden van meer sportinstructeurs
- de Onderhouds, Diagnose en Bergingsgroepen (ODBgpn) van 113 en 413 Pagnie worden niet opgeheven, maar worden ingedeeld bij de stctien van de pagnbats. Dit mede omdat alle zware middelen binnen de pagnbats worden herverdeeld en de stctie ook versterkt wordt met het omvangrijke EARSpel
- in 2012 zal de vervanger van de genietank instromen; de *Kodiak*. De noodzaak van een extra bemanningslid voor deze tank is ook meegenomen in de reorganisatie
- bij 101 Gnbat is de capaciteit t.b.v. het begeleiden van sourcing (uitbesteding) versterkt. Dit komt ondermeer tot uitdrukking door het vormen van twee kleinere maar hoogwaardige *advanced constructiepelotons*.

→ de taak van 105 Brcie wordt verbreed. De nieuwe naamgeving geeft dit ook al aan: *105 Geniecompagnie Waterbouw*. Naast brugslag krijgt de cie ook taken op het gebied van constructie en taken op waterbouwkundig vlak, zowel boven als onder water.

KNELPUNTEN IN HERZIENE GENIEORGANISATIE

De studie wil zoveel mogelijk de negatieve consequenties van de opgelegde bezuinigingen tegengaan, tegelijk noodzakelijke reparaties doorvoeren en tegemoet komen aan een aantal verbeterpunten. Binnen het mandaat en opgedragen maatregelen is een optimale en flexibele genieorganisatie gebouwd, die de krijgsmacht en de Nederlandse samenleving kan ondersteunen. In de *worst case* is het echter niet mogelijk de inzet voor vrede en veiligheid in Nederland en daarbuiten op twee assen voor langere tijd te kunnen ondersteunen (geen vierslag en op sommige gebieden zelfs geen drieslag). De volgende knelpunten blijven bestaan:

→ tekort aan adequate genieondersteuning

Door het opheffen van de staven van 113 en 413 Pagnie is er onvoldoende genietaf- en adviescapaciteit over om de zeven manoeuvre bataljons in het verbeterd gereed stellingsproces met een vierslag en/of een drieslag bij uit zendingen te kunnen ondersteunen. De totale kwantitatieve geniecapaciteit, zowel gevechtsteun als constructiesteun, blijft onvoldoende. Bezien we de behoefte aan geniecapaciteit krijgsmachtbreed, dan is het capaciteitsprobleem nóg groter, omdat ook mariniersbataljons en de luchtmacht bij expeditionair optreden moeten worden ondersteund;

→ genieondersteuning 11 Air Mobile Brigade

11 AMB heeft de wens geuit de geniegroepen luchtmobiel te versterken van zes naar acht functies. Maar binnen het mandaat is vooralsnog geen ruimte om deze intensivering bij 11 Gncie lmb mogelijk te maken;

→ genieondersteuning manoeuvre bataljons

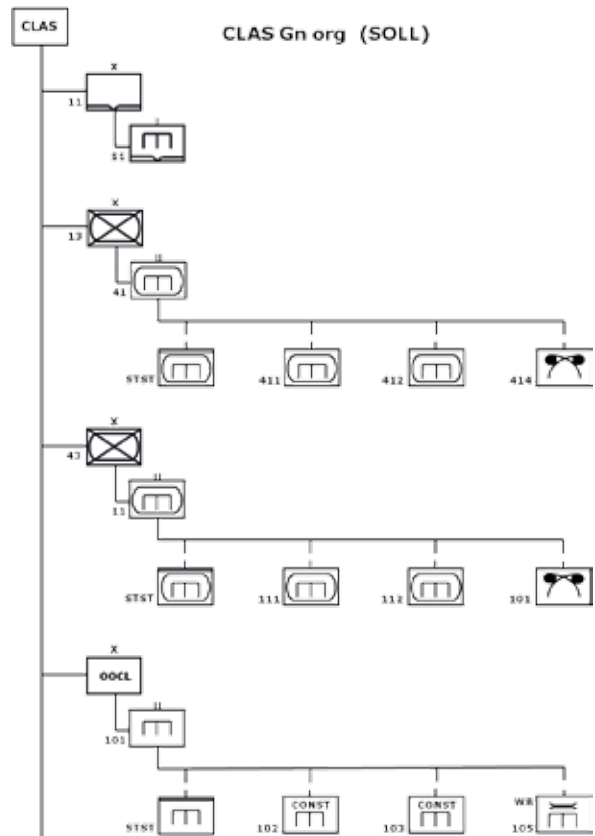
In het optreden van de manoeuvre worden verbeteringen doorgevoerd op basis van de lessons learned tijdens recent operationeel optreden en de invoering van de CV90. Dit resulteert in een ander optreden als met de YPR. De pantsergeniegroepen zijn te klein om deze nieuwe wijze

van optreden adequaat te kunnen ondersteunen;

→ herziening force support (m.n. constructie)

Hierbij wordt rekening gehouden met de veranderde rol van uitvoerder naar begeleider. De ingedeelde capaciteit is echter onvoldoende om op twee assen een drieslag uit te voeren. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met uitgebreide (re)deployment activiteiten. De force supportcapaciteit zal ook bij de ondersteuning van het expeditionaire optreden van de luchtmacht moeten worden ingezet.

PARATE GENIEORGANISATIE

CONCRETE CANVAS™

JUST ADD WATER

Concrete Canvas (CC) is a flexible cement impregnated fabric that hardens when hydrated, to form a thin, durable, fire resistant and water proof concrete layer.

CC allows concrete construction without the need for plant or mixing equipment. Simply position the Canvas and just add water.

- Durable, fibre reinforced, high early strength formula.
- Available in 3 thicknesses, 5mm, 8mm and 13mm.
- Available as bulk or man portable batched rolls.
- Easy to use; no mixing required.
- Sets under water; cannot be over hydrated.
- Sea water can be used.
- Starts to set after 2 hours, 80% strength at 24 hours.
- Immediately water proof due to PVC backing.
- Fire-safe.
- Environmentally friendly.

CC Batched Rolls

CC Bulk Roll

CC Slope Protection

CC Ditch Lining

CC Secondary Containment Bund Lining

CC Protective Cable Covering

CC Mining Applications

CC Pipeline Protection

CC Ground Resurfacing

Many other CC applications...

ROAD

RAIL

AGRO

OTHER

POWER

OIL & GAS

DESIGN

Contact:

CONCRETE CANVAS™

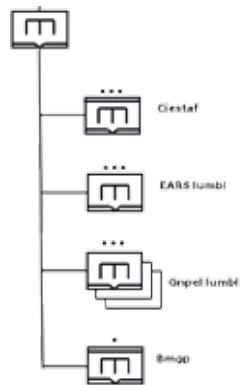
Tel: + 44 (0) 845 680 1908

Email: info@concretecanvas.co.uk

Web: www.concretecanvas.co.uk

11 GENIECOMPAGNIE LUCHT-MOBIEL (AIR ASSAULT)

11 Gncie lmb krijgt structureel een EARSpel, bestaande uit een cogp, tweemaal een advanced searchteam en twee genieverkenningsgroepen (gnverkgpn). Deze laatste twee kunnen tevens onderwater genieverkenningen uitvoeren. De compagnie blijft drie gnpels houden, elk met 3 groepen van 6 man en een bouwma-chinegroep.

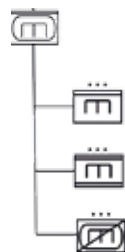

11 EN 41 PAGBAT

De nieuwe pagnbats zullen na het wegvallen van 113 en 413 Pagn-cie elk bestaan uit een ststcie, twee pagnncien en een CBRNverdcie.

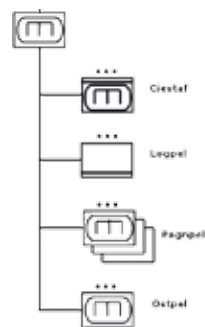
STSTCIE 11 EN 41 PAGNBAT

Binnen de ststcie wordt het al aanwezige EARSpel (-) uitgebreid tot een volledig peloton met drie advanced search teams en drie gnverkgpn, uitgerust met de Fennek LVB. De vrijgekomen ODBgpn van 113 en 413 worden ondergebracht bij de ststcien.

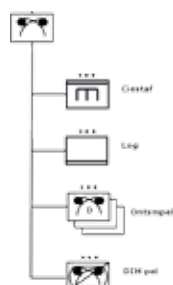
111, 112, 411 EN 412 PAGNCIE

Het onderscheid tussen de lichte en zware pagnncien is komen te vervallen. De vrijgekomen pagnpels en ospels van 113 en 413 Pagnncie zijn verdeeld over de twee resterende pagnncien binnen de pagnbats. De pagnncien krijgen nu drie pagnpels met elk drie pagngp. De omvang van de pagngp gaat hierbij terug van negen naar acht man. Met de bouw van de organisatie is al rekening gehouden met de nieuwe geniedoorbraaktank Kodiak die dit jaar nog gaat instromen. Het ospel bestaat straks uit twee brugleggers, twee geniedoorbraaktanks Kodiak en een bouwma-chinegroep. De ciestaf wordt versterkt met een sgt intell en een sgt opn. De luitenant O&T gaat verdwijnen uit de ciestaf.

101 EN 414 CBRNVERDCIEN

De CBRNverdcien zijn ongewijzigd overgenomen uit de bestaande organisatie, waarbij de meest recente legerplannen van kracht zijn en 414 CBRNverdcie nog opgericht moet worden.

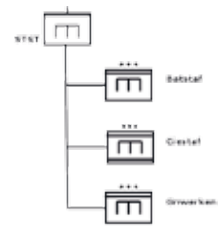

101 GNBAT

Na het opheffen van 104 Constrcie bestaat 101 Gnbat straks uit een ststcie (incl. Geniewerken), twee constrcien en 105 Gncie Waterbouw. Binnen 101 Gnbat wordt rekening gehouden met de verschuiving van het zelf bouwen naar het meer begeleiden. Het idee hierachter is dat wij expertise kunnen leveren op constructiegebied om uit te besteden werkzaamheden in inzetgebieden te kunnen begeleiden en monitoren.

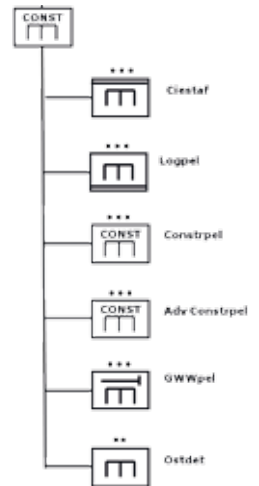
STSTCIE 101 GNBAT

Bureau Geniewerken was reeds geschikt voor de begeleidende taak, maar wordt er nog beter op ingericht. Er wordt meer ingespeeld op de verschuiving naar projectmatig werken en de begeleiding/monitoring van derden. Er komt een bureau projectleiding en een bureau bedrijfsvoering waarin o.a. de autocod tekenaars worden gecentraliseerd.

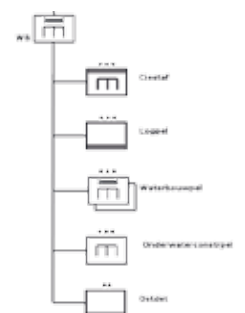
102 EN 103 CONSTRCIE

Met de vrijkomende capaciteit van 104 Constrcie wordt per constrcie het huidige constrpel met vier constrgpn omgevormd naar een constrpel met drie constrgpn en een advanced constrpel bestaande uit drie kleinere, maar hoogwaardige groepen die met name geschikt zijn voor het vullen van de zgn. Uitbesteding en Instandhouding Support Detachementen (UISD). In tegenstelling tot de huidige gemengde constrgpn (met BK, IT en ET personeel) bestaan de nieuwe constrgpn uit één discipline, dus een constrgpn met bouwkundigen, installateurs of elektriciens. De twee huidige bouwma-chinepels worden samengevoegd tot één groot GWW pel met vier BMgpn.

105 GNCIE WATERBOUW

De taak van 105 Brcie verschuift van alleen bruggenbouw naar het nadrukkelijk invulling geven aan een taakstelling op het gebied van watermanagement/waterbouwkunde in bredere zin, ofwel: 'Bouwen in, op en aan het water'. De brpels worden aangepast tot waterbouwpels met constructietaken bestaande uit een cogp en drie waterbouwgpn. Er wordt een ospel opgericht met een beperkte GWW-capaciteit, afgestemd op het werken aan het water. In het detachement zal een aantal kranen komen, mattenleggers en een beperkte GWW-groep met vooral rupsmachines. Het duikerpel wordt omgevormd tot een onderwater constrpel met een cogp en twee groepen.

STEVIG STEENTJE

De reorganisatie van de parate genie ligt op schema, maar betekent dit nu dat er duidelijkheid is voor ons personeel? Helaas is dit nog niet het geval; er zijn nog steeds maatregelen die het uiteindelijke bouwwerk kunnen beïnvloeden en de personeelsvullingsplannen moeten nog gemaakt worden. Maar we zijn wel op weg naar het neerzetten van een stevig huis voor de toekomst. Binnen het mandaat is een flexibele genieorganisatie gebouwd die straks in staat is om nog steeds haar steentje te kunnen bijdragen in de ondersteuning van de krijgsmacht en de Nederlandse samenleving. ●

Geniegroep centraal in nieuwe O&T

In Nederland is de laatste jaren een brede discussie gaande over de kwaliteit van het onderwijs, de aansluiting op het bedrijfsleven en het bereiken van maximaal 'leereffect' bij de hedendaagse leerling. Ook binnen de krijgsmacht is opleiding en training (O&T) al geruime tijd sterk in beweging.

Dat heeft te maken met de overgang naar een beroepsleger, de toename van het aantal operaties (uitzendingen) en de toename van het geweldsniveau tijdens operaties. De nu opgelegde reducties zijn dermate groot, dat de discussie over een andere aanpak van O&T in een stroomversnelling komt en nog veel verder zal moeten gaan. In dit artikel leg ik een relatie tussen de studie OTK-CLAS en de impact op de geniegroep. De geniegroep is de basis van alle genie-eenheden. Mij is inmiddels wel duidelijk geworden dat de geniegroep een centrale plaats gaat krijgen in de opleiding en training. O&T gaat zich dus in de eerste plaats richten op de groep. En ik ben er van overtuigd dat we ook in de toekomst onze genie-eenheden tijdig en goed voorbereid gereed kunnen stellen voor operaties, indien wij als genisten onze ervaringen uit het verleden en uit onze inzet bij operaties combineren met inventieve en creatieve ideeën.

COMPETENTIEGERICHT EN 'JUST IN TIME, JUST ENOUGH'

De kern van de aankomende veranderingen is het leren binnen de geniegroep en het leren van elkaar, in plaats van het leren op het OTCGenie. De manschappen volgen dan ook een veel kortere militaire basisopleiding en hun opleiding, training en vorming worden voortgezet binnen de geniegroep. De sterkere focus op de onderdeelstraining komt voort uit de ervaringen bij de operationele inzet in Uruzgan. Het einddoel van opleiden en trainen is een inzetgerede eenheid, waarbij de groepsleden goed op elkaar zijn ingespeeld. Het (individueel) opleiden moet daarom ten dienste staan van de onderdeelstraining en in de geest van de opera-

tionele eenheid gebeuren. Het aspect *just in time, just enough* betekent dat we een continu leerproces binnen de geniegroep moeten faciliteren en afstemmen op de momenten wanneer dat relevant is voor de geniegroep. Het aspect *competentiegericht* is onmiskenbaar aanwezig omdat binnen de geniegroep naast alle vereiste kennis-, vaardigheids-, fysieke en mentale houdingsaspecten ook het benodigde materieel in de daadwerkelijke functieomgeving aanwezig is.

Deze nieuwe taak is uitdagend en vergt een inspanning van ons allen. We moeten O&T trajecten opzetten voor de geniegroepen, de pelotons en de compagnieën. Bestaande uit *learning support packages* (LSP'n, syllabi), *training support packages* (TSP'n, bouwsteenoefeningen), staftrainingen en doorstroomopleidingen (beroepspraktijkvorming). Maar belangrijker is naar mijn mening dat we onze denkbeelden hierover goed met elkaar afstemmen en we met elkaar in gesprek moeten komen en blijven. We zullen alle opleidingen aanpassen en bepalen wat in de basisopleiding komt en wat verschuift naar de geniegroep. Het OTCGenie zal met een gereduceerde capaciteit een groter accent moeten leggen op trainingsondersteuning (inclusief *Construction Training Centre*, beroepspraktijkvorming, takenboeken e.d.). We moeten loopbaansporen en bijbehorende leerlijnen ontwikkelen voor alle genisten en vakgebieden om meer rendement te halen uit de opleiding en training. Hiervoor moeten we onderscheid gaan maken in startfuncties en vervolgfuncties, waaraan - ook binnen de geniegroep - hogere kwalificaties zijn verbonden.

VERBETERD GEREEDSTELLINGS-PROCES (VGP)

De geniegroep bestaat uit ervaren en onervaren personeel en de groep streeft bij voortdurend naar een hoge graad van operationele gereedheid. Om een bepaald operationeel niveau te behouden is het noodzakelijk de ervaringsmix te normeren en daarmee ook de benodigde individuele kwalificaties. Er moeten keuzes worden gemaakt in de O&T trajecten om deze af te stemmen op de situatieafhankelijke behoeften van de eenheid, die sterk worden beïnvloed door hun operationele opdracht. Ook de instroom van nieuwe groepsleden moet op het VGP worden afgestemd. Om dit in goede banen te leiden wordt er op het niveau van Staf CLAS een VGP opgezet. Dit is een meerjarenplanning, waaruit de vereiste gereedheid van de geniegroepen kan worden afgeleid. Hieraan wordt ook de operationele kwaliteitszorg verbonden en het zou mij niet bevreemden als dit ertoe leidt, dat we binnen de genie weer de oefening 'Wie van de Vijf' gaan organiseren, waarin de operationele gereedheid van een peloton wordt gemeten en een wedstrijdelement is toegevoegd. Dan kunnen we de Generaal Snijdersbeker weer in ere herstellen.

CIVIEL TENZIJ...

De samenwerking met ROCa zal worden geïntensiveerd. De opzet van de instroomopleiding Onderhoud- en Verbouwbedrijf (project Loopbaanlint instroom) kan ook voor andere opleidingen worden toegepast. Grofweg betekent dit dat een ROC de theoretische vakken en basispraktijk onderwijst en de genie de beroepspraktijkvorming voor haar rekening neemt. Momenteel worden de mogelijkheden onderzocht voor opleidingen bij de Pioniers- en Pontonniersschool. Dit heeft gevolgen voor de geniegroep op het gebied van de individuele opleiding, ervaringsmix, beroepspraktijkvorming (jaarprogramma) en takenboeken. Deze inspanning wordt echter wel beloond met een civiel diploma en geeft maatschappelijke meerwaarde voor de groepsleden.

Er blijven natuurlijk nog vragen open. In hoeverre is dit toepasbaar voor de pantsergenie? Is er een algemene richtlijn te onderkennen voor de opleidingsniveaus binnen de geniegroep? Bijvoorbeeld: een soldaat studeert voor of bezit een MBO-2 (WEB) diploma, een korporaal studeert voor of bezit een MBO-3 diploma, een onderofficier bezit een MBO-3 diploma en ontwikkelt zich van junior via senior tot expert op MBO-4 niveau.

EEN LEVEN LANG LEREN

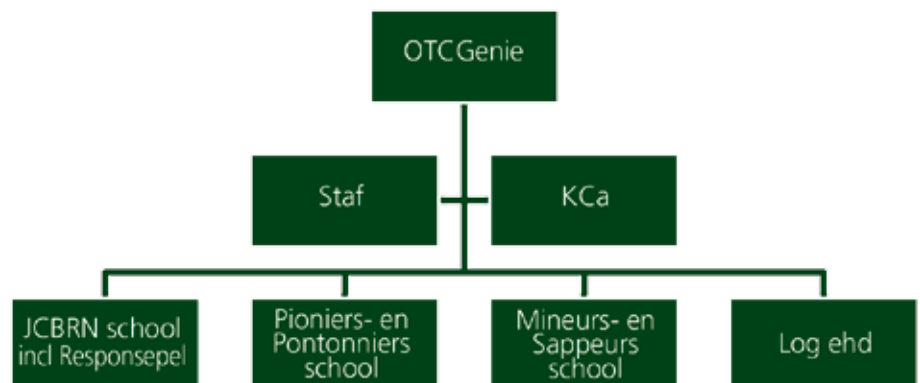
Om 'een leven lang leren' mogelijk te maken is een doorlopende leerlijn nodig. Hierin zijn leren door training, onderwijs en ervaring geïntegreerd. Daarnaast dient de doorlopende leerlijn ook aan te zetten tot verder leren. Deze gedachte sluit naar mijn mening goed aan bij de belevingswereld van de militair en onze trots als vakman. De kern van ons functieroulatiesysteem is, om via opeenvolgende functies, de noodzakelijke kennis en ervaring op te doen en te groeien als militair. Onze uitdaging is nu om dit verder uit te buiten en beter op elkaar af te stemmen. Om een voorbeeld te noemen: de opdrachten voor de constructiegroep tijdens de oefening *Engineer Victory* kunnen ook als een beroepspraktijkvormingsperiode worden aangemerkt in het kader van de individuele studie van de groepsleden.

OTCGENIE

Het OTCGenie wordt ingedeeld op basis van de hoofdfunctiegebieden: *Combat Support Engineering*, *Force Support Engi-*

neering en CBRN. De staf zal verkleinen en de scholen worden zelfstandiger, zodat ze in staat zijn Opleiding, Training (TROST) en Kennisproductie in hun hoofdfunctiegebied en op hun niveau (*Subject Matter Expert*) te realiseren. Hiermee wordt er een directe relatie gelegd tussen de scholen en operationele genie-eenheden en daarmee ook de geniegroepen. Het OTCGenie heeft de opdracht een stappenplan te doorlopen en hierin komen alle bovenstaande onderwerpen aan bod.

Ik hoop dat ik u duidelijk heb kunnen maken dat de positie van de geniegroep in opleiding en training gaat wijzigen en dat er nog veel werk verzet moet worden om alles af te stemmen en in detail in te vullen. Over een aantal onderwerpen is er al overleg tussen de genie-eenheden en het OTCGenie, maar ik heb er bewust voor gekozen om dit nog niet in dit artikel te verwerken. Laten we in ieder geval er met elkaar de schouders onder zetten. ●

Voorgestelde organisatie OTCGenie

'Final Run' als sluitstuk van officiersopleiding

Van 14 tot 17 februari was de VTO-KMA lichter 2011 druk met de eindoefening *Final Run*, het einde van een lange opleiding. De oefening is gebaseerd op een scenario in *peacetime military engagement* en is geschreven door twee cursisten, de vaandrags Koenen en Trum, die voor velen geen onbekenden zullen zijn. Als oud-onderofficieren mochten zij een stuk van de opleiding overslaan, om zich volledig te kunnen storten op deze nobele taak. En hier hebben ze bepaald niet te licht over gedacht. De oefening kwam mede tot stand door de steun van 105 Brcie. Die had een vrijwel compleet peloton inclusief middelen ter beschikking gesteld om ons leiding te kunnen laten geven aan een peloton. Op dit vlak konden wij al het geleerde toepassen in de praktijk. Daarnaast bood het de gelegenheid ons te prikkelen met situaties en opdrachten die niet of vrijwel niet aan bod komen tijdens de opleiding.

DAG 1, DINSDAG

Een demo van het lanceren van pontons en het samenstellen van een MLC 70 vlot. Deze demo kwam goed van pas aangezien de volgende ochtend een veer operationeel moest zijn tussen Wamel en Tiel. Na een verkenning van de route en de veerstoepen bleek dat het daadwerkelijk mogelijk was om het veer uit te brengen en dus zijn we om 04.00 uur aangevangen met de bouw van de vloten, onder veel aandacht van de burgerbevolking en zelfs diverse media. De rest van de dag stond in het teken van sociale patrouilles en het afbreken van de vloten. Ook bereidden we de tweede opdracht voor: de inzet ten behoeve van reddingsacties in verband met hoog water te Maasbracht. Hiervoor was het nodig om wederom een aantal veerstoepen in de omgeving te verkennen en het verbeteren hiervan duurde tot diep in de nacht.

DAG 2, WOENSDAG

Daadwerkelijke inzet van de middelen voor de reddingsacties, waaronder wederom twee vloten en een aantal aanvalsbotten. Hiermee zijn meerdere lokale boeren met hun vee en zelfs een aantal drenkelingen gered. De reddingsacties liepen weer door tot ver in de nacht, maar uiteindelijk werd het teken gegeven dat het waterpeil aan het zakken was en de nood aan de man dus ook minder werd.

DAG 3, DONDERDAG

In Oirschot werd gestart met een carrousel. We konden onze schietvaardigheid ophalen in de simulator kleinkaliberwapens en ons improviserend vermogen werd op de proef gesteld met het maken van een schraagbrug. Daarnaast kwamen ook grensverleggende activiteiten aan bod in de vorm van de klimtoren met onder andere de bekende 'lefsprong', maar ook een minder bekende grensverleggende activiteit. Er waren namelijk ook honden uitgenodigd om zich eens lekker te kunnen botvieren op de aanstaande officieren, die gelukkig gebruik mochten maken van enige vorm van beschermende kleding. Bont en blauw van de diverse beten konden zij toen aanvangen met het fysieke gedeelte van de oefening. Hierbij werd allereerst de dienstfiets weer van stal gehaald voor een verplaatsing te fiets. Vervolgens mocht er een stuk met de kajak gevaren worden door de rustieke omgeving van Sint-Oedenrode.

DAG 4, VRIJDAG

Op deze dag, die ongemerkt was begonnen, kwam de 'Run' uit 'Final Run' naar voren: eerst een gps-loop, daarna een kompasdoorsteek, en ten slotte een speedmars. Deze laatste ging echter (gepland?) niet naar behoren, waardoor er ook een tweede achteraan werd geplakt. Naadloos werd hierna overgegaan in de commandantenmars onder leiding van kapitein Dierckx. Wat restte was een verplaatsing te voet van Boxtel naar Vught, waar de oefening uiteindelijk werd afgesloten met de hindernisbaan. Hier stonden bijna alle toekomstige commandanten, BA's en CSM's ons op te wachten en werd eindelijk het felbegeerde genie-embleem uitgereikt. We waren genist!

WAT WAREN WE MOE

Al met al was het een zeer geslaagde oefening te noemen. Zowel het leiding kunnen geven aan een professionele eenheid als 1 Brugpeloton van 105 Brcie, als het uitvoeren van 'ongewone' opdrachten en (achteraf) de fysieke inspanning zijn als zeer goed ervaren. De cursisten konden moe doch voldaan huiswaarts keren om te kunnen genieten van een heerlijk 'rustgevend' carnavalsweekend.

De volgende week stond in het teken van de afronding van de VTO, met tot slot de certificaatuitreiking op de vrijdag. Dit was een dubbel feestelijke dag, want niet alleen werd hiermee de opleiding afgesloten; ook werd een aantal van ons beëdigd op het vaandel van de genie in het bijzijn van familie, vrienden en collega's. Maar we waren niet in staat om na de ceremonie samen met onze genodigden huiswaarts te keren, want eerst moest er *geaprès-skied* worden. In de resterende tijd van het weekend konden we ook nog skiën of snowboarden in het pittoreske Winterbergen. Hiermee kwam de VTO-KMA toch echt ten einde en staat er een nieuwe lichter officieren van het Wapen der Genie klaar! ●

Bovenste rij van links naar rechts: vdg Jacobs (112 Pagnacie), tInt Haazen (411 Pagnacie), tInt Schoonderbeek (101 CBRNverdcie), tInt Molenaar (11 Gncie AASLT), tInt Russcher (111 Pagnacie), vdg Trum (101 CBRNverdcie).

Onderste rij van links naar rechts: tInt Beeks (103 Constrcie), tInt Teeuwen (412 Pagnacie), tInt Huijsmans (105 Brcie), vdg Van Putten (111 Pagnacie), tInt Cornet (103 Constrcie), vdg Koenen (414 CBRNverdcie).

414 CBRN Verdedigingscompagnie presenteert nieuw onderdeelseembleem

Met de oprichting van 414 CBRN Verdedigingscompagnie was het uiteraard ook tijd voor een eigen onderdeelseembleem. En hier is het. De basis wordt gevormd door het embleem van 41 Pagnbat, m.d.v. dat de tracks zijn weggelaten aangezien de compagnie geen rupsvoertuigen heeft, maar alleen gepantserde wielvoertuigen (Fennek). Daarvoor in de plaats is het embleem aangevuld met een witte wolk die de N van CBRN symboliseert, terwijl de bruin gekleurde retorten de 'C' vertegenwoordigen. Om esthetische redenen zijn de 'B' en de 'R' niet in het embleem opgenomen. Het embleem is ontworpen door reserve kapitein der Genie Rob Kuenen (www.geo-idv.nl). ●

MAN TECHNOLOGY – FULFIL THE MISSION

Wherever and whatever the mission may be, Rheinmetall MAN Military Vehicles offers a wide range of armoured and unarmoured transport, command and role-specific vehicles for the international armed forces. Based on years of experience and proven in numerous deployments all over the world our vehicles are constantly optimized for true military requirements.

Our mission is permanent operational readiness of your systems and sub-systems by the use of intelligent service modules.

Is CBRN al een — volwaardige pijler — binnen de genie?

ICMS-CBRN: VAN PROGRAMMA NAAR MATERIEEL

In de vorige edities van *Genie* en *Promotor* schreef kolonel Wijnen dat de genie een groot belang heeft bij de nationale taak van Defensie en dat we de bijbehorende handschoenen dringend moeten oppakken. Eén van die handschoenen is een CBRN-handschoen: ICMS-CBRN, en die pak ik graag op.

De term ICMS, Intensivering Civiel-Militaire samenwerking, viel eerder al vaak in verband met de CBRN-eenheden. De nationale taak krijgt meer en meer aandacht van de defensietop, terwijl CBRN langzaam uitgroeit tot een volwaardige pijler binnen de genie. Dit is vooral zichtbaar in de reorganisatie van 101 CBRN-verdedigingscompagnie (CBRNverdcie) in Wezep, de oprichting

van 414 CBRNverdcie in Oirschot en de vorming van de responseenheid in Vught. Wat meer buiten het zicht van de genie werkt ook de afdeling Logistiek Materieel van de Defensie Materieelorganisatie (DMO) hard aan het mogelijk maken van ICMS door geschikt materieel te realiseren. Dit materieel gaat het nodige voor de genie betekenen en daarom ga ik in dit artikel in op ICMS-CBRN vanuit een materieelperspectief. Eerst beschrijf ik wat ICMS is en hoe het materieelprogramma er uitziet. Daarna hoe in projecten, binnen het programma, het materieel wordt gerealiseerd. Met materieel alleen bereik je niets, dus ga ik in op de stap om van materieel naar militair vermogen te komen. Ten slotte leg ik uit wat dit alles voor de genie betekent. ▶

DEFENSIEMATERIEELORGANISATIE

WAT IS ICMS OOK ALWEER?

Vanaf 2005 ontwikkelde Defensie zich snel van vangnet tot structurele veiligheidspartner voor de binnenlandse veiligheid als gevolg van de Civiel-Militaire Bestuursafspraken. Vrij snel hierna kwam het besef dat deze samenwerking nog meer mogelijkheden bood. Het verder uitbouwen van deze structurele veiligheidsrol van Defensie werd Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking genoemd. Deze intensivering werd in 2006 vastgelegd in de bestuursafspraken ICMS tussen de Ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Justitie (nu Veiligheid & Justitie, V&J) en Defensie. Bij deze bestuursafspraken hoort de ICMS catalogus, een boek dat samenvat welke capaciteit Defensie binnen hoeveel tijd en tegen welke kosten gegarandeerd beschikbaar heeft. Te denken valt bijvoorbeeld aan havenbewaking, EODD teams en CBRN-verdedigingscapaciteit.

Binnen de ICMS capaciteit vormt de CBRN-verdediging een belangrijk thema. Het ministerie van BZK heeft vastgesteld dat bij grotere rampen of aanslagen de civiele capaciteit op dit gebied immers al snel tekortschiet. Daarom garandeert Defensie op verzoek van BZK de continue beschikbaarheid van 1 advies- en assistentieteam, 1 CBRN-verkenningseenheid en 1 ontsmettingspeloton. Daarnaast wordt ook een multidisciplinaire trainingsfaciliteit opgericht in Vught. Het ministerie van BZK, en tegenwoordig het ministerie van V&J, betalen flink aan Defensie voor deze gegarandeerde capaciteit. Vanaf 1 december 2012 worden de ICMS-taken interim ingevuld door 101 CBRNverdcie, vanaf 1 december 2014 moet de capaciteit in definitieve vorm klaarstaan. In totaal is met het hele ICMS-materieel zo'n 70 miljoen euro gemoeid.

ICMS-CBRN MATERIEEL PROGRAMMA

Om alle afspraken na te komen heeft Defensie een tekort aan geschikt materieel. Daarom heeft DMO een apart programma met 14 projecten opgezet voor de materiële versterking van de ICMS-CBRN verdedigingscapaciteit: het programma ICMS-CBRN. Ook dit materieelprogramma wordt gefinancierd door BZK.

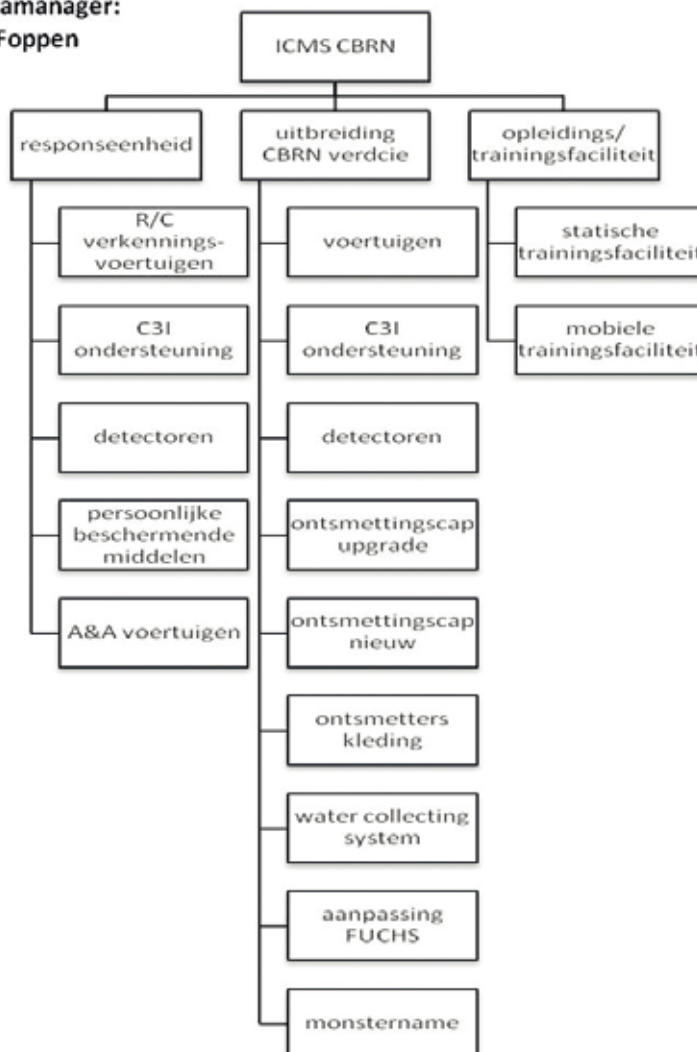
Het programma wordt onder leiding van majoor Foppen uitgevoerd bij de sectie CBRN-, brandweer- en GNK-materieel binnen de afdeling Logistiek Materieel van DMO. Deze

sectie bestaat uit projectmanagers en uit technische en logistieke specialisten. Zij vormen de kern van de projectteams. Het is echter de samenwerking buiten de sectie die het verschil maakt. Elk project heeft namelijk weer zijn eigen gebruikers, opdrachtgevers, leveranciers en kennisbronnen. Deze groepen moeten gevonden en samengebracht worden, zodat het binnen het programma een komen en gaan is van Joint CBRN-school, Joint Kenniscentrum CBRN, pantsergeniebataljons, OTCGenie, CBRNverdcien, Coördinatiecentrum Expertise Arbeidsomstandigheden en Gezondheidszorg, TNO en een scala aan spelers uit de verbindingswereld, de materieellogistiek en de Haagse Bestuursstaf. Deze diversiteit maakt het programma complex, maar ook zeer uitdagend en leerzaam om aan te werken.

VAN PROGRAMMA NAAR MATERIEEL

De projectmanagers van de ICMS projecten voeren de meeste projecten uit via het Defensie Materieelproces. Dit is geen vrije keuze, maar (wettelijk en politiek)

Programmamanager:
Maj H.M. Foppen

Overzicht van het programma met deelprojecten

Projectduur	2012 1 ^e helft	2012 2 ^e helft	2013 1 ^e helft	2013 2 ^e helft	2014 1 ^e helft	2014 2 ^e helft
R/C verkenningvoertuigen						
A&A voertuigen						
Detectoren						
Voertuigen CBRNverdcien						
Upgrade ontsmettingscapaciteit						
Nieuwe ontsmettingscapaciteit						
Ontsmetterskleding						
Extra Water Collecting System						
Monstername						
Trainingsfaciliteit						

Overzicht van de geplande projectdoorlooptijd

verplicht voor projecten boven de 5 miljoen euro.

Het proces start met een behoeftestellingsfase (DMP-A) waarin de CDS omschrijft waaraan behoefte is en wat het mag kosten. Hierna draagt de CDS het project over aan DMO die start met een (voor)studiefase (DMP B/C). In deze fase onderzoekt DMO de haalbaarheid van het project: Is het technisch realiseerbaar; gaat het niet te lang duren of te veel kosten? Bij positief resultaat gaat het project verder met de voorbereidingsfase verwerving (DMP-D) waarbij uiteindelijk een leverancier gekozen wordt en het contract getekend. Hierna start de realisatie en gaat de leverancier het materieel produceren, DMO gaat het daarna beproeven, de logistiek inrichten, een initiële opleiding regelen en het materieel uitleveren aan de eenheid.

Dit proces lijkt een duidelijk en lineair receptenboek, maar de praktijk is weerbarstig. Naast financiële krapte kent elk project ook technische uitdagingen (beschermende kleding moet 'zwaar' beschermen maar 'licht' aanvoelen), logistieke onduidelijkheid (we weten nog niet hoe het systeem eruit zal zien, maar moeten al wel het onderhoud precies omschrijven) en beperkingen op de markt (bedrijf X kan dit wel produceren, maar voor die paar stuks die we nodig hebben starten ze de productielijn niet op) etc. Dit alles vraagt kennis en creativiteit van de mensen die aan het programma werken.

HET MATERIEEL IN DRIE GROEPEN

Maar... over welk materieel hebben we het nu precies? We verdelen het in drie groepen: materieel voor de CBRNverdcien, voor de responseenheid en voor de trainingsfaciliteit.

MATERIEEL VOOR DE CBRNVERDCIEN

Het materieel van de CBRNverdcien wordt flink gemoderniseerd en uitgebreid. De huidige ontsmettingsstraat krijgt een upgrade waardoor het mogelijk wordt om verschillende soorten ontsmettingsmiddel te verspuiten. Hierdoor kan ook materieel dat besmet is met *Toxic Industrial Chemicals* (TIC's) worden ontsmet. Voorheen was dat niet mogelijk. Daarnaast worden er nieuwe ontsmettingssystemen gekocht die kleinschaliger, maar ook flexibeler en wendbaarder zijn. Er komt nieuwe beschermende kleding voor de ontsmettingspelotons en er komt een extra *Water Collecting System*. Het DIM-peloton (Detectie, Identificatie en Monitoring peloton, dat verkenningstaken uitvoert binnen de CBRN-verdcie) krijgt twee monsternamesystemen: shelters met uitrusting om CBRN-monsters te nemen, te verpakken en over te dragen aan een laboratorium. In het kader van monstername,

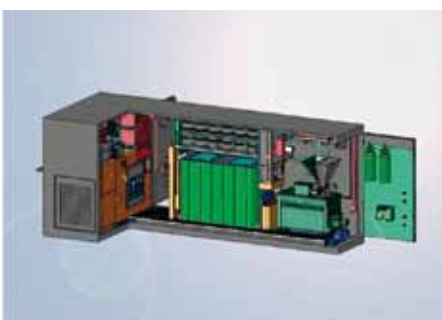
maar ook bruikbaar voor andere taken, krijgt het DIM-peloton nieuwe beschermende kleding met verbindingsmiddelen die videobeelden kunnen versturen. De detectiemogelijkheden van de compagnie zullen worden verbeterd zodat meer dan nu ook TIC's kunnen worden gedetecteerd. Ten slotte wordt onderzocht in hoeverre de nucleaire/chemische verkenningvoertuigen (de Fuchsen) een upgrade kunnen krijgen om breder inzetbaar te worden.

MATERIEEL VOOR DE RESPONSEENHEID

De responseenheid wordt helemaal van de grond af opgebouwd binnen de Joint CBRN-School. De eenheid krijgt de beschikking over drie civiele voertuigen (SUV's) voor de Advies- en Assistentieteams, met verbindingen en detectoren. Hiermee kunnen deze teams van ervaren kaderleden de civiele autoriteiten ondersteunen. Daarnaast zal de eenheid drie radiologische/chemische verkenningvoertuigen krijgen om metingen in besmet gebied te kunnen verrichten; eventueel uitgestegen. De resultaten moeten snel digitaal gedeeld kunnen worden met de civiele autoriteiten. Omdat de eenheid 24/7 een A&A-team en een verkenningsteam stand-by moet hebben, moet ook het onderhoud van het bijbehorend materieel goed geregeld zijn.

MATERIEEL VOOR DE TRAININGSFACILITEIT

De trainingsfaciliteit bestaat uit een CBRN-trainingshuis, ontsmettingsstraat, een meetveld en een meetlaboratorium. In deze nieuwe trainingsfaciliteit kan multidisciplinair en gezamenlijk geoefend worden door militaire en civiele eenheden. Aanvullend is er ook een mobiele trainingsomgeving die moet aansluiten op civiele simulatie- en trainingsmiddelen en die de 'groene component' moet kunnen inbrengen. ►

Monstername en modificatie ontsmettingssysteem

Functionele schets mobiele trainingsfaciliteit

Artist impression RC Verkenningvoertuig

Artist impression A&A voertuig

Tailormade solutions for vehicles

Softmount 4

Turret solutions

JANY862

Ringmount

JANY825

JANY

Seats for Life

Sima
INNOVATION

RUBTEC

C.L. Spareparts Logistic

www.Jany.dk

simainnovation.com

www.rubtec.dk

VAN MATERIEEL NAAR MILITAIR VERMOGEN

Goed materieel maakt nog geen militair vermogen. Het materieel moet afgestemd zijn op de gedachte wijze van optreden en op het personeel dat er mee gaat werken. Normaal, bijvoorbeeld bij de vervanging van de hijskranen, is dit vooraf al vrij duidelijk. We kennen immers de opbouw van de eenheden die de kranen gebruiken en weten hoe ze worden ingezet. In het geval van ICMS staat dit alles echter nog niet vast, om de volgende redenen:

- de capaciteiten binnen ICMS zijn grotendeels nieuw en er is dus geen bestaande doctrine, werkwijze of ervaring. Vanwege de tijdsdruk worden materieel en werkwijze parallel ontwikkeld en het uitwerken van het één kan leiden tot aanpassingen van het ander;
- ICMS kent geen eenhoofdige sturing. De ontwikkeling van de capaciteiten wordt op het hoogste niveau gestuurd door de multidisciplinaire adviesgroep CBRN, een interdepartementaal en dus niet-defensiegestuurd overlegplatform. Dit is een groep van samenwerkende, maar ook 'concurrerende' instanties, zoals brandweer, politie en RIVM. De achtergronden en visies van deze instanties lopen sterk uiteen, met stevige discussies als gevolg. Hierdoor kunnen uitgangspunten voor projecten tijdens de projectuitvoering wisselen;
- de ICMS-projecten moeten worden afgestemd op het organisatiedeel waarin ze terecht komen. Door de reorganisaties veranderen de defensieorganisatiedelen voortdurend. Dit zorgt steeds weer voor veranderingen in de uitgangspunten voor het programma.

Als gevolg van het voorgaande zullen ontwikkelingen over personeel, optreden en materieel afgestemd moeten worden. TIC's ontsmetten betekent bijvoorbeeld niet alleen een ander ontsmettingssysteem en ontsmettingsmiddel, maar ook andere detectiebehoefte, andere opleidingen, documentatie en onderhoud. En wat als we

met pijn en moeite een CBRN-monster genomen hebben, maar er is geen laboratorium in Nederland dat het wil aannemen? Deze openstaande zaken bieden de kans om jarenlang te klagen over hoe slecht alles geregeld is. Ze bieden echter ook een kans om de gaten op militaire en pragmatische wijze in te vullen en daar civiele partners voor te interesseren of zelfs aan mee te laten betalen. Om het braakliggend terrein van de CBRN-verdediging binnen ICMS verder te ontginnen is een goede samenwerking tussen OTCGenie (JKC CBRN, JCBRN School, Kenniscentrum Genie), eenheden (pantsergeniebatallions, CBRN-verdcien) en DMO (afdeling Logistiek Materieel) essentieel.

KANSEN VOOR MENSEN MET INITIATIEF

Concreet betekent dit: nieuwe eenheden bij de genie, met nieuwe taken en veel nieuw materieel. Daarbij horen nieuwe personele functies en nieuwe werkwijzen. Deze taken, functies, materieel en werkwijzen beïnvloeden elkaar en creëren kansen voor mensen met initiatief. Anderzijds betekent dit ook dat vaak een beroep gedaan zal worden op de kennis, ervaring en flexibiliteit van de genie om materieelprojecten tot een goed einde te brengen. Financiële problemen en veranderingen in de plannen zullen zich zeker voordoen. Fricie bestaat niet alleen in het gevecht.

VERSTEVIJGING BESTAANSRECHT

De nationale taak en daarmee ICMS heeft echter wel de wind mee. Nationaal en internationaal, bijvoorbeeld binnen de EU, is er veel aandacht voor de CBRN-verdediging. Het belang is duidelijk en er is geld beschikbaar. Deze omstandigheden maken ook de weg vrij voor nieuwe ontwikkelingen en eigen inbreng. Omdat organisatie, werkwijze en materieel nog volop in beweging zijn, geldt dat des te meer. De omstandigheden bieden ook kansen om de zichtbaarheid van Defensie, en daarmee de genie, te vergroten door oefenen met civiele organisaties in een civiele om-

geving. Door de grotere zichtbaarheid en de nieuwe mogelijkheden van o.a. het defensiematerieel kunnen we ook de vraag naar ondersteuning door Defensie vergroten. Te denken valt aan civiele verzoeken om trainingsondersteuning of om CBRN-monster-namecapaciteit.

SAMENWERKING IS ESSENTIEEL

De kwaliteit van het materieel dat de genie gaat krijgen wordt voor een groot deel bepaald in de projectfase. De kwaliteit van de projectfase hangt weer voor een groot deel af van de samenwerking tussen de verschillende spelers. Meer nog dan anders is goed contact tussen eenheden, kenniscentra en DMO essentieel voor succes binnen ICMS-CBRN. Eendracht maakt hier macht.

GENIE: TOON INITIATIEF!

Initiatief, bestaansrecht en samenwerking zijn termen die door dit hele artikel gevlochten zijn. Daarbij richtte ik mij vooral op de relatie tussen genie en buitenwereld. De samenwerking en samenhang is echter ook van belang binnen de geniewereld, juist om naar buiten toe initiatief te kunnen tonen en bestaansrecht duidelijk te maken. CBRN is een interessant vakgebied met veel dynamiek en grote civiele zichtbaarheid, maar zijn wij ons daar allemaal bewust van? Is het al echt een volwaardige pijler binnen de genie? Of zijn de CBRN-eenheden en het Joint CBRN Kenniscentrum alleen toevallig bij de genie geplaatst? En wat doen wij als genie met de relatie CBRN en explosieven (CBRNe)?

Door mijn ervaringen van het afgelopen jaar zie ik nadrukkelijk het belang en de mogelijkheden van het CBRN functiegebied. Ik pleit dan ook voor een zo groot mogelijke samenhang: CBRN als één van de pijlers van de genie. In dit artikel heb ik de noodzaak en mogelijkheden van samenhang en samenwerking beschreven vanuit het materieelperspectief. Ik daag u graag uit om vanuit uw perspectief hetzelfde te doen. ●

Monsternamekleding

Monsternametraining met OPCW

Oefening joint retort

VIDEO-OBSERVATIE

Video-observatie is niet meer weg te denken uit onze samenleving. Er is steeds meer behoefte aan video-observatie oplossingen zowel in tijdelijke als permanente situaties. Video-observatie als ondersteuning voor de handhaving van openbare orde en veiligheid.

Heijmans heeft een aantal oplossingen, die uitermate geschikt zijn voor de inzet bij evenementen, openbare orde vraagstukken, en wegwerkzaamheden. Deze oplossingen zijn voornamelijk gebaseerd op draadloze video overdracht en zijn geschikt voor inbouw in voertuigen en motoren. Voor de Inframarkt heeft Heijmans een camera ontwikkeld die onder alle omstandigheden maximale prestaties kan leveren. De camera is een samenstelling van een professionele videocamera ondergebracht in een zeer hoogwaardige buitenbehuizing. Deze Infracamera is uitermate geschikt om toe te passen zowel als observatie camera (bv. bij spits of plusstroken) en als incident management camera. Deze oplossing leent zich ook uitstekend voor de observatie van bedrijventerreinen en binnensteden.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:
Anthony Elbers 06-54982293

Heijmans Communicatie & Beveiliging, Postbus 498, 5600 AL Eindhoven
Kijk op www.heijmans.nl of bel 040 295 7100

High End Security:

Voor de High End Security markt heeft Heijmans diverse Security oplossingen zoals een volledig stand Alone Thermische camera geschikt voor onder andere Defensie doeleinden.

Deze totaaloplossing bestaat uit een bestuurbare thermische camera op een kantelbare mast van minimaal 6 meter en heeft een interne stroomvoorziening goed voor tenminste 25 dagen. De mast is ook voorzien van de laatste technische ontwikkelingen op het gebied van draadloze video overdracht. UMTS (Universal Mobile Telecommunications System) COFDM (Coded Orthogonal Frequency Division Multiplexing) en Satellietverbindingen of een combinatie hiervan behoren tot de mogelijkheden. De video streams zijn encrypted zodat meekijken onmogelijk wordt gemaakt.

Door deze verschillende technieken te combineren ontstaat een hightech Security oplossing die uitermate geschikt is voor de beveiliging van uitgestrekte gebieden en/of grote periferieën van risico-objecten.

heijmans

Ontwikkelingen op de Joint CBRN School:

Het Nationaal TrainingCentrum CBRN (NTC CBRN)

De Nederlandse CBRN-capaciteit wordt uitgebreid met ondermeer een 24/7 responseenheid binnen de Joint CBRN School (JCBRNS), die gaat bestaan uit Advies & Assistentie-teams (A&A) en Detectie, Identificatie en Monitoring-teams (DIM). Deze responseenheid kan worden ingezet om de civiele hulpdiensten te ondersteunen. Om multidisciplinair te kunnen opleiden en trainen zijn al enige tijd vertegenwoordigers van politie, brandweer, GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio, waaronder ziekenhuizen en ambulancediensten), RIVM en NFI bij de JCBRNS tewerkgesteld. Ook wordt in Vught, op oefenterrein De Kamp 1, een multidisciplinaire trainingsfaciliteit gebouwd, het *Nationaal TrainingCentrum CBRN (NTC CBRN)*, om het gezamenlijk opleiden en trainen te faciliteren. Ook buiten de JCBRNS vindt uitbreiding plaats. Er is een tweede CBRN-verdedigingscompagnie, 414 te Oirschot, in oprichting. 414CBRNverdie zal in de nabije toekomst om de beurt met 101CBRNverdie te Wezep voorzien in 24/7 gegarandeerde ontsmettingscapaciteit. Momenteel wordt binnen alle CBRN-eenheden, i.s.m. de civiele partners, hard gewerkt om deze uitbreidingen gestalte te geven. Dit artikel spitst zich toe op het NTC CBRN.

MULTIDISCIPLINAIRE TRAININGSFACILITEIT

Het NTC CBRN wordt een multidisciplinaire trainingsfaciliteit speciaal voor het oefenen en trainen op CBRN-scenario's. De civiele hulpdiensten, zoals Politie, Brandweer, GHOR zijn de meest bekende partners waarmee op CBRN-gebied samengewerkt wordt. Maar ook diensten/organisaties als bijvoorbeeld het LTFO, RIVM, TNO, NFI, EODD en eenheden van Defensie kunnen straks op het NTC CBRN terecht voor trainen en oefenen onder diverse scenario's.

De JCBRNS gaat de trainings- en oefenscenario's verzorgen, waar nodig of gewenst in samenspraak met de 'klant', en de O&T-capaciteit leveren. Daarnaast is de JCBRNS bezig met het ontwikkelen van een mobiel trainingsconcept om straks ook op locatie, in heel Nederland, multidisciplinaire CBRN-trainingen te kunnen verzorgen.

MOGELIJKHEDEN

Om goed voorbereid te zijn op het optreden onder CBRN-omstandigheden moet het betrokken personeel grondig kunnen trainen en oefenen. Het NTC CBRN gaat hierin voorzien door diverse mogelijkheden aan te bieden, zoals:

- een O&T huis
- een metrostation
- een agrarisch bedrijf/opslagloods
- een ingestort object
- een treinlaadperron
- diverse soorten voertuigen
- een CBRN detectielaan
- verschillende ondergronden voor monstername
- ontsmettingslocaties

UITGELICHT: HET O&T HUIS

Het O&T huis zal drie etages hoog worden. De indeling van het gebouw wordt zodanig gekozen dat er straks optimaal met diverse scenario's getraind en geoefend kan worden. Een aantal ruimtes zal onder rook en traangas te brengen zijn. Centraal in het gebouw komt een afgeschermd ruimte van waaruit de trainende personen te volgen zijn.

UITGELICHT: HET METROSTATION

Het te bouwen metrostation zal een kopie worden van een daadwerkelijk bestaand metrostation en dus ook daadwerkelijk voorzien worden van metrovoertuigen op rails, toegangspoortjes, een centrale hal, trappen, etc.

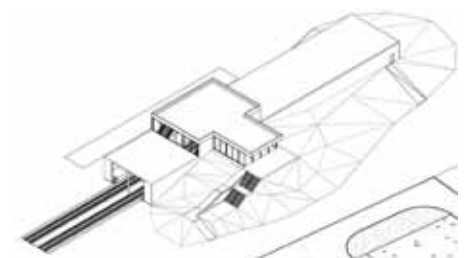
Ook hier bestaat de mogelijkheid om onder rook, traangas en beperkt licht te oefenen op verschillende rampscenari'o's.

TOT SLOT

Met de komst van het NTC CBRN ontstaat straks voor alle betrokken civiele en defensiepartijen een unieke trainingsfaciliteit. Het NTC CBRN biedt een veelheid aan mogelijkheden om de verschillende eenheden optimaal voor te bereiden op het optreden bij en onder CBRN-omstandigheden. ●

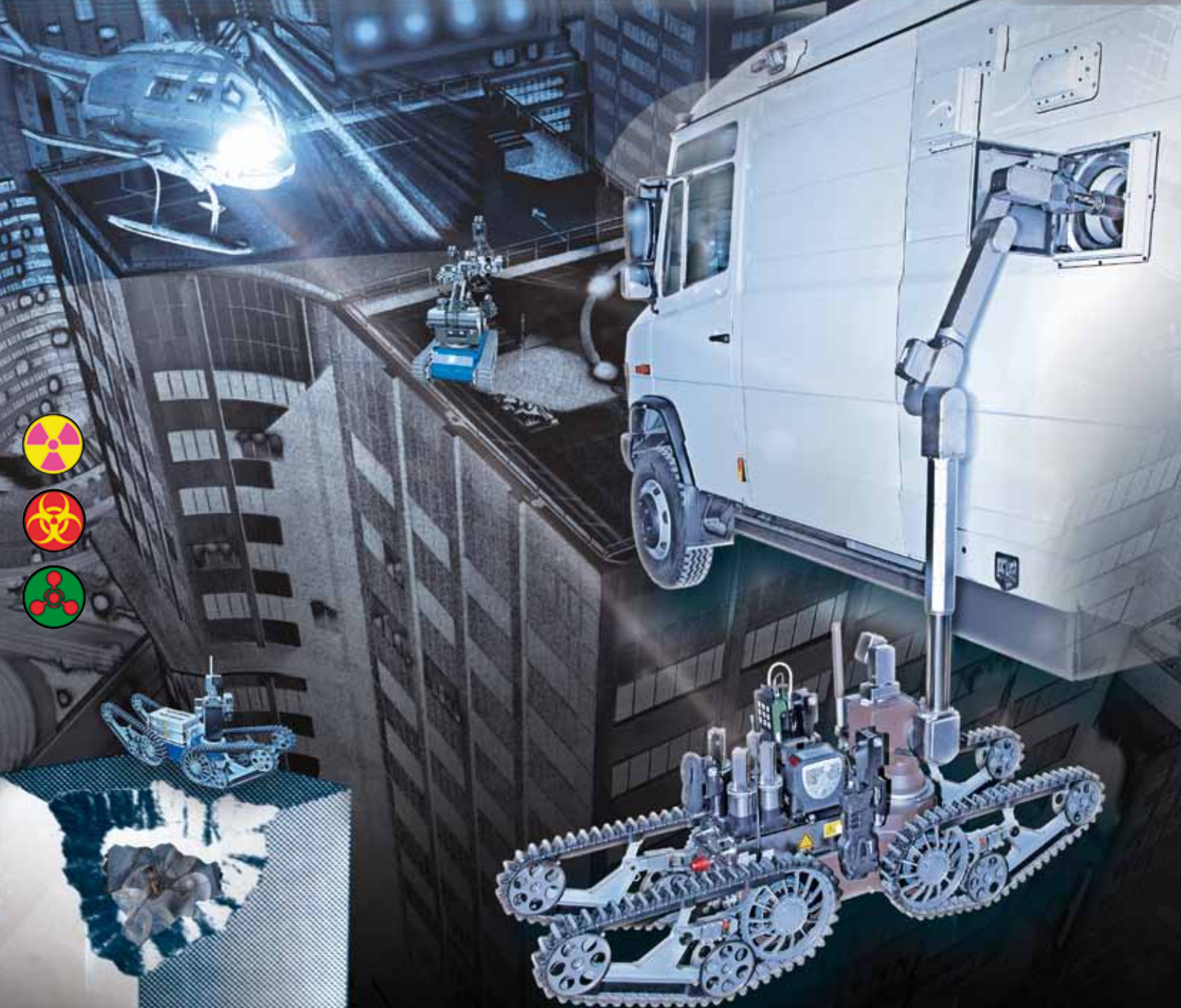
NTC CBRN

Metrostation 3D concept versie

O&T huis (voorbeeld Woensdrecht)

TEL630 L NBC detection EOD/IED response

COBHAM

The most important thing we build is trust

One of the biggest challenges when protecting critical infrastructure is to deal with a potential threat from a **“dirty bomb”**. A „dirty bomb” is the term used to describe the result of adding radioactive, biological or chemical materials to an improvised explosive device. An explosion in urban areas in particular or in other sensitive areas of modern life would be disproportionately more severe due to the added substances being spread around. Currently there are only very few systems in the world which can deal effectively with threats of this type. The armoured “Spüfuchs” vehicle that is used by the military is still the best known example. It can investigate CBRNE threats,

initiate countermeasures and provide the highest possible degree of protection to the security personnel

TEL600 NBC systems make use of this military capability for the first time in a civilian service vehicle. And they go another step further, a very big step.

EOD, chemical warfare and vehicle experts developed our special vehicles specifically to meet the challenge of finding a way to deal with a biological component. Using a glove box that is accessible from outside, you can identify the ten most commonly used and most dangerous biological agents directly after taking samples and right at the location concerned by means of suitable rapid tests.

Unmanned Systems Cobham Mission Equipment

Telerob Gesellschaft für Fernhandlungstechnik mbH
Vogelsangstrasse 8
73760 Ostfildern, Germany

T: +49 (0)711 3 41 02 0
telerob@telerob.de

www.telerob.de
www.cobham.com

Civiele specialisten oefenen multidisciplinaire samenwerking onder CBRN omstandigheden

De sobere winterse weersomstandigheden op de Lunettenkazerne in Vught worden door een kleurig pallet aan tenten, voertuigen en personeel in diverse uitmonsteringen opgefleurd. Hoewel de beoefende scenario's minder florissant zijn, is de invulling van de multidisciplinaire samenwerking er wel een die tot vrolijkheid stemt.

Politie, Defensie, brandweer en geneeskundige hulpdiensten beoefenen forensische opsporing na een aanslag met CBRN middelen. Onder dreiging van gevaarlijke stoffen moet het Landelijk Team Forensische Opsporing (LTFO) bewijsmateriaal veiligstellen. Het in oprichting zijnde responspeloton van de Joint CBRN School kan hierbij een voorproefje nemen op wat er van hen verwacht gaat worden. Binnen het scenario verplaatsen mensen zich in beschermende pakken omzichtig op de plaats delict (PD). Personeel van de LTFO opereert er in nauwe samenwerking met leden van het responspeloton van de Joint CBRN School. Militairen van 101 CBRNVerdedigingscompagnie leveren ontsmettingscapaciteit voor het ontsmetten van materiaal in nauwe samenwerking met personeel van de brandweer, die zich richt op ontsmetten van slachtoffers en ingezet personeel op de besmette PD. Hiernaast zetten eenheden van politie de omgeving af, zodat de onderzoekers hun werk veilig kunnen doen. Dit alles onder het toezien van de Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS) van de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR). Al met al een multidisciplinaire samenwerking onder CBRN omstandigheden, die past binnen de ICMS gedachte en het credo van onze landmachtbaas: "Niet gesloten wegens verbouwing, maar geopend voor vernieuwing".

SPECIALISTEN

De training is van groot belang om onder echte omstandigheden deskundigheid en samenwerking aan de dag te kunnen leggen. Naast opleiden zijn met name trainen en oefenen van procedures voorwaardelijk voor een soepele samenwerking in de toekomst. Het LTFO bestaat uit een verzameling specialisten van politie en civiele partners. Het team onderzoekt de toedracht van rampen of terroristische

aanslagen zoals de crash van Turkish Airlines bij Schiphol, de vuurwerkramp in Enschede en de Moerdijkbrand. Ook internationaal wordt gebruik gemaakt van de aanwezige deskundigheid.

KENNIS EN SAMENWERKING

Dat de oefening zich afspeelt op de Joint CBRN School is zeker niet toevallig. In eerste aanleg wilde LTFO de oefening kleinschalig houden, maar vanwege de goede faciliteiten in Vught en de goede contacten van LTFO en de Joint CBRN School

haakten steeds meer spelers van politie, brandweer, GHOR en Defensie aan. Los van de uitstekende faciliteiten op de kazerne en bij het OTCGenie, vergaarde het LTFO hier de kennis over chemische, biologische, radiologische en nucleaire middelen. Maar de civiel-militaire samenwerking gaat veel verder, want inmiddels zijn alle civiele liaisons in functie bij de school. Het gaat hier om de politie, brandweer, GHOR, Nederlands Forensisch Instituut (NFI) en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). ●

Afstemmen van procedures

Dodelijk slachtoffer "boefje van de respons" op de PD

Kleurrijk

Nog een aai over de bol voor sectie wordt verricht!

Ontsmetting van niet alledaags materiaal - een bodybag

Ook als lotuslijk 'ijskoude' de beste!

TOSHIBA
Leading Innovation >>>

Toshiba raadt Windows® 7 aan.

TECRA R850

Robuuste bouw. Superieure prestaties.

De dunne, lichte en duurzame Tecra R850 is de perfecte zakelijke notebook. De tweede generatie Intel® Core™-processors leveren de beste prestaties in hun klasse en met een accuduur tot 8 uur blijft u mobiel. Het sterke chassis met honingraatstructuur onder de polssteunen en de 3D HDD Impact Sensor zorgen er samen voor dat uw gegevens veilig zijn. Het niet-reflecterende HD-scherm met led-backlight van 39,6cm (15,6") is haarscherp, en op de DisplayPort kunt u een HD-monitor aansluiten. Gegevens voert u vlot in met het 10-cijferige numerieke toetsenbord.

WWW.COMPUTERS.TOSHIBA.NL

HELP KWF KANKERBESTRIJDING; HELP TEAM ABELTJES

Opgeven is geen optie!

De kop boven dit artikel verradt het al: dit gaat niet over techniek, organisatie of innovatie. Dit artikel gaat gewoon over mensen, de meest belangrijke 'gereedschappen' van elke organisatie. De mensen die verschillende rollen vervullen om een organisatie te laten functioneren. Mensen die heel gezond of ernstig ziek zijn. Mensen die afhankelijk van elkaar zijn en - dat geldt voor elk mens - mensen die elkaar keihard nodig hebben. Uiteindelijk kunnen we immers niets alleen. Daarom daag ik u uit dit artikel goed te lezen en bij te dragen in het ondersteunen van onze medemens.

SAMEN-WERKEN

Het OTCGenie te Vught herbergt ook twee Joint-eenheden, het Joint Kenniscentrum CBRN (JKC CBRN) en de Joint CBRN School (JCBRNS). De term Joint zegt het al, dit zijn eenheden waar mensen van luchtmacht, marine, marechaussee en landmacht samen-werken ten behoeve van één taak. Eén van de collega's van het JKC CBRN, luchtmachtkapitein Peter Abeling, is ruim een jaar geleden getroffen door darmkanker. De meeste mensen die de laatste jaren op het OTCGenie werken of op de JCBRNS een cursus hebben gevolgd, zullen Peter wel kennen. Hij is niet de persoon om bij de pakken neer te zitten en heeft vooral door die houding de mensen om hem heen gemotiveerd om op te staan tegen kanker. Zijn dochter heeft het initiatief genomen om voor hem en allen die strijden tegen deze ziekte de Alpe d'Huez te beklommen. Een aantal naaste collega's sloot zich hier al snel bij aan en zo heeft Peter een wielerteam van familieleden en collega's gekregen. Dit team heeft, naar de achternaam van Peter, de naam ABELTJES gekregen en gaat deelnemen aan de actie Alpe d'HuZes. Concreet betekent dit dat in de eerste week van (6 en 7) juni 2012 meermalen de Alpe d'Huez beklommen gaat worden. Op deze wijze gaat het team geld inzamelen voor KWF kankerbestrijding in de strijd tegen deze ernstige en nog steeds veel te vaak voorkomende kwaadaardige ziekte. Het team is al enige maanden druk bezig met het verkrijgen van donaties en sponsorgelden. Daarnaast wordt er natuurlijk ook hard getraind, individueel en iedere donderdagavond als team door spinning onder de bezielende leiding van de LOS-instructeurs van het OTCGenie.

Peter schreef zelf: "Deze ziekte overrompelt je. Ondanks een gezonde leefwijze, vaak en regelmatig sporten blijkt plotseling dat je ernstig ziek bent. Je wereld, je toekomst stort volledig in en je vraagt je af waarom en hoe nu verder te gaan. Vragen die onbeantwoord blijven. Hulp, raad en bijstand zijn meer dan welkom om je door soms inktzwarte momenten heen te helpen. Toch krabbel je weer op, blijf je vechten voor je leven, soms tegen beter weten in. Samen kunnen we het verschil maken, een verschil tussen leven en dood. Dus doe iets en geef nooit op!"

ONDERZOEK KOST GELD

De achtergrond van ons verhaal is nu duidelijk en dus komen we een stap dichterbij. Om kanker vroeger te ontdekken, beter te

behandelen en in de toekomst wellicht te verslaan, is onderzoek nodig en onderzoek kost veel geld. Wij denken dat ieder mens wel een dierbaar ander mens kent die te maken heeft of heeft gehad met kanker. Daarom onze hartenkreet: DOE MEE EN STA OP TEGEN KANKER! Steun KWF kankerbestrijding door team ABELTJES te steunen; elke euro is meer dan welkom!

WIJ STAAN OP TEGEN KANKER; DOET U MEE?

Meer informatie vindt u op de website:

www.opgevenisgeenoptie.nl ->

Deelnemers -> zoeken ->

Abeltjes. Hier leest u alles over onze actie en hoe u kunt sponsoren of doneren.

U kunt ook terecht bij de teamleden op het OTCGenie:

- > kapitein Peter Abeling
- > adjudant Frank Dorrestein
- > adjudant Hans Heijmans
- > Frans Merx
- > luitenant-kolonel Eric Sinnighe
- > aalmoezenier Jeffrey Vincentie
- > majoor Wytse Borst
- > adjudant Gerard Veenhuis (op Vliegbasis Volkel)

Alpe d'HuZes is het wielerevenement waarbij de deelnemers individueel of in teamverband zes maal op één dag de Alpe d'Huez beklommen. Niet zomaar, maar om geld op te halen voor het Alpe d'HuZesonderzoeksfonds bij KWF Kankerbestrijding. De eerste editie van de actie in 2006 zorgde al voor een opbrengst van ruim 370.000 euro. In 2007 fietsen we meer dan 1 miljoen euro bij elkaar. In 2008 werd het recordbedrag van ruim 3,6 miljoen euro opgehaald en in 2009 bijna 6 miljoen. Maar liefst 12,1 miljoen was het eindbedrag in 2010 terwijl het fantastische eindbedrag van Alpe d'HuZes 2011 20,1 miljoen euro was. De Stichting Alpe d'HuZes hanteert een strikt antistrijkstokbeleid: alle giften gaan voor 100% naar ons onderzoeksfonds. Afgelopen jaren werd met dit geld het onderzoeks- en revalidatieprogramma A-CaRe gestart, waarmee kankerpatiënten beter en sneller kunnen herstellen. Een belangrijk en uniek onderzoek dat revalidatie voor alle kankerpatiënten binnen handbereik moet brengen. Want onze missie is: Anderen faciliteren en inspireren om Goed, Gelukkig en Gezond te kunnen leven met kanker. Opgeven is geen optie! ●

LOGISTIEKE EENHEID: smeerolie van het OTCGenie én van het regiment

'Uw logistiek is onze zorg!' Dat is het motto van de Logistieke Eenheid. De primaire taak van de Logistieke Eenheid is dan ook het logistiek ondersteunen van het OTCGenie. Hoe doen we dat?

HENK DENISSEN

DIRK SCHRAMA

APPIE VETH

THEO DE LAAT

In onze eenheid werken we op centraal niveau met 14 militairen en 20 burgers gebroederlijk - en gezusterlijk, want er werken vier dames - samen. Met daarnaast nog eens 19 medewerkers bij de diverse instructie-ondersteuningsgroepen bij de scholen. Een echt gecombineerde eenheid dus, met legergroen en burgerblauw. **Henk Denissen** is **commandant** van het geheel, dat bestaat uit de Commandogroep, het Bevo & Dienstencentrum, de Transportgroep en de DAA Groep (Diagnose, Advies en Assistentie).

BEVO & DIENSTEN

De Bevo & Dienstengroep staat onder leiding van **adjutant Dirk Schrama**. Deze groep heeft een breed inzetterrein, verdeeld in vijf taakgroepen: het bedrijfsbureau, KPU/ CPUVOS, mat-bevo, distributie klasse 1 t/m 5 en bijzondere opdrachten.

In de praktijk betekent het onder meer dat de scholen van het OTCGenie hier terecht kunnen voor alles wat bij hun oefeningen komt kijken, tot en met de aanvragen en vergunningen bij civiele overheden aan toe. Alle bruiklenen van de bouwstenen van het OTCGenie worden er beheerd (van bouwmachines tot klein gereedschap); kledingpakketten van het KPU-bedrijf worden er verstrekt of geruild (of het stomen ervan, voor het Fanfarekorps der Genie); het beheer van de werkhallen van het OTCGenie in Vught, Reek, Hedel en zelfs in Wezep; technische

documentatie wordt beheerd en verstrekt maar ook verbruiksartikelen, zoals verbandmiddelen en nooddrantsoenen.

BIJZONDERE OPDRACHTEN

Onder bijzondere opdrachten vallen de steunverlening aan de Wapendag Genie, de IJzeren Manconcerten in Cromvoirt, het beheer (en eventueel opzetten) van de regimentstent, maar ook het terugplaatsen van het houten kruis bij het monument op de Fusilladeplaats. In oktober vorig jaar werd een tweetal ornamenten weggehaald van de vernieuwde Kromhoutkazerne in Utrecht. Veelbesproken was natuurlijk het bergen van de Scheveningse bunker voor het Geniemuseum / Huis van het Regiment Genietroepen in mei 2010.

TRANSPORTGROEP

Theo de Laat beheert als chef van de Transportgroep een groot deel van het voertuigenpark van het OTCGenie: 48 voertuigen, waaronder 2 Scania's, 9 4-tonners, 3 Leopard tanks (genietank en bruglegger), 2 grote bussen, een shovel, een FKM-kraan, een Werklust, 10 MB's, 8 combi's en nog eens 12 personenwagens. De voertuigen kunnen door eenheden en medewerkers van het OTCGenie worden aangevraagd. De transportgroep regelt ook de transportaanvragen bij het DVVO indien het de eigen capaciteit of middelen te boven gaat.

DAA GROEP

Tenslotte hebben we nog de DAA groep, geleid door **Appie Veth**. Met zeven mensen, waarvan vier vacatures, verzorgen ze de technische ondersteuning van het hele OTCGenie tot gebruikersniveau 1. Ze zijn het tussenstation voor het hogere echelon, nu nog 330 Gnpl Vught.

Ze keuren en inspecteren alle elektrische apparatuur en klimmaterieel; repareren fietsen, klein geniegereedschap maar ook de rups- en wielvoertuigen en bouwmachines (maximaal 2e, maar zelfs 3e en 4e echelon, mits de onderdelen te krijgen zijn). Ze onderhouden de contacten met externe bedrijven, zoals voor de lasermeetapparatuur.

Ze voeren voor het gehele OTCGenie de NEN3140 keuring uit. Daarnaast hebben ze ook altijd een belangrijke taak bij de eerder genoemde bijzondere opdrachten. In het geval van de DAA groep vallen hier ook de rijdende voertuigen van de Historische Collectie Genie onder, tot aan advies en assistentie bij het onderhoud van Rijksvaartuig 29 aan toe.

'Let's make it happen!' is het motto van kolonel Hans van Griensven. Als de 'smeerolie' van het OTCGenie en het regiment maakt de Logistieke Eenheid dat motto mogelijk. ●

GENIE PLAATST KRUIS FUSILLADEPLAATS VUGHT TERUG NA RENOVATIE

Onder belangstelling van inwoners uit Vught, landelijke media en in bijzijn van wethouder Wilbert Seuren van Vught is op woensdag 1 februari het kruis op de Fusilladeplaats in Vught teruggeplaatst. Het houten herdenkingskruis, dat kort na de bevrijding van Kamp Vught is geplaatst op initiatief van buurtbewoners, is in de loop van de jaren gaan rotten en was aan

een opknapbeurt toe. Het kruis, ook een belangrijk onderdeel tijdens de jaarlijkse dodenherdenking, werd opgehaald door geniepersoneel bij aannemer De Bonth van Hulst uit Nieuwkuijk en getransporteerd naar Vught. Het kruis is ter plaatse door personeel van de Logistieke Eenheid van het OTCGenie en van de Nieuwkuijke aannemer met behulp van een zware

geniekraan teruggeplaatst op zijn oude plek. Wie het Nationaal Monument Kamp Vught op de Lunettenlaan bezoekt, mag een bezoek aan de Fusilladeplaats eigenlijk niet overslaan. Hier hebben de nazi's in het zicht van de naderende bevrijding, de laatste gevangenen van het *Konzentrationslager Herzogenbusch* geëxecuteerd. ●

MIJN NAAM IS... SERGEANT-1 MARTIJN VAN DER BURGT

Eind 2002 ben ik begonnen op de KMS. Na de AKG (Algemene Kaderopleiding Genie) werd ik groepscCommandant elektrotechniek bij 103 Constric. Hier heb ik zelfs tweemaal m'n contract verlengd. Met DTF-1 hebben we Kandahar opgebouwd en bij TFE-5 zat ik als elektricien in het Infra Support Detachement. Daarna koos ik voor een functie als instructeur aan de Pioniers- en Pontonnierschool. Zo kan ik mezelf nog meer verdiepen binnen de elektrotechniek. En ook hier heb ik een uitzending mee kunnen pakken: TFE-9 als *Basenist ET*. Alle kennis en ervaring uit mijn uitzendingen zijn mij goed van pas gekomen als instructeur. Ik heb velen het vak kunnen leren.

Leuk: om de paar jaar ga je iets nieuws doen. Minder leuk: het is niet allemaal even dichtbij huis in Roosendaal; het knaagt aan je privéleven.

Momenteel volg ik de pantsergeniemodule bij de Sappeursschool. Binnen de constructie voel ik me thuis; binnen de pantsergenie kan ik dat nu nog niet zeggen, maar mijn toekomst zie ik in ieder geval graag binnen Defensie.

MIJN NAAM IS... SERGEANT-TITULAIR JEROEN DE KONING

In mei 2009 kwam ik als 24-jarige in dienst. Uit mijn rang blijkt al dat ik in opleiding ben bij de VTO-KMS. Ik doe nu de pantsergeniemodule, de laatste zes maanden van mijn opleiding voordat ik paraat word. De afwisseling in de opleiding vind ik erg leuk: veel verschillende onderwerpen, gereedschappen en voertuigen. Ook de locaties waar we trainen. Ik kan me weinig andere banen voorstellen met zoveel afwisseling en ook nog sporten erbij. Mijn doel is het beste uit mezelf en anderen te kunnen halen als ik paraat ben.

Minder leuk vind is de studievertraging die ik heb opgelopen. Op de KMS heb ik een motorongeluk gehad: gebroken ribben en sleutelbeen. Na een paar maanden herstel en op-trainen kon ik weer instromen, net voor de helft van de opleiding. Dankzij een 'tijdelijke tewerkstelling' heb ik grotere oefeningen in Bergen Hohne, Oberlausitz en Marnewaard mee kunnen draaien. Dat was genieten!

Mijn toekomstplannen? Als ik pantsergenist word, ga ik een eigen huisje zoeken. Nu woon ik nog bij mijn ouders in Goes, waar ik geboren ben. Enkele nachtjes slaap ik op de kazerne, maar ik hoop dan toch eindelijk een eigen plek te vinden, naast het parate leven.

MIJN NAAM IS... EERSTE LUITENANT WOUTER VERSTEEG (101 CBRN VERDCIE)

Wouter Versteeg (27) is een fanatiek sporter, woont in Tiel, is getrouwd, en heeft nog geen kinderen. Als commandant van een pantsergeniepeloton zat hij bij TFE-12 (2010). Dat heeft veel indruk gemaakt. Hij roemt de inzet en veerkracht van de mannen. De *boots on the ground* die het echte werk doen. Ondanks het verlies van drie collega's en het gewond raken van twee pelotonsgenoten, bleef iedereen uiterst gemotiveerd en professioneel zijn werk doen. Dit heeft zeer veel indruk op hem gemaakt.

Als commandant ontsmettingspeloton is hij verantwoordelijk voor het opleiden, trainen en de inzetbaarheid van zijn peloton (1/3/26). Hij schrijft het programma om alle nodige kennis en vaardigheden te trainen: de basis militaire vaardigheden en het ontsmetten van materieel, infra, voertuigen en personeel. Met zijn commandogroep adviseert hij manoeuvrebataljons op het gebied van CBRN. En omdat ze nog steeds een genie-eenheid zijn, komen die zaken, zoals bruggen en search, ook aan bod. Druk en gevarieerd dus. Dat maakt het interessant, afwisselend en uitdagend.

Deze luitenant weet wat hij wil: "Eerst mij verbreden als projectleider bij de DVD, daarna wellicht *second* bij een pantsergeniecompagnie en uiteindelijk een keer CC. Dat is volgens mij een van de mooiste functies als officier!"

MIJN NAAM IS... SERGEANT-MAJOR PASCAL ZANDVLIET

Deze SSA (*senior search advisor*) zit alweer 18 jaar in dienst en woont met zijn gezin in Zwolle. Hij is breed georiënteerd, want heeft (als een van de weinige genisten?) bij vier verschillende wapens gediend. Nu is hij bij de sectie S3 van 11 Pagnbat als *batssa* de search specialist. Naast deze hoofdtaak passeren er nog een aantal zaken zijn bureau: de klasse V-verdeling binnen het bataljon en meewerken aan en meedenken over de verschillende projecten binnen de sectie 3: "De kapiteins kunnen het nog zo mooi bedenken, maar wij, onderofficieren, bekijken of het wel uitvoerbaar is." Dat vindt hij ook het leukste aan zijn werk: meekijken en denken op het bataljonsniveau en bij oefeningen kijken hoe ze in de praktijk uitgevoerd worden. Dat hij in deze functie meer gebonden is aan zijn bureau, tja, daar moet hij de komende jaren maar aan wennen.

Hij heeft drie uitzendingen achter de rug (KFOR, SFOR-11 en TFU-3/TFE-4 met 111 Pagnie). Die laatste heeft het meeste indruk op hem gemaakt: "Je kunt in Nederland en Duitsland oefenen tot falen, maar in Uruzgan hebben wij - genisten, infanteristen, logistiekelingen; iedereen - laten zien wat we kunnen."

MIJN NAAM IS... WACHTWEESTER MARTIJN VERBEEK (101 CBRN VERDCIE)

Ik ben 27 jaar en woon samen met mijn vriendin in Biddinghuizen. Als groepscommandant op de Fuchs bij het DIM-pel (*detection, identification and monitoring*) moet ik met mijn groep een CBRN detectie kunnen uitvoeren. Dat houdt in dat we er op uit gaan om vast te stellen of er een CBRN besmetting aanwezig is. Dan informeren we de neveneenheden en adviseren hen hoe ze zich kunnen beschermen. In september 2002 ben ik opgekomen in Assen en geplaatst als richter op de *Cheetah* bij 12 Pantserluchtdoelartilleriebatterij. Dus nu heb ik een totaal ander vakgebied. Da's interessant, maar ook niet gemakkelijk. Ik zie veel frustratie en onbegrip over de bezuinigingen. Collega's die jarenlang knokken voor het bedrijf en als een nummer aan de kant worden gezet. Daarom heb ik nu ook even wat minder toekomstplannen. Eerst maar eens zien hoe de volgende bezuinigingsronde gaat.

MIJN NAAM IS... SOLDAAT-1 GRAD TIELAND

Met Grad Tieland heeft de Bravo groep van het 1^e Peloton van 411 Pantsergeniecompagnie een veelzijdige militair in huis. Hij is minimischutter, als pontonnier is hij verantwoordelijk voor de boot, de motor en de opvarenden, hij is opgeleid in de elektrotechniek en de cursus gewondenverzorger staat ook al op de rol. Dat had hij niet kunnen denken toen hij nog maar anderhalf jaar geleden opkwam. O ja, natuurlijk doet hij ook gewoon mee met searchen en andere pantsergenietaken. Niet moeilijk te raden wat Grad het leukste vindt aan zijn werk: "De variatie! Elke dag is anders en bovendien zijn wij een hechte groep."

Wel moest hij in het begin wennen aan het langer van huis zijn. Hij miste zijn woonplaats Afferden in Limburg en ook zijn Lobke. Maar zijn ouders en vrienden steunen hem in wat hij doet, dus dat is opgelost. Grad vindt zichzelf een doorzetter: als hij ergens zijn zinnen op heeft gezet, bereikt hij dat ook. Dus die wereldreis komt er zeker ook wel. En verder wil hij - wie niet als-ie twintig is? - veel geld gaan verdienen, en genieten van elke dag.

MIJN NAAM IS... RITMEESTER MADOC VAN KEMENADE

Sinds kort werk ik bij 41 Pantsergeniebataljon als hoofd sectie S1. In mijn vorige leven als cavalerist was ik pelotonscommandant, plaatsvervangend eskadronscommandant en sectiehoofd bij een tankbataljon.

Als 'manoeuvremán' is het natuurlijk even wennen tussen de genisten, maar mijn eerste indruk is uiterst positief. Kruisbestuiving is hoe ik deze indruk zou willen noemen. Ik heb op geniegebied namelijk nog een hoop te leren, maar gelijktijdig is men enthousiast over mijn manoeuvre-inbreng. Er liggen dus kansen, zeker voor mij als cavalerist, maar ook voor mijn geniecollega's. De rol van de genie bij de manoeuvre is immers overduidelijk.

Mocht u dus de komende jaren een zwarte baret zien bij 41 Pantsergeniebataljon, schrik dan niet, want dat ben ik!

MIJN NAAM IS... EERSTE LUITENANT FREEK GIELES

In 2004 stapt deze 19-jarige Bredase jongeman het leger in en nu, krap acht jaar later, is hij met zijn 26 levensjaren wereldwijd de jongste commandant van een ondersteuningspeloton, en wel bij 412 Pantsergeniecompagnie. Of je hiervoor ook *bachelor in science* moet zijn is niet bekend, maar hij is het wel.

Het aansturen van het oospel met zijn twee genietanks, twee brugleggende tanks, twee unibouwmachines, vier Scania's en nog wat kleiner spul laat zich redelijk vergelijken met het in de hand houden van negentien brute veldzwijnen. De luitenant heeft zijn handen vol aan de interactie met het personeel en de oefeningen met de zware middelen. Probleem vormt nu vooral dat voertuigen door bezuinigingen beperkt ingezet mogen worden. Ook het gemis aan uitzendingen is niet zo motiverend.

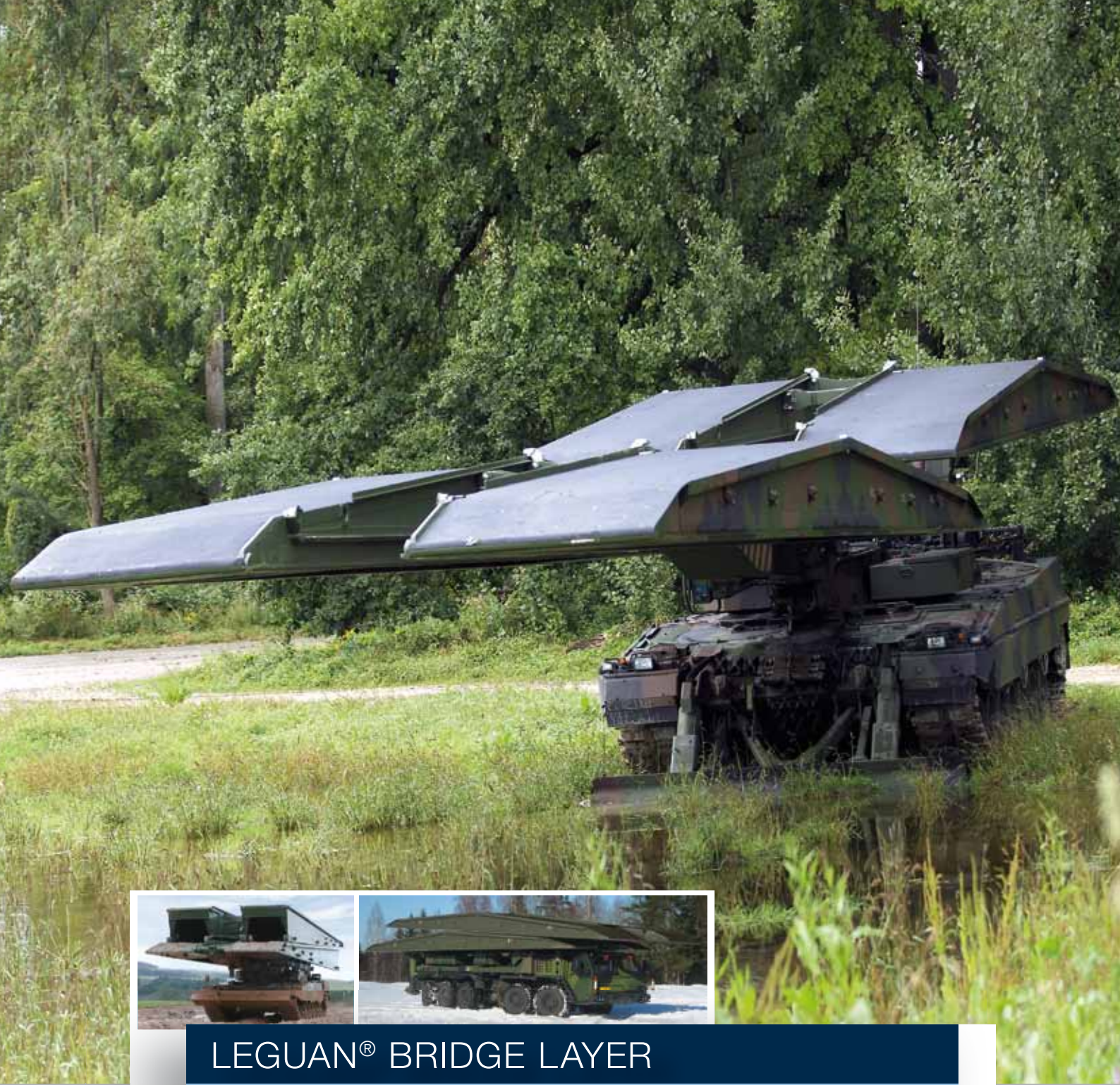
Freek Gieles pikt van de verschillende levensstijlen van mensen die hij gezien heeft tijdens reizen altijd wel iets op. Hij probeert leiding te geven op een creatieve manier met veel humor. Zijn motto: 'De wereld verbeteren. Werken is cool! Dus begin dingen te doen!'

MIJN NAAM IS... KORPORAAL-1 STEFAN BRAND

Stefan Brand is Rotterdammer. Typerend hierbij is volgens hemzelf een bepaalde humor en een arbeidersmentaliteit. Die komt uitstekend van pas in zijn functie als plaatsvervangend groepscommandant bij de alfa groep van het derde peloton van 412 Pantsergeniecompagnie. Dit is een uitdagende functie en vooral bij de pantsergenie ook erg veelzijdig. Als de groepscommandant uitvalt ben je er van. De onderlinge kameraadschap vindt hij ook een bijzonder leuk aspect van het werk, vooral op uitzending TFE-9 was dat geweldig.

Maar dat hij nog steeds een oud BBT-contract heeft en daarom niet zeker is of hij bij Defensie kan blijven, da's minder aangenaam. Vooral omdat hij om zich heen vaak hoort dat BBT-contracten niet verlengd worden.

In ieder geval zou hij als plaatsvervanger nog graag een uitzending doen en daarna doormoeten naar de KMS. En daarna? Tijd voor een nieuwe missie!

LEGUAN® BRIDGE LAYER

Crossing widest gaps

- Bridge load class MLC 80
- One system to launch a 26 m bridge or two 14 m bridges
- Fully automatic launching and retrieval
- Tracked and wheeled vehicles

PROTECTS YOUR MISSION | www.kmweg.com |

Testen bij Engineer Emergo: GAS EROP!

“Niet gesloten wegens verbouwing, maar geopend voor vernieuwing” aldus onze C-LAS met een simpele conclusie: “Gas erop!”. *Gas erop* kunnen we vertalen als heldere doelstellingen voor de subeenheden, een goed en doordacht opgezet jaarplan en ingevulde randvoorwaarden om de eenheden zo efficiënt mogelijk te kunnen laten trainen. Maar worden de gestelde doelen ook gehaald? De enige manier om daar achter te komen is door te testen. Testen is helaas een vies woord geworden dat bij weinig militairen in de smaak valt en ook *observer/trainers* (OT'ers) staan er niet voor in de rij. Toch is testen essentieel om het niveau van de eenheid te bepalen en tenslotte wil iedere militair ook duidelijkheid.

Engineer Emergo 2012 in week 25 en 26 is de eerste testoefening van 41 Pagnbat, waarbij de bataljonsstaf zijn compagnieën en het EARS-peloton test. Iedere subeenheid heeft in 2011 eigen doelstellingen gekregen op basis van de operationele gereedheidsstellingen. Daar moeten ze aan voldoen in het tussengelegen aanvalsdoel Engineer Emergo. De tijd voorafgaand aan het testmoment vullen de eenheden zelf in om zo tijdens de oefening te laten zien dat het niveau gehaald is.

Engineer Emergo 2012 vindt plaats op de Oirschotse Heide, Weerterheide, Beverlo (België) en de tussengelegen stroken. De eenheden zullen in een *combat scenario* offensief opereren en o.a. hindernisgordels doorbreken en hindernissen overwinnen. Ook moeten ze laten zien dat improvisatie een *must* is voor iedere genist. Iedere eenheid krijgt aparte opdrachten, conform de opgedragen O&T doelstellingen. Niet alleen ligt de nadruk op de pantsergeniepelotons, ook de ondersteuningspelotons en de diverse ketentrainingen zullen ruimschoots aan

bod komen. Alleen zo is een goed beeld te krijgen van het niveau van de eenheid. Door onze goede samenwerking met 11 GnBat (BEL) zal ook een van hun pantsergeniepelotons deelnemen aan onze oefening en bij een compagnie onder bevel gesteld worden. Zo kunnen we leren van het optreden van onze Belgische vrienden en uiteraard vice versa.

C-LAS stelt ook dat we moeten doen waar we goed in zijn: vechten! Dit is precies wat hét 41ste Pagnbat gaat doen tijdens Engineer Emergo 2012. Niet alleen vechten in het scenario, maar ook om het geëiste niveau te behalen. HUA! ●

MIJN NAAM IS... EERSTE LUITENANT PAUL VAN DER VEER

In maart 2010 ben ik bij 411 Pantsergeniecompagnie begonnen als pelotonscommandant. De laatste twee jaar zijn voorbij gevlogen. Twee mooie jaren waar ik met enthousiaste kerels uitdagende en afwisselende klussen heb kunnen doen. Van alle taken die je als PC hebt is het uitvoeren van pelotonsopdrachten het meest uitdagend. Dat is uiteindelijk waar je het allemaal voor doet. Vanaf 26 maart 2012 ben ik PC bij 11 Geniecompagnie luchtmobiel en daar heb ik enorm zin in. Pelotonscommandant; dat is toch de mooiste functie uit je carrière!

Ik neem mijn pet af voor een aantal korporaals in mijn eerste peloton. Als plaatsvervangend groepscommandant hebben ze langere tijd hun groepscommandant moeten waarnemen. En dat deden ze met veel overgave en leergierigheid. Als ik nu naar ze kijk zijn ze bijzonder veel gegroeid. Een voorbeeld voor anderen! Zorg dat je professioneel met je werk bezig bent en ontwikkel jezelf voortdurend. Vergeet tenslotte niet dat je een geweldige baan hebt en geniet daar van.

Ongetwijfeld komen er bij luchtmobiel vele uitdagende oefeningen voorbij en hopelijk nog een missie in het buitenland. Dat zou de kroon zijn op het harde werken. ●

Over All Obstacles

Proven in action – mobile military bridging systems from General Dynamics European Land Systems–Germany. A synergy of experience and modern technology. Providing gap crossing capability anytime, anywhere.

M3

IAB

REBS

IRB

MTB

DEFENSE SOLUTIONS
FOR THE FUTURE

GENERAL DYNAMICS
European Land Systems

Infanteriebataljons zijn overtuigd van hun meerwaarde, maar...

...wat maakt luchtmobiele genisten uniek?

Uruzgan is voorbij... althans de Nederlandse genie levert niet langer een bijdrage aan de ISAF-missie in deze Afghaanse provincie. De Nederlandse bijdrage, de TFU-missie, heeft geleid tot veel kennis, ervaringen en wisselende inzichten over het optreden in een stabilisatie-operatie.

De gevechtssteunegenie heeft op het gebied van *route clearance* en *search* een enorme vlucht genomen. Voor de luchtmobiele genie en pantsergenie was er vrijwel geen ruimte om ook constructietaken te trainen in de voorbereiding of uit te voeren tijdens de missie. Geniecapaciteit is nu eenmaal schaars en daarom moeten er prioriteiten worden gesteld. De prioriteit lag overduidelijk

bij de mobiliteitsteun en search. Achteraf gezien is de genie-inzet in Afghanistan relatief eenzijdig geweest. Nu de missie is afgelopen, heroriënteren genie-eenheden zich. De pantsergenie-eenheden besteden weer aandacht aan constructietaken en de constructiegenie krijgt ook een andere rol. Daar waar voorheen veel door constructiepelotons zelf werd uitgevoerd, komt er meer aandacht voor bouwbegeleiding en bouwtoezicht. De genie-eenheden bieden zich actief aan in het kader van nationale operaties. De genie beschikt over unieke capaciteiten, ondermeer op het gebied van search, die nu ook worden ingezet ter ondersteuning van Justitie. ►

COMPOSITE BRIDGES

**75% LIGHTER AND UP TO
7 TIMES STRONGER THAN STEEL**

Janson Bridging introduces its 100% monocoque GFRP (Glas Fiber Reinforced Plastic) bridge units capable of resisting the highest load standards worldwide.

Janson Bridging's composite bridges offer a remarkable combination of strength, light weight, durability, safety, sustainability, fire resistancy and low TCO (total cost of ownership). Aside from these advantages the units are capable of floating. Our GFRP and CFRP (Carbon) units

are easily and rapidly installed and require very light foundations or none at all, so ideal for missions where use of heavy lifting equipment is limited. Janson's standard FRP units are extremely portable; land, sea and air freight by means of conventional transport and or by 20 or 40ft dry box containers. Airborne in a matter of minutes, multiple bridge units can be underslung with simple rigging through the unit's integrated lifting lugs.

COME ACROSS and explore the future of modern bridge building.
Visit us at www.jansonbridging.com or contact us for more details.

BRIDGES | PONTOONS | RORO'S
modular solutions

TOEKOMSTBESTENDIG?

Wat heeft de TFU-missie 11 Gncie lmb AASLT (hierna genoemd: 11 Gncie) gebracht? Achteraf blijkt dat van meet af aan de goede insteek is gekozen: mentaal en fysiek sterk, concentreren op het groepsniveau, geïntegreerd kunnen werken met infanterie en uitblinken in search en route clearance. Infanterie-eenheden zijn overtuigd van de meerwaarde van de luchtmobiele genist en tot heden is de integratie binnen de infanteriebataljons erg goed. Het is echter de vraag of deze verdienste 11 Gncie ook toekomstbestendig maakt.

Voor de toekomst zijn er vele ontwikkelingen van invloed op 11 Gncie. Ik zal hier niet ingaan op eventuele vervolgbezuinigingen, maar me concentreren op het Verbrede Operationeel Concept van 11 Air Manoeuvre Brigade (AMB, de samengestelde formatie van 11 Lumblbrig en het Defensie Helikopter Commando) en het Verbeterd Gereedstellingsplan (VGP) van de landmacht. Ik wil u inzicht geven in wat 11 Gncie uniek maakt en wat de rol van de luchtmobiele genie in de toekomst kan zijn.

De huidige commandant van 11 Luchtmobiele Brigade, brigadegeneraal Van Wiggen, heeft het Verbrede Operationeel Concept (ConOps) gepresenteerd voor de inzet als AMB. Binnen de ConOps voeren geniepelotons vele taken uit ter ondersteuning van de infanteriebataljons. De volgende elementen zijn cruciaal voor de genie in de CONOPS: de overgang van 'initial entry' naar de fase van gebiedsbeveiliging, het optreden in een *Special Operations TaskGroup* (SOTG) en het uitvoeren van een *Tactical Air Landing Operation* (TALO). Ik beperk de beschrijving van de geniestun aan de CONOPS tot deze drie onderwerpen, hoewel de ondersteuning van het 'motorised' optreden op geniegebied eveneens cruciaal kan zijn. Vervolgens behandel ik wat het VGP betekent voor 11 Gncie, en hoe onze unieke capaciteit optimaal kan worden ingezet.

OVERGANG VAN INITIAL ENTRY NAAR GEBIEDSBEVEILIGING

De huidige ConOps wijkt af van het reguliere 'Air Assault' (AASLT) optreden doordat de inzet van de luchtmobiele eenheden niet meer beperkt is tot 48 of maximaal 72 uur. Met het vermeesteren van het aanvalsdoel kan door te consolideren een bruggenhoofd worden gevormd. De consolidatie kan vervolgens worden uitgebouwd tot een *Main Operating Base* (MOB). Voor de brigade is het uitbouwen tot een MOB een cruciale fase. Het vermogen om dit snel te kunnen maakt 11 AMB daadwerkelijk expeditionair snel inzetbaar en onderscheidend van andere brigades. Voor 11 Gncie betekent dit dat we snel

Air Assault Engineers Skills

The Air Assault Engineer

in staat moeten zijn om essentiële behoeftes te kunnen improviseren: perimeterbeveiliging, sanitaire noodvoorzieningen en onderkomens.

Dit kost ons veel inspanning en mogelijk veel trainingstijd. De trainingstijd kunnen we echter beperken door een gezonde samenwerking aan te gaan met constructie-eenheden: in de toekomst beschikken beide constructiecompagnieën over zogenaamde 'advanced constructiegroepen'. Hierin zitten constructiegenisten die bouwactiviteiten kunnen voorbereiden en sturen. Door tijdelijk een beperkt aantal specialisten toe te voegen aan 11 Gncie, kan de eenheid veel werk verzetten zonder dat het veel O&T tijd in de voorbereiding hoeft te kosten. De 'advanced' constructiecapaciteit gebruiken we dan als 'force multiplier' en slaat een brug tussen de allereerste geïmproviseerde fase en de latere, meer gestructureerde bouwphase. Deze werkwijze biedt niet alleen aan 11 Gncie voordelen. 'Advanced constructiepelotons' kunnen het concept van bouwbegeleiding beoefenen door met ons samen te werken. Hierdoor zijn zij beter voorbereid op een eventuele inzet als bouwzichter/ werkvoorbereider van 'locals' en of 'contractors'.

OPTREDEN IN EEN SPECIAL OPERATIONS TASKGROUP

De luchtmobiele brigade ondersteunt het KCT bij het optreden als SOTG. Geniegroepen kunnen deel uitmaken van een SOTG, bijvoorbeeld bij explosieven- en IED-dreiging. Het zal voor de *Special Forces* (SF) de voorkeur hebben om operaties via de lucht uit te voeren om zo kwetsbare punten te vermijden. Maar dit kan niet altijd en extracties zijn mogelijk ook via de grond voorbereid. Gebleken is, dat genieadvies en -ondersteuning cruciaal kunnen zijn. De gecombineerde kennis op het gebied van tactiek, terreinbegaanbaarheid, search en explosieven- ▶

Concept of Operations (CONOPS) 11 Air Manoeuvre Brigade

Infanterie loopbrug

bestrijding maakt dat een luchtmobiele genist meerwaarde heeft. Het gaat dan niet alleen om het uitvoeren van search, maar eerder om 'avoid', het vermijden van explosieven. Ook de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD) stelt capaciteit beschikbaar aan een SOTG. Het daadwerkelijk vakkundig onschadelijk maken van het explosief is het domein van de EOD. Verdere samenwerking tussen 11 Gncie en EODD in de voorbereiding op inzet van een SOTG is noodzakelijk om het hele scala op het gebied van explosievenbestrijding eenduidiger richting de SF aan de man te brengen. SF-inzet draait om snelheid en verrassing en dus moeten genie en EOD eenduidige, maar werkbare afspraken maken. Uiteindelijk moet de kwaliteit van de steun aan de SF onafhankelijk zijn van specifieke individuen of persoonlijke voorkeuren van de EOD'er of genist.

EEN TACTICAL AIR LANDING OPERATION

Een TALO vereist allereerst een 'airstrip' waarop een vliegtuig kan landen. Nu is de C-130 Hercules specifiek ontworpen om juist te kunnen landen op relatief ruig terrein, maar dat is afhankelijk van de noodzaak en het risico dat de piloot mag of wil nemen. Het is echter duidelijk dat er enige eisen gesteld worden aan de landingslocatie van bijvoorbeeld een C-130. In het geval van (post)conflictgebieden zal een 'airstrip' verkend moeten worden. In het geval van een 'dirtstrip' gelden er specifieke eisen, zoals de draagkracht van de landingbaan. Het Pathfinderpeloton concentreert zich op de tactische verkenning van 'airstrips'. De genieverkenners van het EARS peloton zijn hierbij van meerwaarde door ook genietechnische gegevens te verzamelen. Uiteindelijk moeten al deze gegevens worden geïnterpreteerd en volgt er een uitspraak of een strip toegankelijk is, of zo niet, wat er aan geconditioneerd moet worden. Om dit mogelijk te maken is samenwerking tussen 11 Gncie, Bureau Geniewerken en 103 Constructiecompagnie opportuun. Wanneer wij als genisten in staat zijn om een 'dirtstrip' te verkennen en daadwerkelijk open te stellen, leveren we een wezenlijke bijdrage aan het expeditionaire karakter van onze krijgsmacht.

11 GNCIE EN HET VGP

De landmacht heeft het VGP ontwikkeld om schaarse middelen optimaal te verdelen zodat eenheden op het juiste moment operationeel gereed zijn. Hierbij zijn vergaande koppelingen gemaakt tussen luchtmobiele en gemechaniseerde eenheden. Daarbij is een vaste koppeling gemaakt van geniegevechtssteun aan deze manoeuvre-eenheden. Zo zijn de geniepelotons standaard gekoppeld aan de luchtmobiele infanteriebataljons. Deze koppeling stelt randvoorwaarden voor het O&T programma voor de komende jaren. Het VGP is ook bedoeld om voortzettingsvermogen te garanderen om operaties voor langere tijd uit te voeren. Binnen het VGP moet de staf van 11 Gncie steeds operationeel gereed zijn en dus inzetbaar. Dit maakt het mogelijk om als 11 Gncie altijd inzetbaar te zijn om de 'initial entry' te kunnen ondersteunen. Hieronder beschrijf ik waarom 11 Gncie bij uitstek geschikt is voor dit type optreden.

MEERWAARDE VAN DE LUCHTMOBIELE GENIST

11 Gncie is een kleine eenheid, maar wat ons bijzonder maakt, is dat het personeel volledig geïntegreerd kan optreden met infanteriepelotons. De geniepelotons beheersen de infanterievaardigheden goed. De meerwaarde van de luchtmobiele genist zit hem in zijn fysieke gehardheid en *can do* mentaliteit, waardoor deze genist ook in moeilijke (klimatologische) omstandigheden succesvol opdrachten uitvoert. Doordat luchtmobiele genisten vaak weinig materieel en materiaal kunnen meenemen, zijn ze gewend om te improviseren. Dit kunnen zij omdat ze de basisgenievaardigheden goed beheersen. De gereedschappen van de luchtmobiele genist zijn de basisgeniegereedschappen, waaronder de motorkettingzaag, maar ook springstoffen. Hiermee kan met weinig middelen veel uitwerking worden gecreëerd. Door een uitstekende kennis van springstoffen is explosievenbestrijding het domein waar 11 Gncie zich in wil blijven bekwamen. Een combinatie van terreinbegaanbaarheidskennis, tactische kennis en inzicht in explosievenbestrijding, maakt de genieadviseur van meerwaarde voor iedere commandant.

BLIJF BIJ JE LEEST

Bij het beschrijven van de genieondersteuning aan de ConOps van 11 AMB heb ik steeds benadrukt dat samenwerking op diverse gebieden gewenst is. Waarom trekt 11 Gncie niet gewoon een iets grotere broek aan en verruimen we ons takenpakket niet? Het antwoord hierop is simpel samen te vatten als: schoenmaker blijf bij je leest. Om de kernwaarden van de luchtmobiele genie te blijven beheersen, is een intensief trainingsprogramma noodzakelijk. Door te kiezen, zorgen we ervoor dat we ook echt goed blijven in hetgeen waar wij voor willen staan. Daarna is het aan anderen om de gebaande weg te plaveien. ●

MIJN NAAM IS... SERGEANT PATRICK VENUS

Militair sinds 2001 en luchtmobiel genist sinds 2003. In die jaren was ik minimischutter, chauffeur, korporaal-mineur en plaatsvervangend groepscapitaan. Ik heb daar drie uitzendingen mogen meemaken: SFIR-5, TFU-2 en TFE-7. Na de KMS en de VTO-Genie ben ik weer teruggekomen bij deze eenheid, nu als commandant B-groep van het eerste peloton. Waarom wilde ik terug naar 11 Gncie? Om de veelzijdigheid en de uitdagingen die hier te vinden zijn, voornamelijk bij het Air Assault optreden. Je kunt hierbij maar beperkte middelen meenemen, en daarom moet hier je improvisatievermogen naar boven komen, om met het juiste advies en goede vaardigheden de opdracht te halen.

MIJN NAAM IS... EERSTE LUITENANT TIM BURGERS

Tim Burgers (26) werkt als logistiekeling bij 11 Geniecompagnie Luchtmobiel Air Assault (AASLT) in de Oranjekazerne in Schaarsbergen.

"Hiervoor was ik PC bij 130 Clustercompagnie, één van de logistieke compagnieën in Garderen. Na het behalen van de rode baret in oktober 2011 ben ik meteen aan de slag gegaan bij de enige geniecompagnie van 11 Luchtmobiele Brigade. Met mijn logistiek peloton, een klein clubje van negen man, ben ik verantwoordelijk voor de interne logistieke ondersteuning van de gehele compagnie. Daarnaast ben ik in eerste instantie voor allerlei externen het aanspreekpunt op logistiek gebied.

Het mooie aan deze ambitieuze zelfstandige eenheid vind ik de mentaliteit van iedereen om er het maximale uit te halen en het feit dat wij als relatief kleine club toch ontzettend veel voor elkaar weten te krijgen. De sfeer is super om in te werken en de komende jaren zie ik dan ook met veel plezier tegemoet!"

MIJN NAAM IS... SERGEANT-1 JAAP AARDEMA

"Na het behalen van mijn rode baret in maart 2000 ben ik als infanterist begonnen bij de A/Koningscompagnie (para) 11Infbat GGJ waar ik twee jaar later hulpadministrateur werd en in 2005 administrateur. Na vier uitzendingen en tientallen oefeningen ben ik in januari 2012 beland bij 11 Gncie lmb AASLT en ik voel me nu al volledig op mijn plek. De mannen uit de eenheid hebben een professionele instelling, werken graag hard en houden met veel humor het moreel hoog. Kortom: mijn plekkie en ik ben dan ook trots om de komende jaren deel uit te mogen maken van deze club.

Mijn rol als administrateur hoop ik goed in te vullen door, samen met de korporaal-administratie, de commandant te ondersteunen in zijn bedrijfsvoering en het personeel van de compagnie te helpen bij alle administratieve zaken die er spelen. En zoals het een goed *admneur* betaamt: voor al uw vragen: 026-3532894."

MIJN NAAM IS... SOLDAAT-1 KOEN KOLKER

Als 20-jarige ben ik in april 2010 opgekomen. Zoals iedere genist heb ik mijn basis geleerd bij de BGO en GVO. Nadat ik mijn baret heb gehaald heb ik al redelijk veel cursussen gehad. Van minimi via *fast ropen* tot korporaal-mineur. Ik heb bewust voor de genie gekozen omdat ik wist dat er veel variatie in het werk is en zoals ik al heb gemerkt: die is er genoeg, zeker bij 11 Gncie. De basis uit de opleiding kan ik gelukkig elke oefening die wij hebben - heel vaak dus - steeds beter uitbreiden. Van het infanteriewerk tot steunverleningen en werken met justitie en politie; het bevalt me prima. Voorlopig wil ik nog onder de manschappen vallen maar toch liggen mijn ambities hoger. Jullie horen vast nog wel van me!

MIJN NAAM IS... SOLDAAT-1 RON PRINS

Ik was student aan de Hanze Hogeschool Groningen en later aan het Windesheim in Zwolle. En ik had ook een hobby: soldaat 'spelen' bij de Nationale Reserve. Daar startte in mei 2007 mijn militaire loopbaan, bij de Alfacompanie van 40 Natresbat in Wezep. Maar de HBO opleiding bleek toch niet echt wat ik zocht en ik besloot er mee te stoppen. Omdat ik het bij de Natres erg naar m'n zin had, wilde ik van mijn hobby m'n beroep maken en zo kwam ik in januari 2010 op bij het Schoolbataljon Luchtmobiel. Een half jaartje later mijn baret gehaald en nu geplaatst bij het tweede peloton van 11 Gncie, als CLS'er (*combat life saver*) bij de C-groep. Bij luchtmobiel heb ik veel geleerd en gemerkt dat het een veelzijdige compagnie is. Hoop er een mooie tijd te hebben; dat gaat goed komen.

MIJN NAAM IS... SERGEANT WOUTER LAND

Vanaf 2005 werk ik al bij 11 Geniecompagnie, met uitzondering van het uitstapje richting KMS en VTO. Ik ken de compagnie dus door en door, maar ik houd het kort: 11 Gncie is een club die zeer hecht is, ondanks het feit dat de pelotons en groepen elkaar niet regelmatig treffen door de verschillende activiteiten. Dit is weer het gevolg van het zeer uitgebreide takenpakket, waardoor er tot op de enkele vent een grote verantwoordelijkheid, professionaliteit en zelfstandigheid gevraagd wordt.

Ik hoop hier nog een lange tijd als groepscommandant op te kunnen treden, tot er zich een nieuwe uitdaging voordoet.

Panasonic raadt Windows® 7 aan.

Panasonic
ideas for life

GEMAAKT OM TE BLIJVEN PRESTEREN

AL MEER DAN 15 JAAR PRODUCEREN WIJ
MOBIELE COMPUTERS EN TABLETS VOOR
'THE OUTDOOR WORLD': COMPUTERS EN
TABLETS DIE TEGEN EEN STOOTJE KUNNEN
EN ONDER DE MEEST UITEENLOPENDE
OMSTANDIGHEDEN BLIJVEN WERKEN.

Rugged from the inside out

Elk Toughbook model is "rugged from the inside out" zodat u altijd toegang heeft tot uw data en applicaties, zelfs in omgevingen waar dit vroeger onmogelijk was.

Perfekte combinatie van duurzaamheid, mobiliteit en gebruiksgemak

Toughbooks blinken niet alleen uit door hun opmerkelijke balans tussen duurzaamheid en draagbaarheid, maar ook door hun doordachte gebruiksgemak. Zo beschikken zij over touchscreen schermen die perfect leesbaar blijven bij het felste zonlicht met onder andere de nieuwste Panasonic Transflective Plus beeldscherm technologie en een accu capaciteit van tussen de 8 en 12 uur.

Gecertificeerd voor defensie

De Toughbooks CF-19 en CF-31, uitgerust met nieuwste 2e generatie Intel® Core™ i5 vPro™ processor, zijn de top inzake verwerkingssnelheid, duurzaamheid en betrouwbaarheid en perfect bruikbaar binnen de verschillende krijgsmachtonderdelen.

Zij voldoen aan de MIL-Standaard (MIL-STD 810G)¹ voor o.a. schokbestendigheid en temperatuur klasse's en aan de Ingress Protection standaard IP65 voor water- en stofbestendigheid².

Dit is wat Toughbooks doen: optimale toegang tot uw data en applicaties, ook onder de meest extreme omstandigheden!

Voor vrijblijvend advies contacteer ons op:

+31 73 640 2576 (Nederland)

+32 2 481 03 73 (België)

Of stuur ons een e-mail op toughbook.benelux@eu.panasonic.com

www.toughbook.eu

CF-53

CF-19

CF-31

TOUGHBOOK When it's worth doing better.

Intel, het Intel logo, Intel Core, Intel vPro, Core Inside en vPro Inside zijn handelsmerken van Intel Corporation in de V.S. en andere landen.

Military Engineering Centre Of Excellence (MILENGCOE)

VAN ENTEC NAAR MILENGCOE

Een relatief nieuw begrip binnen NATO is de opkomst van diverse *Centers of Excellence*. Een van deze centra houdt zich bezig met Military Engineering; het MILENGCOE. Bij 'ENTEC' gaat er waarschijnlijk bij menigeen een lampje branden. Jarenlang was ENTEC immers een gevleugelde kreet en een gewaardeerd trainingscentrum voor *interoperability* binnen de westerse geniewereld. Het werd gefinancierd door de deelnemende landen, min of meer onafhankelijk van NATO. Focus lag daarbij op contramobiliteit en HOTO-procedures (*hand over take over*).

BESTAANSRECHT HERZIEN

Enige jaren geleden vond binnen NATO een heroriëntatie plaats op het ambitieniveau en de daarmee samenhangende taken. Hierdoor moest ENTEC zijn bestaansrecht herzien en maakte het nieuw ontstane MILENGCOE als een van de eerste nieuwe COE's binnen ACT een goede start met reeds geaccrediteerde trainingen en opleidingen. Ook de goede infrastructuur droeg hieraan bij en vooral dat de reeds samenwerkende landen ook in de nieuwe organisatie hun bijdrage wil-

den blijven leveren. ENTEC was altijd op dezelfde kazerne gevestigd als de Duitse genieschool en toen deze zich gedwongen zag een nieuwe locatie te betrekken in Ingolstadt, zo'n 80 km noord van München, bleef er voor ENTEC slechts één aanvaardbare optie over: mee verhuizen! Daardoor deelt MILENGCOE nu in de voordelen van de Duitse genieschool op de nieuwe locatie: een volledig vernieuwde infrastructuur, de nabijheid van oefenlocaties en brugslagmogelijkheden aan de Donau. ▶

De nieuwe locatie in Ingolstadt:
MILENGCOE
Bld 8, Pionierkaserne Auf der Schanz

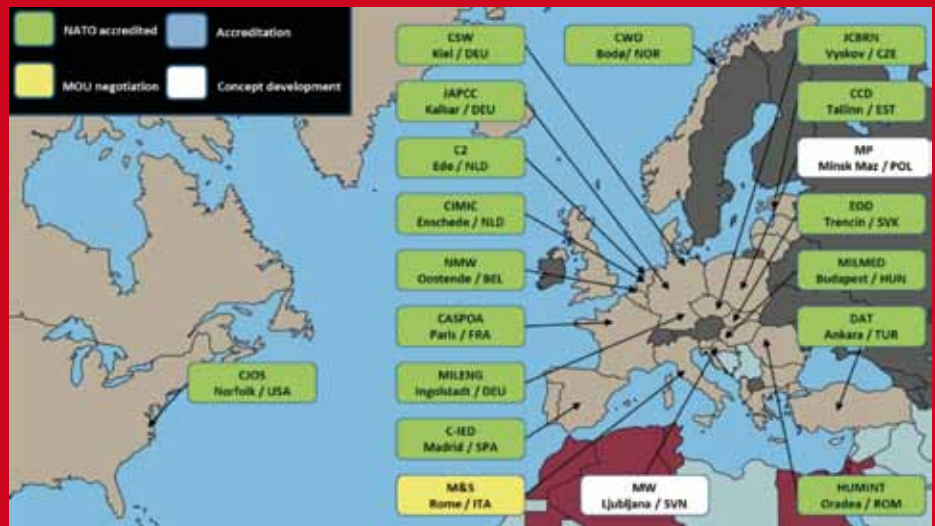

Na een grondige analyse met betrekking tot de taken en werkzaamheden binnen ENTEC bleek dat er een revisie nodig was, waarin men zich meer zou richten op de doctrinaire aspecten. Dus: van het tactische naar het operationele en zelfs strategische niveau. Ook werd snel duidelijk dat de individuele niveaugebonden cursussen (pelotons-, compagnies- en bataljonscommandanten) omgevormd moesten worden naar cursussen die in lijn waren met de wensen binnen NATO. Immers de cursussen werden geacht bruikbaar te zijn om de NATO-doctrines te kunnen uitdragen. Andere in te vullen aspecten waren het schrijven van joint geniegerelateerde artikelen, het houden van workshops en seminars en het ondersteunen van internationale oefeningen. (Denk hierbij aan NRF-oefeningen, experimentele oefeningen als *Pyramid Pinnacle* en pre-deployment oefeningen, zoals voor ISAF).

SPRONG

Er diende dus een sprong gemaakt te worden van het tactisch/technisch niveau - onderwezen en getraind door de afzonderlijke landen, gebaseerd op aanwezige nationale structuren, capaciteiten en middelen - naar het operationeel/strategisch niveau. Er diende geniedoctrine binnen NATO ontwikkeld te worden. Ondanks het reeds jaren voorhanden hebben van STANAG's bleek er op het hogere niveau behoefte te bestaan aan meer duidelijkheid. Denk hierbij aan publicaties als MC0560 (*Military Committee policy for military engineering*) en AJP 3.12 (*Allied doctrine for military engineering support to joint operations*).

Er moesten communicatiemechanismen tussen de nationale genieverantwoordelijken ontwikkeld worden. Zeker voor de genie is dit belangrijk, omdat ons wapen niet alleen per land verschilt, maar binnen de NATO-structuren ook nog eens op verschillende plaatsen belegd is. De infra-gerelateerde genie resorteert vaak in de J4-structuur en de overige meer gevechtsgerelateerde geniecapaciteiten onder de J3. Daarom hanteren we het uitgangspunt dat landen verantwoordelijk zijn en blijven voor de individuele opleidingen. Maar waar we te maken hebben met nationaal afwijkende NATO-regels en -structuren, moeten we personeel onderwijzen en trainen in een NATO-stafstructuur. Hierbij moet

men denken aan het functioneren van geniestaf(onder)officieren in een internationaal hoofdkwartier, zowel binnen *NATO Response Force* structuren als operationele structuren.

Omdat de genie binnen NATO moet kunnen werken met geaccepteerde NATO-planningprocedures, dient elk land zijn eigen personeel zo nodig op te leiden en te trainen op nationale planningprocedures. Ik denk hierbij aan zaken waarbij de genie een coördinerende rol zou moeten hebben, bij CIED, EOD en CBRN, om er een paar te noemen. Ook wil ik benadrukken dat er bepaalde rollen zijn weggelegd voor genisten in het *targeting process* of in de *information operation* overlegstructuren.

MILENGCOE

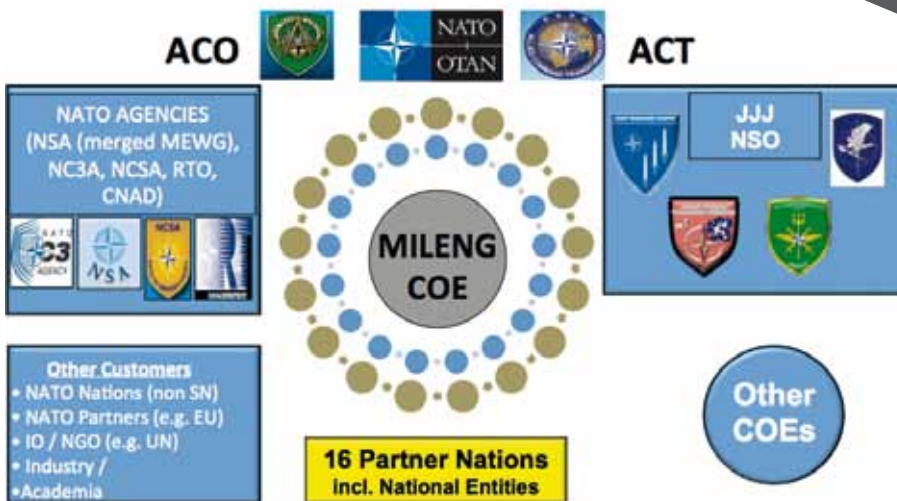
Op 27 maart 2009 heeft ACT (de trainingsondersteuning van NATO) officieel MILENGCOE geaccrediteerd als internationale organisatie, teneinde de expertise op geniegebied te kunnen bundelen en waarborgen. Een aantal uitgangspunten werd hierbij gehanteerd, zoals het moeten steunen van NATO-hoofdkwartieren. Het wordt gefinancierd buiten NATO-budgetten om en dient zich bezig te houden met het formuleren van doctrine en training. Aanvankelijk lag de nadruk nog steeds op individuele training en op het tactische niveau, maar dat verschuift nu naar collectieve training en het operationeel/strategische niveau. De centra dienen zoveel mogelijk NATO-procedures te volgen en zijn verantwoording verschuldigd aan hun *sponsoring nations*. Inmiddels zijn er 17 COE's opgericht en reeds of bijna

geaccrediteerd door NATO. Zoals te zien is in het overzicht betreft het zeer uiteenlopende disciplines. Veelvuldige afstemming is noodzakelijk, gezien het groot aantal gerelateerde thema's dat men hier behandelt. Denk voor ons genisten aan onze relaties met EOD, CIED, Search en CBRN. Deelname aan een COE is niet exclusief voorbehouden aan NATO-lidstaten.

MILENGCOE wordt momenteel gevuld door 16 nationaliteiten; momenteel nog allemaal NATO-lidstaten. Het leeuwendeel wordt uiteraard door Duitsland geleverd, dat *Host Nation* is. De leden hebben allen een directe band met hun nationale genie-organisaties en kunnen daardoor rechtstreeks in-

Community of Interest (COI)

Legenda:

ACO Allied Command Operations
 ACT Allied Command transformation
 JJJ (triple J) Joint Warfare Center,
 Joint Analyzes Lessons Learned
 Center, Joint Force Training Center
 NSO NATO School Oberammergau
 NSA NATO Standardization Agency
 SN Sponsoring nations
 EU European Union
 NC3A NATO Consultation, Command,
 Control Agency
 RTO Research Technology Organization
 CNAD Conference of National
 Armaments Directors

vloed in twee richtingen uitoefenen binnen hun geniegemeenschap. Dit betekent in de praktijk dat nationale belangen naast NATO-belangen opgenomen kunnen worden in het zogenaamde jaaroverzicht. Hiervoor dient uiteraard aan een aantal criteria voldaan te worden, zoals de jaarlijkse goedkeuring door het bestuur van betalende landen (het *Steering Committee*) en de nationale wensen moeten betrekking hebben op opleiding en training, doctrine-ontwikkeling, *lessons observed*, *lessons identified* en *lessons learned* of experimenten en validatie.

DE KLANTEN VAN MILENGCOE

MILENGCOE heeft veel relaties, zowel binnen als buiten de NATO-commandostructuur. Hierdoor is MILENGCOE in staat relatief snel te reageren op internationale trends in zelfs een niet-militaire NATO-omgeving. Hierbij vindt continu uitwisseling plaats met (non-)gouvernementele en internationale organisaties. Ook andere organisaties als *Mediterranean Dialog*, EU, industrie en universiteiten zijn hierin vertegenwoordigd.

Om e.e.a. te kunnen communiceren heeft de *MILENG Community of Interest* de *NSJEC (NATO Senior Joint Engineer Conference)* in het leven geroepen, met als doel afstemming binnen de genieleden te bereiken. De taak voor dit *NSJEC* is als volgt omschreven: *The NSJEC is the NATO senior advisory body on military engineering. It will identify military engineering related issues and formulate recommendations to HQ SACT, SHAPE and Nations (MC 0560, 19 januari 2012)*

Enkele zaken vormen een vast bestanddeel van de agenda:

- Steun aan het NDPP (*NATO Defense Planning Proces*)
- Herzieningen van de *MILENG Vision and Objectives*
- Bijdragen aan *NATO's Smart Defense initiatieven*
- Bijdragen aan het thema 'Pragmatische aanpak voor multinationale samenwerking'
- Steunen van *NATO's ESCD (Emerging Security Challenge Division)*

We doen dit door deze vaak doctrinaire zaken in cursussen te gebruiken, steun te leveren met mobiele trainingsteams bij internationale oefeningen (meestal pre-deployment en NRF) op *taskforce* niveau of *component* niveau. Ook worden er seminars en workshops georganiseerd, recentelijk nog *lessons learned*, *military search* en *zero footprint for sustainable camps*. Ook proberen we in nieuwe NATO oefenscenario's zoals 'Skolnan' (opvolger van het reeds enige jaren in omloop zijnde Cerasia-scenario) gecombineerde joint genie-aspecten op te voeren. Dit moet er toe leiden dat de genie-inbreng gere-

lateerd wordt aan het gehele planningsproces tot en met deelname aan alle in de *battle rhythm* genoemde vergaderingen en overlegstructuren.

In 2012 wordt er wederom een aantal seminars en workshops gehouden. Informatie hieromtrent kunt u vinden op onze vernieuwde website WWW.MILENGCOE.ORG (op deze site zijn in de loop van 2012 steeds meer links en documenten te vinden, zoals alle nationale geniepublicaties, *lessons identified* en internationale kalenderactiviteiten). In november 2012 houden we een seminar met als titel '*Transition*', waarin we zullen belichten hoe diverse landen tegen redeployment en HOTO aankijken. Behalve de NATO nemen ook de industrie en (non-)gouvernementele en internationale organisaties deel. ●

Vragen?

Mail naar: cicbc@milengcoe.org
 of tesa@milengcoe.org.

Website: WWW.MILENGCOE.ORG

Concertainer from HESCO. Providing dependable protection, wherever you are.

Already acknowledged as the most significant development in field fortification since the Second World War, HESCO Concertainer® units have become the benchmark in force protection.

For 2012, HESCO has upgraded its entire range to recoverable Mil units. Providing the same excellent protection as existing HESCO barriers, all models now feature a new design that allows filled units to be emptied, collapsed and flat-packed, significantly reducing the time, waste and cost of disposal.

www.hesco.com

Terugblik op 101: grenzen
voortzettingsvermogen bereikt

Specialistische kennis is schaars

Niets is zo saai als de terugblik van een oud-commandant. Dit artikel vormt daar geen uitzondering op. Waarom dan toch ingegaan op het verzoek van de redacteur? Omdat ook datgene waar niemand op lijkt te wachten, toch iets nieuws kan brengen. Of iets ouds wat weer toepasbaar is... Ik trek daarom mijn blik wel iets breder.

Mijn terugblik op 101 begint iets meer dan 20 jaar terug. Op het square in Wezep legde ik de officierseed af bij de regimentscommandant, die tevens commandant 101 Geniegevechtsgroep was. Bij 101 was alle veldgenie, bouwmachinegenie en kipautogenie ondergebracht. De pantsergenie was ingedeeld bij de brigades. Wel gaf C-101, de genieautoriteit, functionele richtlijnen aan de pantsergenie. Een aantal malen per

jaar werden deze pantsergenie-eenheden door 101 getest: de tijd van 'Wie van de vijf/zes'. Als PC bij de pantsergenie in Havelte hield ik mij eigenlijk alleen bezig met het trainen op (contra-)mobiliteit.

Begin 1993 worden de twee parate 'veldgenie'-bataljons ('huifkarren' in de mond van veel pantsergenisten) binnen 101 omgevormd tot twee pantsergeniebataljons. In beide pantsergeniebataljons kwamen - naast drie pantsergeniecompagnieën - ook een constructiecompagnie (115 en 415). Deze constructiecompagnie bestond uit een groot bouwmachinepeloton, een constructiepeloton en een brugslagpeloton (dat ook nog iets aan constructie deed). Maar het concept van pantsergeniecompagnieën en een constructiecompagnie binnen één bataljon bleek niet goed te functioneren; weinig synergie en geen kenniscroei op constructiegebied'. Als gevolg van de bezuinigingen mocht ik in 1994 meehelpen 41 Pantsergeniebataljon op te heffen.

Het niveau van constructie mocht in de begintijd eigenlijk die naam niet hebben, gemeten naar de standaarden van vandaag. En hoewel het niveau groeide, bleef de ontwerpcapaciteit en verwervingscapaciteit ►

van 101 lange tijd versnipperd en daardoor beperkt. Het waren individuen her en der in de organisatie (dienstplichtigen en beroeps) die het verschil maakten. En dat was hard nodig tijdens de Dutchbat-periode. Tijdens de IFOR/SFOR-tijd groeide de kennis, voor een belangrijk deel door bundeling van kennis. Zo werden o.a. het bureau Militaire Constructies en het Voorraadcentrum Genie opgericht. Dienend bij luchtmobiel gebeurde dit voor een groot deel buiten mijn gezichtsveld.

Terwijl 115 Constructiecompagnie nog in Bosnië actief is, komt de inzet in Kosovo. We konden niet meer terugvallen op dienstplichtigen en veel 'parate' specialisten hadden na 3, 4, 5 uitzendingen het burgerkloffie aangetrokken. KFOR leerde ons twee belangrijke lessen: zelfs schijnbaar eenvoudige constructie is complex en specialistische kennis is schaars². Mede hierdoor werd besloten de constructiecapaciteit uit te breiden en te bundelen in een bataljon. Tegelijkertijd werd 101 Geniegevechtsgroep opgeheven; de naam 101 leefde nu door in 101 Geniebataljon, dat in december 2001 zijn formeringsappèl had. Commandant OTCGenie werd nu de regimentscommandant, maar stond verder weg van de troepen en was dus minder in staat functionele richtlijnen te geven.

101 Geniebataljon - onder leiding van overste Tom Middendorp - fungeerde in de volgende jaren als uitzendbureau. Voornamelijk in de vorm van taakteams (peloton+): Macedonië, Kabul, Noord-Afghanistan en natuurlijk Bosnië. In Irak ging met de eerste slagen weer een compagnie mee. Personeel van Geniewerken en van de constructie-

compagnie deden hun best om elkaar aan te vullen. Vrijwel alle constructiecapaciteit kwam uit 101 Geniebataljon; het OTCGenie zorgde voor opleidingen op constructiegebied.

Midden in de jaren '0' volgt de inzet van de DTF in Afghanistan. 101 Geniebataljon ging als rompeenheid op pad met overste Joland Dubbeldam en bleef - hoewel het voor de buitenstaander leek dat het werk af was na een half jaar - toch nog ruim een jaar aanwezig met een constructiecompagnie. De grenzen van het voortzettingsvermogen waren hiermee wel bereikt, vooral op het gebied van specialistische kennis. De instandhoudingsdetachementen moesten in de jaren volgend, veelvuldig een beroep doen op expertise van het OTCGenie. En daarmee bedoel ik dat het OTCGenie en 101 Geniebataljon feitelijk samen het vullingsplaatje maakten.

Begin 2009 mocht ik het commando overnemen van overste Nico van der Zee. Naast de reguliere inzet van de ISD'en en taakteams in Afghanistan, volgde een missie in het kader van Sector Security Reform in Burundi. De missie in Zuid-Afghanistan werd afgebroken en de Geniecompagnie RDTF (2010) mocht bijdragen aan de *Re-deployment* uit Uruzgan. Overigens is de rompeenheid, 104 Constructiecompagnie, eind vorig jaar *kaltgestellt*. Koud terug uit Zuid-Afghanistan moesten in 2011 in het noorden van Afghanistan weer twee kampen worden gebouwd. Als ik terugkijk op de afgelopen drie jaar, prijs ik mij gelukkig met de uitstekende samenwerking met het OTCGenie. Omdat zonder deze samenwerking, we welbeschouwd deze piek (zes jaar

lang 200 constructiegenisten per jaar uitzenden) nooit hadden kunnen opvangen.

En daar kom ik eigenlijk tot de kern van het verhaal. Als ik nu de blik vooruitwerp, waar ook nieuwe bezuinigingen de genie niet zullen ontzien, zie ik een noodzaak tot verdere integratie van constructiegenisten³ van zowel het OTCGenie als 101 Geniebataljon⁴. Waar tot nu toe de weg geblokkeerd was, lijken er nu mogelijkheden te zijn (of te komen) voor een 'Geniecommando', met daarin opleidingen (ook voor pantsergenie), ontwerp- en verwervingscapaciteit, constructiegenie en CBRN kennis (en eventueel ook CBRN capaciteit). Ik zou graag de regimentscommandant weer zien zitten in het gebouw aan het Square in Wezep! ●

¹ Daarnaast werden de 'losse compagnieën van 101', te weten 102 Bouwmachinecompagnie en 107 Kipautocompagnie, versmolten tot 102 Constructiecompagnie waarin ook een NBC-peloton kwam.

² Eigenlijk was er nog een derde les uit KFOR en SFOR: pantser-luchtmobiele genie zou zich in de toekomst nog nadrukkelijker bezig (moeten) gaan houden met mobiliteit, een gebied waar niet zo zeer middelen, maar vooral vakkennis belangrijk is. In Havelte begonnen we nu ook met contactdrills, waarvan toen nog velen zich afvroegen of pantsergenisten dat moesten kunnen.

³ Ik heb in dit artikel 105 Brugcompagnie niet benoemd, maar deze eenheid blijft in mijn ogen een van de belangrijkste onderdelen van de genie.

⁴ De omslag van volledig productie georiënteerd (zelf alles bouwen en onderhouden) naar meer kennis georiënteerd (uitbesteden en begeleiden aannemers) is voor een deel gemaakt. Hiermee de weg vrijmakend om vooral buiten compounds effecten te bereiken.

Luitenant-kolonel Ed Caelen, commandant 101 Geniebataljon

WERKEN VOOR DE HELE KRIJGSMACHT EN DE CIVIELE OVERHEID

101 Geniebataljon en de toekomst

Begint de vorige commandant van 101 Geniebataljon zijn artikel met de opmerking "Niks is zo saai als de terugblik van een oud-commandant", dan wil ik daar het volgende aan toevoegen: "Niks is zo uitdagend als de toekomst van 101 Geniebataljon te beschrijven." De toekomst is namelijk koffiedik kijken en neigt naar onvoorspelbaarheid, ondanks het feit dat we beter dan ooit in staat zijn om vele historische gegevens in computermodellen te transformeren naar voorspellingen. Parallel aan het schrijven van dit artikel, heb ik met mijn directe chef, de commandant Operationeel Ondersteunings Commando Land (OOCL) de periode 2013-2015 de revue laten passeren en de ontwikkelingen binnen 101 Geniebataljon aan bod laten komen. Ik ga in op de vier belangrijkste zaken.

REORGANISATIE

Op de eerste plaats, de reorganisatie van 101 Geniebataljon ligt op schema waardoor we uiterlijk het eerste kwartaal van 2013 dit traject hebben afgerond. In hoofdlijnen zal 101 Geniebataljon dan bestaan uit drie geniecompagnieën. Algemeen gesproken beschikken deze compagnieën over hoogwaardig technisch opgeleid personeel op verschillende disciplines als basis voor de bouw van expeditie-onaire infrastructuur zoals compounds en wegen. Daarnaast specialiseert elke compagnie zich in een specifiek vakgebied.

102 Geniecompagnie wordt de eenheid voor vooral landgeoriënteerde steun waarbij te denken valt aan de bouw van vluchtelingenkampen. 103 richt zich op de land-lucht georiënteerde steun met het zwaartepunt op de constructie van strips voor vliegtuigen, helikopters en onbemande vliegende sensoren. 105 zal de aanwezige kennis en vaardigheden rondom water uitbreiden. Het onontgonnen terrein van ondermeer havens behoort hier toe. Kortom, voor de geniecompagnieën ligt er een uitdagende toekomst in het verschiet. Ik besef heel goed dat het bovenstaande een grofmazig concept is en dat de uitvoeringsbepalingen nog moeten worden verwoord. Voortbordurend op het bovenstaande, gaat Geniewerken mee in de ontwikkeling. Dit moet ook wel, want Geniewerken is verantwoordelijk voor de invulling van de randvoorwaarden voor de uitvoering van de geniecompagnieën. Zij zullen de (deels) nieuwe vakgebieden eigen moeten maken als basis voor de ontwerpen en bouwtekeningen. Ook voor hen geldt een uitdagende toekomst!

KRIJGSMACHTBREED

Op de tweede plaats, 101 Geniebataljon

is een eenheid die ingezet wordt voor de gehele krijgsmacht. Dat is natuurlijk binnen de eigen gelederen al langer bekend, zeker sinds de inzet met de mariniers in Eritrea, Ethiopië, Irak en de bouwprojecten voor de luchtmacht in onder meer Uruzgan en vrij recent nog in Mazar-e-Sharif. Deze krijgsmachtbrede inzet heeft invloed op het trainingstraject van het bataljon. Onder het motto *'train and organize as you fight'* is het dus wenselijk dat trainingsmomenten plaatsvinden met alle operationele commando's en niet enkel met het CLAS. Binnen afzienbare tijd zal toenadering worden gezocht met de Commando's Lucht- en Zeestrijdkrachten om de samenwerking conceptueel vast te leggen en om er vervolgens invulling aan te geven. Inmiddels moge het duidelijk zijn dat deze krijgsmachtbrede aanpak met meer specialistische vakgebieden meer van het personeel zal vragen. Dus moeten we denken over onderwerpen die komen te vervallen om overbelasting van het personeel te voorkomen. Dat is alvast iets voor een volgend artikel.

CIVIEL

Op de derde plaats is 101 Geniebataljon de komende jaren ook voor de civiele autoriteiten bij nationale operaties een betrouwbare partner. Ook hier wordt het takenpakket uitgebreid. Ondanks het gezegde motto 'Operaties zijn operaties' wijken nationale operaties toch af van expeditie-onaire operaties. Vooral op het gebied van de rol van de militair zijn er significante verschillen. Vindt de expeditie-onaire operatie doorgaans plaats in een voornamelijk militaire context; bij nationale operaties heeft deze context een civiel karakter met andere besluitvormingsmodellen en ander woordgebruik. Deze civiele context moet aan de militair gebracht

worden. Ook dit is een uitbreiding van het takenpakket.

MENSEN ZIJN DE SLEUTEL

Op de vierde en laatste plaats hebben de commandant van het OOCL en ik gesproken over het enthousiasme van het personeel in het algemeen en 101 Geniebataljon in het bijzonder. Dit enthousiasme maakt het dat de reorganisatie op schema ligt en de nieuwe beschreven concepten krachtig worden opgepakt. Het personeel is de sleutel tot het toekomstige succes van 101 Geniebataljon! In het kader hiervan is het ook belangrijk stil te staan bij het personeel waarvoor na de reorganisatie geen plaats meer is. Aan hen heeft 101 Geniebataljon ook veel te danken. Ik hoop hen te mogen begeleiden naar andere functies binnen of buiten de krijgsmacht waar zij met eenzelfde enthousiasme van start zullen gaan. Deze stap is helaas onvermijdbaar!

Kortom, de reorganisatie ligt op schema. 101 Geniebataljon gaat voor een conceptuele inbedding bij alle operationele commando's voor expeditie-onaire operaties en bij de civiele autoriteiten voor nationale operaties. Bij dit alles is het personeel de sleutel tot succes. Hoe moeilijk het ook in de toekomst gaat worden, met enthousiast personeel blijft een positieve afloop van deze moeilijke periode binnen handbereik.

De toekomst voorspellen is koffiedik kijken, zei ik al. Nu blijkt dat Nederland een nieuwe bezuinigingsronde te wachten staat. De effecten van deze bezuinigingen op Defensie, de genie en dus op 101 Geniebataljon, zijn nog niet duidelijk. Het bewijst nogmaals dat de toekomst onvoorspelbaar lijkt. ●

MIJN NAAM IS... KORPORAAL-1 NICK MULDER

Nick Mulder doet er vanuit zijn woonplaats Assen het laatste jaar iets langer over om op zijn werk te komen. Nick is constructieduiker bij het Duikpeloton van 105 Brugcompagnie en die is namelijk verhuisd van Wezep naar 's-Hertogenbosch. Hij is in 2005 met de mariniers naar Noord-Afghanistan geweest en in 2007 met 13 Infanteriebataljon Luchtmobiel naar Uruzgan.

Wat doet een constructieduiker? Simpel gezegd: alle constructiewerkzaamheden in en op het water. Denk daarbij aan lassen, snijbranden, beton storten, video-inspecties, hydraulische gereedschappen (slijpen, boren, zagen, breken), vernielingen met explosieven, slib zuigen en obstakels heffen. En je kunt of moet intern nog heel wat verschillende duikgerelateerde opleidingen volgen zoals duikmedische ondersteuning, decompressiebedienaar en onderhoud aan duikuitrusting. "Ons peloton is een mooie hechte club, die niet groot is. Het blijft toch bijzonder werk en we zijn als enige constructieduikers binnen de landmacht gewoonweg uniek. De meesten hebben aardig wat dienstervaring en zitten fysiek goed in hun vel, en dat is bij deze club zeker een must. En je moet ook wel handig zijn, want als iets boven water al moeilijk is, wordt het onder water meestal niet gemakkelijker."

Nick is inmiddels 27 jaar oud. Tijd om eens over de toekomst te gaan denken. Misschien de KMS? Of anders beroepsduiker in de burgermaatschappij, waar ze hem met al zijn kennis en ervaring graag zien komen. Mocht je zelf ook duiker willen worden, zorg dan dat je fysiek goed in elkaar zit en handig bent. En dan kijkt Nick met zijn kompanen wel of je binnen de club valt.

MIJN NAAM IS... SERGEANT-1 DENNIS KOSTER

Dennis is getrouwd met Sandra en de geboorte van hun dochtertje Hayley, die nu tien maanden oud is, was een bijzondere gebeurtenis in zijn leven. Maar gevraagd naar wie de meeste indruk op hem heeft gemaakt, noemt hij nadrukkelijk zijn vader, die altijd positief blijft en door blijft vechten, wat er ook gebeurt. Bevoman Koster is, sinds hij in 1998 in dienst kwam, al vijf keer op uitzending geweest: UNFICYP-6, SFOR-12, SFIR-5 (redeployment), ISAF-9 en, ISAF-HQ-RC-South.

Hij werkt op het Voorraadcentrum Genie als onderofficier-werkaansturing. "Wij zijn verantwoordelijk voor de inname, uitgifte en opslag van geniematerialen. Het bevoorraden van genie-eenheden op oefeningen maar ook de distributie van geniegoederen naar uitzendinggebieden. Wij zijn dus eigenlijk altijd operationeel bezig met het uitvoeren van onze taak." Koster is in deze functie betrokken bij het hele logistieke proces, van aankoop tot verbruik. "Onze mensen hebben een probleemoplossende mentaliteit, om alles uiteindelijk toch voor elkaar te krijgen. Wij zijn echt een onmisbare schakel binnen de genie. Dus ik ga met veel plezier naar mijn werk en geen dag is hetzelfde. Alleen die enorme stapel papierwerk die er aan te pas komt... Ik probeer altijd het maximale uit alles te halen; privé en op het werk. Mijn motto is: behandel iedereen hoe je zelf behandeld wil worden. Maar altijd met humor en wilskracht."

Volgens deze ervaren sergeant-1 moet je in de huidige moeilijke tijd je toekomstplannen helder hebben: wat wil je binnen een aantal jaren bereiken? Hijzelf hoopt hierna sergeant-majoor te kunnen worden, bij voorkeur als SMO bij een clustercompagnie of op een instructiefunctie op het OTCLog.

MIJN NAAM IS... KORPORAAL-1 ALEXANDER BROERSEN

Deze 27-jarige inwoner van Apeldoorn werkt bij het Waterboordetachment van de Stafstafcompagnie 101 Geniebataljon. Ik ben daar op papier lasser/chauffeur wissellaadsysteem, maar in de praktijk doe ik ook compleet andere dingen. Want bij het waterboordetachment ben je *allround* inzetbaar: je wordt ingezet als monsternemer tijdens het boren of helpt bij het aankoppelen van nieuwe boorbuizen: En die veelzijdigheid, dat is het leukste. Elke week doe je wel weer iets nieuws. Ik heb hier al veel geleerd en ik leer nog steeds bij. Nou moet ik wel zeggen dat de periodes tussen de boringen in, iets minder opwindend zijn: dan is het een paar weken onderhoud en nog eens onderhoud. Maar ik blijf dynamisch inzetbaar en ben moeilijk chagrijnig te krijgen. Vooral als ik wat meer tijd kan vrij maken voor mijn grote hobby *paragliden*.

Je vroeg ook wat of wie het meeste indruk op mij gemaakt heeft. Nou, dat is mijn vriendin! Bij het aftanken van mijn auto sprak ik haar voor het eerst en we zijn niet meer uit elkaar gegaan. En hopelijk gaan we dit of volgend jaar trouwen.

MIJN NAAM IS... SOLDAAT-1 ROGIER KOOI

Appelscha is de woonplaats van Rogier Kooi en hij maakt waarschijnlijk kans op de titel 'Grootste afstand woon-werkverkeer' bij 105 Brcie.

Bij 2 Brugpeloton is hij chauffeur van de PC. Chaufferen, dat doet hij ook het liefste. En natuurlijk de steunverleningen. De meest indrukwekkende vond hij hun aandeel bij het bevrijdingsconcert in Amsterdam. Ondanks zijn altijd aanwezige enthousiasme en energie ligt zijn toekomst niet bij de genie: hij wil hierna graag naar de brandweer.

MIJN NAAM IS .... SERGEANT RUBEN RUTGERS

Mijn militaire loopbaan begon in 2002 bij 105 Vouwbrugcompagnie en wordt binnenkort vervolgd bij de toekomstige 105 Geniecompagnie Waterbouw. Verschillende namen, verschillende locaties ook, maar voor mij is het hetzelfde.

Mijn eerste job was chauffeur op de toen zo geheten YGZ. Leuke tijd hoor, maar omdat ik voor monteur had geleerd, heb ik intern bij 105 de overstap gemaakt naar berger op de YBZ. Een nog mooiere tijd: veel geleerd en mooie papieren gehaald.

In 2006 zat ik op uitzending bij het DTF en in 2008 kreeg ik het aanbod om bij de duikers te solliciteren (waar ik nog steeds een bepaald iemand dankbaar voor ben). De keuringen en de intest gehaald en toen mocht ik beginnen bij het EARS peloton in Schaarsbergen, als plava bij de *advanced search* groep. Hier heb ik opnieuw verschillende opleidingen behaald, mooie ervaringen opgedaan – kijk maar naar de foto - en goede vrienden gemaakt.

Maar je moet je altijd blijven ontwikkelen en dus heb ik de keuze gemaakt om naar de KMS in het verre Weert te gaan, ondanks dat we in het verre Kampen wonen en al een dochter hebben. In oktober 2011 ben ik geslaagd en meteen aansluitend begon ik aan de VTO-Genie en die hoop ik op 23 maart 2012 af te ronden. Dan kom ik eerst bij de Instructiegroep Duiken van het OTCGenie en uiteindelijk weer terug op mijn nest: het Duikerpeloton van 105.

Duiken is natuurlijk de mooiste functie binnen de genie en ik wil nu graag het constructiewerk onder water leren kennen. De genie betekent echt veel voor mij: een zeer hechte club waar hard gewerkt wordt en een lolletje op zijn tijd zeker kan.

MIJN NAAM IS... KORPORAAL-1 ROBERT VAN HORSSEN

TD'er Robert van Horssen wil niets liever dan sleutelen en ook zijn toekomstige banen moeten zich in de techniek afspelen. Tot die tijd werkt hij als berger/monteur bij de ODB-groep van 105 Brcie, waar hij onderhoud pleegt en diagnoses stelt aan verschillende voertuigen en vaartuigen. Maar het bergen van gestrande voertuigen is natuurlijk de jus op de aardappel.

Tegenwoordig wordt veel onderhoudswerk uitbesteed en dat is voor een rechtgeaarde monteur minder leuk. Maar dat doet niets af zijn motto: zonder de TD staat alles stil!

Gevraagd naar de meest indrukwekkende gebeurtenis in zijn loopbaan, noemt hij zonder aarzelen het sneuvelen van sergeant-majoor Leijssen. De tijd doet er soms lang over om alle wonden te helen.

MIJN NAAM IS... SOLDAAT-1 REMCO KLOET

Twintig jaar is-ie, en alweer tweeënhalve jaar onder de wapenen. Hij chauffeert de PC van het Logpel bij 105 Brcie; althans op papier. In de praktijk houdt hij zich bezig met het aanvragen van de Klasse I – V, houdt hij de rijopdrachten bij en doet hij het onderhoud en de belading van de shelter.

Dat hij goed met de computer leert omgaan en af en toe ook nog een beetje vrachtwagenchauffeur mag spelen, maakt zijn job toch voldoende afwisselend.

De eerste dag bij de compagnie was een schok(je): totaal anders dan ze in de AMO geleerd hadden. Maar de echte schok moest nog komen: dat was een oefening die in Friesland begon, waarbij ze uiteindelijk in één nacht naar Den Helder zijn gelopen. Ongetraind was dat flink afzien, maar de rest van de oefening viel zo gezien dan toch niet tegen. Remco probeert altijd de zaken goed te regelen. Ook probeert hij een MBO-diploma te halen, maar na Defensie wil hij uiteindelijk de burgermaatschappij in.

MIJN NAAM IS... SOLDAAT-1 JEFFREY WIJNJA

Het militaire leven van de 21-jarige Zwollenaar Jeffrey Wijnja bestaat uit twee gescheiden werelden. Op de kazerne houdt hij het wagenpark inzetbaar van de C2-Ost (*Command & Control Ondersteuning*) van 101 Geniebataljon en beheert hij de post van 101 Gnbat en Geniewerken. Maar op oefening, dan kan deze medewerker *local support installation / chauffeur middelzwaar* helemaal los, want dan moet het Titaan netwerk van het bataljon aangelegd en in bedrijf gehouden worden.

Jeffrey heeft het uitstekend naar zijn zin: "Lekker bezig zijn; vrijheid en ruimte krijgen om te gaan sporten of een opleiding te pakken."

Hij zou in 2010 op uitzending zijn gegaan, maar die ging toen jammer genoeg niet door. Wijnja staat nu klaar voor een volgende missie. Hij laat zich niet zomaar uit het veld slaan, ziet zich nog twee jaar bij de C2-Ost werken, en blijft altijd in voor een grap.

LIFTAL HIJSTECHNIEK

Specialisten op het gebied van: > hijs- en hefgereedschap > staalkabels
 > kraantechniek > tuigages > valbeveiliging > hydraulisch gereedschap
 > kettingwerk > keuren > certificeren > dynamisch beproeven

INFO@LIFTAL.COM

WWW.LIFTAL.COM

■ LIFTAL

Vestiging: Vlissingen-Oost
 Postbus 80
 4450 AB Heinkenszand
 Groenlandweg 4, Havennr. 4056

4455 SN Vlissingen-Oost
 Tel.: +31 (0)118-488 450
 Fax: +31 (0)118-488 451
 E-mail: vlissingen@liftal.com

Ook vestigingen in
 Yerseke en Temse.

Veteraan was kraanmachinist/berger:

Hammerschmidt

ENGINEERING WERKT WERELDWIJD

“Het leger heeft me veel gebracht. Opleidingen, zoals groot rijbewijs, kraanmachinist, bergingsspecialist en monteurdiploma’s zijn mijn huidige basis.”

● VETERANEN EN NOUDGEDIENDEN

Oud-korporaal der genie Paul Hammerschmidt, bouwjaar 1975, was kraanmachinist/berger in Kosovo (KFOR-2) en Bosnië (SFOR-10). Zijn verhaal begint met de eerste helft van het spreekwoord 'twaalf ambachten en...' maar het eindigt beslist niet met '...13 ongelukken'. Een verhaal van een man, die bij de genie een stevige basis legde voor zijn wereldwijde loopbaan.

Ik ben al een paar jaar weg bij het leger. In 1996 kwam ik op als dienstplichtige in Amersfoort. Ik werd opgeleid tot berger. In 2003, na zeven jaar, heb ik met een goed gevoel het leger verlaten. Voordat ik in het leger kwam, heb ik geleerd voor automonteur, maar dat heb ik helaas niet afgemaakt en daarna ben ik drie jaar gaan werken als loodgieter. Toen ik dat niet meer interessant vond, ben ik het leger ingegaan als dienstplichtige. Begonnen bij de artillerie, als kanonnier bij 42 Pantserluchtdoelartilleriebatterij en aansluitend als beroeps bij 11 Pantserluchtdoelartillerie in Ede. Uiteindelijk kwam ik terecht bij 102 Constructiecompagnie in Wezep.

Dat je in het leger veel samen doet, merkte ik al gelijk in mijn AMO, waar we als groep onze eerste tevredenheidsbetuiging kregen. En er zouden er nog meer volgen. Stilzitten was er niet bij voor mij. Heb naast mijn gewone opleidingen ook veel leuke dingen gedaan, zoals de opleiding assistent klimtoren, parachute gesprongen en mijn parawing gehaald en ik heb zelfs bij de cavalerie mijn ruiterbewijs gehaald.

In 2000 ben ik met 102 Constructiecompagnie op KFOR-2 missie geweest naar Kosovo en kort daarna in 2001 met de pantsergenie uit Oirschot op SFOR-10 in Bosnië. Veel gezien en het gevoel gekregen dat we daar echt iets voor de mensen konden doen. Gevaarlijk? Och, daar ben je niet zo mee bezig als je jong bent. Pas achteraf denk je weleens dat het ook mis had kunnen gaan. Na SFOR-10 had ik het wel weer gezien. Veel dezelfde oefeningen en dat ging me een beetje tegenstaan. Telkens weer moeten uitleggen aan een 'broekie van 23' dat ik al het een en ander had gezien, zoals aan de verkeerde kant van de loop van een Kalashnikov staan. En onze 'broekmans' vertelt me dan even waar het om gaat! Het was voor mij gewoon tijd om te gaan.

HIJSEN

Naast het serieuze werk was er ook tijd voor geintjes. Ik heb eens de gepantserde Mercedes van de generaal op de tweede verdieping gezet, terwijl zijn bewaking in de prefab ernaast lag te slapen. Oké, dat kost je wel het krediet dat ik zorgvuldig had opgebouwd, maar je had die ogen van de soldaten en korporaals moeten zien! Natuurlijk weet ik van mijn moeder dat je niet tegen de kerk mag pissen, maar er mag wel meer niet. Ik daarna met de bewaking van de generaal naar de Koninklijke Marechaussee. Zit daar een wachmeester het proces-verbaal op te nemen, die ik even daarvoor nog had geholpen door zijn YPR uit het dal te hysen. Korte lijntjes moet je hebben en het maakt niet uit bij wie. Viel dus achteraf allemaal wel mee, pffff!

PAASHAAS

Met Pasen bij KFOR-2 heb ik als paashaas rapport ingenomen op het bataljonsappèl en gekleurde paaseieren uitgedeeld. Niemand van de bataljonsleiding wist hiervan. Mooi als je als korporaal zoiets kan doen en het wordt gewaardeerd. Net zoals tijdens de begrafenis van Prins Bernhard waar ik bij mocht zijn en me trots voelde dat ik dat mocht doen. Kortom: genoeg beleefd in mijn tijd bij het leger. In de burgersector is het net zo belangrijk; het gaat er niet altijd om wát je kent maar wie. En je moet je eerst bewijzen voordat ze weten wat ze aan je hebben.

DOWN UNDER

Op dit moment ben ik zelfstandig, een zelfstandige zonder personeel (zzp'er) en mijn bedrijfsnaam is *Hammerschmidt Engineering*. Ja 'engineering'; de genie natuurlijk.

In het leger had ik zowat alles bestuurd wat er maar was. Dus tijd voor wat nieuws bij een burgerbaas. Ik werd gelijk op een *AT5 Revolutioneer* mobiele hijskraan gezet; zo'n opvouwbaar mobiele toren en ik mocht 'm besturen. Na drie jaar bij deze burgerbaas ben ik naar Australië vertrokken. Eerst een tijdje rondgereisd en uiteindelijk gestrand bij een kraanbedrijf in Perth en later in plaatsen als Karatha bij Woodside, bij een dochteronderneming van Shell, bij de mijnen in het noorden. Ben toen ook voor het eerst als zelfstandig bedrijf gaan werken in Australië, met alle gevolgen van dien. Natuurlijk heb ik veel hulp gehad van de mensen daar en ook goede vrienden gemaakt.

Na drie jaar had ik alles wel zo'n beetje bestuurd wat daar *down under* rondrijdt en ben ik teruggegaan naar Nederland om daar mijn bedrijf voort te zetten. Sinds 2007 ben ik ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en heb ik al een aardig gevulde kaartenbak bij elkaar verzameld.

PANTSERCONTAINERS

Als zelfstandige krijg je gewoon een opdracht, net zoals in het leger. Met dit verschil dat je in de burgersector kunt zeggen:

wil ik die opdracht, of niet? Doe ik hem zelf of besteed ik hem uit of misschien gedeeltelijk? Veel variaties zijn mogelijk.

Bij een van mijn vorige opdrachten ben ik naar Afghanistan geweest voor de firma *Drehtainer* uit Duitsland. Ik kende daar de directeur, die ik tien jaar geleden al tijdens een van mijn missies ontmoet had. De opdracht was om onderkomens, gepantserde containers, te bouwen voor o.a. Nederlandse militairen. Voor een eerdere opdracht was ik ook al in Afghanistan geweest om een machine te repareren. Het is een voordeel om als oud-militair een klus te doen voor een burgerbaas die een opdracht voor het leger uitvoert. Je begrijpt elkaar sneller.

SPEEDBOOT

Eind 2011 heb ik een compleet andere opdracht binnen gekregen. Deze speelde zich af in Zuid-Amerika, in Brits Guyana. De opdracht was een houtkapbedrijf over te nemen, mits het rendabel was! Ik ben drie weken met een collega zzp'er (kaartenbak!) als team door het land getrokken en heb het bedrijf van alle kanten bekeken. Werkzaamheden als: beoordelen van materiaal op locatie, omgaan en werken met mens en machines, kantoor en werkvloer doorlopen, de omvang van de import en de export bekijken en zo kan ik nog wel even doorgaan.

Soms heb ik ook hele speciale klussen, zoals een disco-eigenaar die een speedboot in zijn zaak als draaitafel wilde hebben in Groningen. Misschien sta ik volgende week wel op een graafmachine te draaien op de Maasvlakte.

Ik zou niet weten of me dat wel allemaal gelukt zou zijn als ik niet in het leger had gezeten. Nogmaals: ik heb daar veel geleerd, niet alleen tijdens opleidingen, maar ook in het omgaan met mensen en het niet lullen maar poetsen. Niet denken in problemen maar in oplossingen en *last but not least*: overal de lol van blijven inzien. ●

MIJN NAAM IS... LUITENANT-KOLONEL (R) IR. MAARTEN ROL (1 CIMIC BAT)

Wie ben ik? Bouwjaar 1955, wonend in Vijfhuizen (tegen Schiphol aan) en DGA (directeurgrotaandeelhouder) van mijn eigen BV. Ik werk als consultant/projectmanager in complexe ruimtelijke projecten, zoals gebieds- en vastgoedontwikkelingen. Dat klinkt misschien ingewikkeld, maar laat ik zeggen dat, naast vakkennis, ook daar vooral goed communiceren van belang is. Net als in het leger. De *hands-on* mentaliteit die je bij de genie krijgt, voor zover het al niet in je genen zit, is een kwaliteit waarmee je je ook onderscheidt in de burgeromgeving.

Ik ben dienstplichtig geweest als PC bij 42 Pagnie in Havelte onder Peter Reinhoudt. Maar daarna hield het legerbestaan niet op. Na een functie als CC van de toen mobilisabele 413 Pagnie volgde de overstap naar CIMIC: *Civil-Military Cooperation*. Nu ben ik daar strategisch adviseur *Civil Infrastructure* binnen 1 CIMIC Bataljon. Ik ben uitgezonden naar Kosovo (ik zie mij nog met Koen Gijsbers in de tuin zitten om dat goed voor te bereiden), Bosnië, Irak en Afghanistan. De baard op de foto is er overigens alweer vanaf...

Het mooie van mijn militaire werk is dat binnen 1 CIMIC Bat heel veel kennis en kunde aanwezig is. We kunnen daar daadwerkelijk en direct veel mee in uitzendgebieden. Dat ik in mijn burgerbestaan heel veel met politieke krachtenvelden te maken heb en vaak moet onderhandelen is zeker een voordeel. Het legerwerk is alleen soms lastig te combineren met het drukke bestaan binnen een eigen onderneming.

Die uitzendingen zijn ook goed voor je eigen ontwikkeling; je leert je eigen bestaan te relativeren. We hebben het erg goed in ons Nederland, hoewel we soms in de waan van de dag er anders tegen aan kijken...

Verder krijgt mijn geniebestaan nog kleur doordat ik bestuurslid ben van de Vereniging Officieren der Genie. Vorig jaar heeft daarbij vooral in het teken gestaan van het, samen met collega's, opzetten van een website (www.vog-genie.nl). Het is een bestuur dat heel erg zijn best doet om voor alle beroeps-, reserve- en oud-collega's een verbindend element te vormen. Lid worden dus!

● VETERANEN EN OUDGEDIENDEN

Interview: majoor b.d. Gerrit Beerkens
Foto's: privécollectie Richard Spierts

“Wortelenstamp en rijst met prut”

In gesprek met
Libanon- en
Afghanistanveteraan
Richard Spierts,
medewerker DVD

“Honger!” is het resolute antwoord op mijn vraag wat hem het meest is bijgebleven van zijn uitzending naar Libanon. “We hadden vaak honger, of noem het stevige trek, doordat de opvoer van eten vaak niet, te weinig of laat plaatsvond. Het was in mijn beleving altijd het zelfde menu, wortelenstamp of rijst met prut. Meestal koud als het aankwam en bovendien niet echt lekker. Het was dan ook niet vreemd, dat iedereen in de brieven aan het thuisfront vroeg om etenswaren toe te sturen. En als er dan al post vanuit Nederland aankwam, dan puilden de pakketjes uit van de Unox rookworsten en andere lekkerrijen die we gebroederlijk met elkaar deelden.”

Ik ben in gesprek met Richard Spierts, 49 jaar en getrouwd met Marijke. Samen hebben ze een dochter, Neomi (23) en een zoon, Ayrton (21). Hij is geboren in Bergen op Zoom en na de lagere school doet hij VWO, die hij op 19-jarige leeftijd afrondt. Voordat hij zijn dienstplicht gaat vervullen werkt hij in ploegendienst in een sigarettenfabriek. Op zijn twintigste wordt hij opgeroepen als soldaat-chauffeur bij het dienstvak MGD, lichting 82-4. Als hem gevraagd wordt of hij uitgezonden wil worden naar Libanon, hoeft hij niet lang na te denken en al snel volgt hij op de Rijschool Venlo (RSV) de rijopleiding op de DAF YA-126. Aansluitend tijdelijk geplaatst in 't Harde om gedurende twee maanden zoveel mogelijk rijervaring op te doen, o.a. door mee te gaan met oefeningen naar Duitsland. In Assen volgt hij bij 43 Painfbat de UN-opleiding, waarna hij uiteindelijk als chauffeur-infanterist van januari–september 1983 wordt uitgezonden met 44 Painfbat UNIFIL bij het 4^e peloton van de pantserondersteuningscompagnie.

De eerst maanden verblijven ze in de 'IJzeren Driehoek' op post 7.12 waar ze vooral bezig zijn met patrouilles lopen, wachtlopen en radiowacht. Aan het einde van deze periode arriveert het eerste voertuig waarover ze kunnen beschikken, een Nekaf jeep waarvan Richard chauffeur wordt. In die periode verhuizen ze naar Post 7.24, een hoofdpост met sub-post en roadblock aan de kust, die ze overnemen van de Fiji's. Vanwege de omvang van het gebied worden er ook twee YP 408 pantserwagens aan het peloton toegevoegd. Met de Nekaf, waarvan hij er tijdens de uitzending drie 'versleten' heeft, was hij veel op pad.

"Post halen en brengen, patrouilles rijden, eten rondbrengen, vuilnis afvoer, verkenningen of infiltranten volgen; ik heb het allemaal gedaan, meestal in mijn eentje. Het buddiesysteem was in die tijd niet zo van toepassing. Voor de rest trad ik wel eens op als voertuigcommandant op een YP en omdat ik verstand had van motoren werd ik ook al snel als 'aggregatenboer' aangewezen."

ROADBLOCKS EN KALASHNIKOV'S

Het feit dat Richard meestal alleen op pad is, brengt overigens ook behoorlijke risico's met zich mee. Niet alleen de keren dat hij met pech komt te staan in de *middle of nowhere*, maar ook bij de roadblocks van allerlei in het gebied verblijvende partijen ontstaan regelmatig bedreigende situaties, waarbij hij een aantal keren doorgeladen Kalashnikovs tegen zijn hoofd gedrukt krijgt. Niet alle partijen zijn namelijk even blij met de UN-aanwezigheid en beschouwen de blauwhelmen als ongewenste pottenkijkers die ze regelmatig door intimidatie het leven zuur proberen te maken.

"Echte angst heb ik eigenlijk niet gekend, hoewel de 'Wadihonden' best angstaanjagend waren: grote wilde honden die in groepen in het gebied leefden en 's nachts zomaar voor je voertuig konden opduiken. Ze waren snel en sprongen zelfs over de motorkap heen. Ik herinner me de glinsterende ogen in het donker en een bepaald geluid dat ze maakten. Op een gegeven moment, toen ik in het donker weer met pech stond, heb ik een keer ineengedoken met de rug tegen het voertuig en doorgeladen UZI op de knieën enkele benauwde momenten doorgemaakt".

GOED GEVOEL OVER DE MISSIE, MAAR SLECHTE NAZORG

"Ik heb al met al een hele mooie tijd gehad en een goed gevoel overgehouden aan de missie. Een gevoel dat we iets hebben betekend voor de bevolking, omdat we gaandeweg zagen

dat er weer gebouwd werd en de mensen hun leven weer aan het oppakken waren, mede dankzij onze aanwezigheid. De domper kwam pas na terugkeer in Nederland. Onze dienstplichtperiode was inmiddels verstreken, dus van de een op de andere dag waren we eigenlijk gewoon weer burger. Van adaptatie was al helemaal geen sprake. Na aankomst met het vliegtuig volgde een korte toespraak en werden we naar huis gestuurd. Daarna ben ik nog één keer op de kazerne geweest om de plunjebaal in te leveren en dat was het. Geen aandacht van autoriteiten en de medaille hadden we al in het uitzendgebied gehad. Van terugkomdagen, exit-gesprekken en nazorg had nog nooit iemand gehoord, laat staan het vanuit de organisatie initiëren van reünies. Dat gebeurde pas medio jaren negentig. Ik moet ook zeggen dat ik de eerste 20 jaar nooit echt de behoefte gevoeld heb om contact te zoeken met maten uit die tijd. Had ook niet het gevoel dat ik veteraan was. Dat is pas gekomen nadat ik, ik denk in 2004, op aandringen van mijn vrouw naar een grote Libanonreünie in Havelte ben geweest. En hoewel ik daar eigenlijk niemand van mijn peloton ben tegengekomen, heb ik toch een aantal lotgenoten getroffen, waarmee ik tot de dag van vandaag contact onderhoud en met wie we regelmatig, op eigen initiatief, bij elkaar komen. Blijkbaar leefde de behoefte aan contact met gelijkgezinden in mijn hoofd meer dan ik al die tijd dacht. Ik ben ook nog wel even bezig geweest met het actief opsporen van maatjes uit die periode, maar daar ben ik op een gegeven moment mee gestopt en ik beperk me tot de groep waarmee ik nu goed contact heb".

"Echte angst heb ik eigenlijk niet gekend"

EINDE DIENSTPLICHT EN GEEN WERK

En daar sta je dan, 21 jaar, dienstplicht vervuld, geen echt vak geleerd en geen werk, dus gaat hij terug naar school en doet in één jaar de MEAO-opleiding. Vervolgens werkt hij enige tijd bij de Sociale Dienst als Projectleider Eenmalige Uitkeringen, werkt hij voor een aannemer en plaatst keukens en kasten in nieuwbouwprojecten en is nog enige tijd in de weer met het in- en verkopen van grote partijen uien op de internationale markt. Uiteindelijk komt hij via een uitzendbureau terecht bij het *US Army Corps of Engineers* in Woensdrecht als vertaler/klerk. Deze Amerikaanse eenheid is belast met het realiseren van de raketbasis voor de in die tijd zeer omstreden kruisraketten. DGW&T was *host-nation* uitvoerder van de bouw. Vervolgens wordt hij tewerkgesteld als *Legal translator/claims adjuster* bij het *Legal office* van de *US Air Force 486 Tactical Missile Wing*, de uiteindelijke 'gebruiker' van de raketbasis. Na een half jaar valt echter het besluit dat er geen kruisraketten geplaatst gaan worden en komt zijn functie te vervallen. Het is inmiddels 1988 en Richard krijgt een functie aangeboden bij DGW&T Dienstkring Roermond, als hoofd Overeenkomsten. In 1994 volgt een plaatsing bij de Directie Zuid-Nederland en aansluitend, na de samenvoeging van de Directies Zuid-Nederland en Brabant, gaat hij naar de Dienstkring Oirschot waar hij zich bezighoudt met de aanbesteding van klein en groot onderhoud. Na de zoveelste reorganisatie komt hij terecht bij de Directie Zuid in Tilburg als senior medewerker Overeenkomsten en sinds 1 januari medior Verwerper Vastgoed bij de Divisie Vastgoed en Beveiliging. ►

● VETERANEN EN NOUDGEDIENDEN

AFGHANISTAN, MINEURSLIED EN BRANDEWIJN

Als hij in 2009 gevraagd wordt om als gemilitariseerd burger naar Afghanistan uitgezonden te worden, weet hij voor zichzelf al direct het antwoord en na overleg en met goedkeuring van het thuisfront start hij op 2 september met het opwerktraject in Havelte. Tijdens deze opwerkperiode, die ruim drie maanden duurt en dus ook 'binnen slapen' met zich meebrengt, maakt hij ook kennis met twee genisten: brigadegeneraal Kees van den Heuvel, C-TFU 8, en stafadjutant Dirk Brouwer. En aangezien hij registratief als genist is ingedeeld, moet hij zich ook aan het genot van onze brandewijn en het zingen van het Mineurslied onderwerpen. Op 19 januari 2010 vertrekt hij naar Tarin Kowt om in de rang van kapitein op Kamp Holland de functie van Projectleider Infra te gaan vervullen. Hij is ingedeeld bij de G7, een sectie die zich bezig houdt met de opbouw en de veiligheid van Afghanistan (o.a. politie en leger). Richard is speciaal belast met de projectleiding van bouwprojecten zoals *checkpoints*, *patrol bases*, *police substations*, OCCP-onderhoud en onderhoud van het Police Trainingscentrum. Voor de wederopbouw en het stimuleren van de economie moesten alle projecten uitgevoerd worden door plaatselijke aannemers. Het gezegde 'vertrouwen is goed, maar controle is beter' blijkt in de Afghaanse cultuur geen overbodige luxe. Het kwam veel voor dat aannemers het bewust of onbewust niet zo nauw namen met de in de bestekken opgenomen eisen en voorgeschreven bouwmaterialen. Personeel wordt op ad hoc basis per project ingehuurd en materiaal moet vaak van heel ver opgevoerd worden, hetgeen tot gevolg heeft dat nogal eens naar eigen inzicht alternatieven gebruikt worden. Voor de begeleiding van de aannemer en de opleveringscontroles was dus opzichterscapaciteit nodig. En hoewel hij voor de projecten in en om Kamp Holland kon terugvallen op ondersteuning vanuit het ISD van 101 Gbnat, moest hij voor projecten verder in het gebied vaak zelf op pad. "Ik wilde zelf de resultaten zien en als dat niet mogelijk was, liet ik dat tussentijds door een betrouwbare Afghaanse opzichter doen. Dat wierp wel zijn vruchten af, omdat al snel rondverteld werd, dat de nieuwe projectleider veelal zelf de opleveringen deed en erg kritisch was", aldus Richard. "De kwaliteit van het geleverde werk verbeterde dus ook zienderogen, omdat men wist dat ik na gemaakte afspraken terug kwam voor een hercontrole. Afghanen kunnen ook moeilijk 'nee' zeggen, waardoor ze van alles toezeggen en vervolgens de afspraken niet nakomen. Dat is erg moeizaam werken en kost gigantisch veel tijd. Desondanks deden de kleine aannemers hun best om het werk zo goed mogelijk uit te voeren met de beschikbare middelen. En een beetje rekening houdend met de plaatselijke (bouw-)cultuur was het al met al best leuk werken met de Afghanen". Om bij de pro-

jecten te komen was hij overigens altijd afhankelijk van vervoer van en met derden. Helitransport was niet altijd mogelijk dus vaak ging hij mee met een verkenningspatrouille of een konvooi als er ergens een plekje in een Bushmaster vrij was. "Ik was dus veel onderweg buiten de poort, hetgeen mijn functie erg afwisselend en uitdagend maakte".

EEN BEZEM ALS KRUK

Op 13 juni 2010 slaat het noodlot toe. Richard krijgt opdracht om bij Sorkh-Morgab, aan het begin van de Baluchi-vallei, een locatie te gaan beoordelen voor de bouw van een ANA-kamp. Hij kan meerijden met een Australische *Ground Move*. Vanaf dat moment lijkt het of hij getroffen wordt door de *Wet van Murphy*. De ene tegenslag volgt de andere op. Al vóór vertrek blijkt een van de voertuigen defect, waardoor alles moet worden overgeladen. Goed en wel buiten Tarin Kowt stuit het konvooi op twee berrmbommen en moet worden gewacht op de EODD. Ondertussen komen allerlei 'boefjes' al nieuwsgierig kijken wat er aan de hand is. Nadat de IED's geruimd zijn rijdt het konvooi met de nodige vertraging naar *patrolbase* BU-MAN. Als de Bushmaster waarin Richard zit stopt, stappen de voertuigcommandant en de achterste boordschutter uit. Op het moment dat ook Richard op de dissel van de aanhanger staat en zijn rugzak wil losmaken van het dak van het voertuig, vallen er schoten. Op dat moment geeft de chauffeur vol gas en hij wordt tegen de aanhanger gesmakt, waar hij zich aan vastgrijpt. "Ik besepte, dat als ik zou vallen, ik door de dissel minstens mijn benen zou kwijtraken, zo niet erger, dus in een *split second* besluit ik van het voertuig weg te springen. Als ik na de sprong weer tot mijn positieven kom, voel ik een enorme pijn in mijn rechterschoet en ben ik er van overtuigd dat hij gebroken moet zijn. Voor de rest wat schaafwonden aan armen, ellebogen en knieën. Dan zie ik dat de pink en ringvinger van mijn rechterhand onder een hoek van 60 graden naar buiten staan. Zonder nadenken zet ik ze weer recht, hetgeen niet eens zo'n pijn deed." Achteraf blijkt dat deze vingers ook gebroken zijn. Hij wordt ondersteund door twee Australiërs afgevoerd naar de hulppost, waar zijn wonden worden verzorgd en zijn voet wordt *ingetaped*. Er wordt contact gelegd met Kamp Holland en hij begrijpt uit de conversatie dat hij middels een heli zal worden geëvacueerd. Daarna hoort hij echter dat hij op dinsdag per konvooi teruggebracht wordt naar Tarin Kowt. "Ik heb twee dagen rond gestrompeld met een bezem als kruk. Ik verging van de pijn. Ook het transport met de Bushmaster was allerminst een pretje. Aangekomen in TK wordt geconstateerd dat mijn voet op diverse plaatsen gebroken is. Later in Nederland spreekt men van verbrijzeling!" Het betekent 'einde oefening' voor hem

en de repatriëring wordt in gang gezet. Er gaat veel mis in de communicatie. Zo blijkt dat er door de Australiërs nooit een z.g. *nineliner*, een standaardmelding van een incident met ernstig gewonden, verstuurd is. Ook het aanbod vanuit Kamp Holland om een heli te sturen, werd door de Australiërs afgeslagen 'omdat het wel mee zou vallen met die verwondingen'. De reden daarvan is hem tot op de dag van vandaag niet duidelijk. Bij zijn aankomst op Kamp Holland is zijn thuisfront nog steeds niet op de hoogte van de ernst van zijn gezondheidstoestand. Met een geleende GSM van een Noorse collega belt hij zijn vrouw om te vertellen wat er gebeurd is en dat hij naar huis komt. Helaas is de officiële melding ook bij SitCen gestrand. Zijn echtgenote wordt dus ook niet bijgestaan door het Bedrijfsmaatschappelijk Werk, maar gelukkig pakken collega's in Nederland dat op.

MOTOR GEWONDENTRANSPORTVLIEGTUIG ONTPLOFT

Ook het regelen van de terugvlucht heeft nogal wat (bureaucratische) voeten in aarde. En al die tijd is het behelpen met veel pijn, zijn hand en voet in het gips, niet kunnen douchen en de nodige problemen om te verplaatsen. De met de *repat* belaste officier spreekt hem in de eetzaal aan en vraagt hem 'even langs te komen om zijn terugvlucht te bespreken'. De omgekeerde wereld! Na enkele dagen wordt hij per heli overgevlogen naar Kandahar Airfield, waar hij wordt overgedragen aan een Engels *medevac-team*. Van daar onder begeleiding van Engels medisch personeel per vliegtuig naar Cyprus om bij te tanken en na het nodige oponthoud door naar huis. Althans dat dacht hij!: "Na ongeveer een minuut vliegen horen we een enorme dreun en blijkt dat een van de motoren van het vliegtuig ontploft is. We keren terug naar Cyprus, waar we op één motor, hortend en stotend, landen. Omdat het toestel niet te repareren is, overnachten we in een Engels hospitaal, waar we overigens uitstekend verzorgd worden en een pakket toiletpullen uitgereikt krijgen van de organisatie *Troop Aid – Help for Heroes*. De volgende dag vliegen we door naar Engeland, waar ik wordt opgehaald door een Nederlands vliegtuigje dat mij naar Rotterdam brengt. Van Rotterdam per ambulance naar het CMH, waar ik eerst in quarantaine moet en allerlei testen worden gedaan. Hier zie ik eindelijk mijn vrouw en wordt direct aangevangen met de behandeling van mijn verwondingen. Vanwege de zwelling en verbrijzeling van de voet wordt dáár even niets aan gedaan. Nadat mijn hand gespalkt is ga ik, diezelfde dag nog, op de achterbank van een dienstauto, naar huis". Maar ook in het vervolg van het behandelingstraject laat *Murphy* hem niet met rust. Herstel zal erg lang gaan duren en hij loopt tegen administratieve problemen aan, omdat na terugkeer uit het uitzendgebied het vinkje met 'militair' achter zijn naam wordt weggehaald en hij formeel gewoon weer burger is. Problemen dus met het verhalen van allerlei kosten voor medische verzorging, hulpmiddelen, reiskosten, etc. Van september tot november volgt hij drie dagen per week een revalidatieprogramma in het MRC Doorn, maar omdat de enorme pijn aanhoudt gaat hij terug naar het CMH. Pas in april 2011 wordt opnieuw gestart met revalidatie in Hoensbroek, die tot augustus duurt. Helaas blijkt dat volledig herstel niet mogelijk zal zijn en in januari 2012 wordt hij officieel dienstongeschikt verklaard en wordt eervol ontslag verleend.

DRAAGINSIGNE GEWONDEN

Vanwege de tijdens zijn inzet in Afghanistan opgelopen verwondingen wordt aan hem het Draaginsigne Gewonden toegekend. Omdat hij geen militair meer is, zal de speld worden uitgereikt door de burgemeester van zijn woonplaats. Deze

uitreiking zal met enig ceremonieel gepaard gaan om op die manier het belang van de buitenlandse missies, waar vaak onder buitengewone omstandigheden moet worden gewerkt, te benadrukken. Maar misschien belangrijker nog, wordt op die manier de maatschappelijke erkenning van de Nederlands veteraan, ook in de richting van de Nederlandse bevolking, onderstreept.

"EÉN MET DAT BROK TECHNIEK DAT MOTOR HEET!"

Veteranen en motorrijden worden vaak met elkaar geassocieerd. Ook Richard is motorrijder in hart en nieren. Hij koppelt dit overigens niet aan het veteraan zijn. "Ik kocht op mijn 17e al mijn eerste motor, bijeen gespaard met een krantenwijk en ik rijd al motor vanaf mijn 18e. Ik heb in de loop der jaren alles al gereden, van één-cylinders tot zware Harleys, met en zonder zijspan en ik heb geraced op circuits van Assen, Zandvoort en noem maar op. Momenteel rijd ik een BMW GS 1150 met zijspan, tweewiel aangedreven. Mijn grote liefde gaat uit naar wintermotortreffens; hoe meer sneeuw, hoe liever. In de winterperiode ben ik de weekeinden vaak op pad naar treffens in Duitsland, Oostenrijk, Engeland of Wales, waarbij ik ook echt barre weersomstandigheden heb meegemaakt van temperaturen tot -25 °C en windsnelheden tot 140 km/u. Ik vind het geweldig! Voor mijn gevoel heb ik ook geen last van enige vorm van PTSS en het is voor mij ook geen behoefte 'om mijn hoofd leeg te rijden'. Ja, natuurlijk heb je op je motor tijdens lange ritten tijd om allerlei, ook alledaagse dingen, te overdenken, maar ik vind het gewoon lekker om te rijden en één te zijn met het brok techniek dat motor heet!" ●

Loop mee op de Landelijke Veteranendag Den Haag, zaterdag 30 juni 2012

Ook in 2012 zal het Regiment Genietroepen deelnemen aan de Landelijke Veteranendag te Den Haag. We hopen met nog meer veteranen van het regiment te kunnen deelnemen dan vorig jaar. Er zal ook weer een detachement actief-dienenden van het Regiment Genietroepen deelnemen. Beide detachementen worden vooraf gegaan door ons eigen Fanfarekorps der Genie. Deelname aan het detachement Veteranen Regiment Genietroepen (VRG) staat open voor alle genieveteranen, jong en oud, actief en postactief.

Meldt u snel aan voor het defilé bij het Geniedetachment!

Wilt u deel uit maken van het Geniedetachment, dan zult u dit tijdig (vóór 25 mei) moeten aanmelden bij het secretariaat van het regiment in Vught. Op deze site, www.regimentgenietroepen.nl, vindt u ook meer informatie over deelname, o.a. het aanmeldingsformulier. U kunt voor informatie ook bellen met het secretariaat van het regiment, telefoon: 073-6881304. Aanmelden via Checkpoint kan ook, maar dan wordt u ingedeeld als een 'niet-georganiseerde' veteraan bij een algemeen detachement. ●

vanuit de Stichting Nederlandse Veteranendag

GEZOCHT: Verhalen van en over veteranen

Naar welke muziek luisterde u op missie? Op welke manier hielden u en uw familie en vrienden contact, zo ver weg van huis? Hoe werden nationale feestdagen gevierd binnen het kamp? Wat heeft u geleerd en ervaren tijdens uw missie en gebruikt u die ook nog in uw huidige leven of bij uw werk? Wij zijn op zoek naar uw verhaal. Dus, bent u veteraan en heeft u een interessant of bijzonder verhaal over uw ervaringen en missie(s)? Of bent u familie van of vrienden met een veteraan en wilt u graag een mooi verhaal delen met de rest van Nederland? Geef u dan op voor de mediapool Veteranendag 2012. Wij gaan dan uw verhaal onder de aandacht brengen van verschillende media.

WAAROM DOEN WE DIT?

In opdracht van de Nederlandse Veteranendag gaan we de Nederlandse media helpen aan interviews en verhalen van veteranen. Landelijke, regionale en lokale media zijn vaak erg geïnteresseerd in deze verhalen, zeker wanneer de Nederlandse Veteranendag er weer aan komt, maar hebben niet altijd de gelegenheid om ze te verzamelen. Wij helpen ze een handje omdat het belangrijk is dat er in de Nederlandse media voldoende aandacht wordt besteed aan veteranen, hun ervaringen en de NL Veteranendag op 30 juni te Den Haag.

PRAKTISCH

U wordt eerst door ons kort telefonisch geïnterviewd. Het verhaal brengen wij daarna via persberichten, weblogbijdrages en interviews onder de aandacht van media. Als er interesse is in uw verhaal, nemen wij contact met u op. Op dat moment kunt u nog beslissen of u mee wil doen of niet. Of uw verhaal ook in de krant komt, is grotendeels afhankelijk van de vraag van de media.

AANMELDEN

Bent u een veteraan met een interessant, bijzonder of mooi verhaal en wilt u opgenomen worden in onze mediapool? Of vindt u het leuk om regelmatig een online blogpost te plaatsen? Of kent u een veteraan die een bijzonder verhaal te vertellen heeft? Neem dan contact op met Margriet Bakker via mediapool2012@bkb.nl. Wilt u meer informatie over Veteranendag, kijk dan op www.veteranendag.nl. Alvast hartelijk dank namens de Stichting Nederlandse Veteranendag.

Uiteraard is ook de redactie van de Genist, maar meer nog de lezers, benieuwd naar uw verhaal. Schroom niet om de pen of toetsenbord ter hand te nemen en uw bijdrage ook te zenden naar redactie.genist@hotmail.nl. Wij zullen u steunen er een mooi artikel van te maken en publicatie in de Genist is nagevoeg 100 % gegarandeerd! ●

Nuldelijnszorg: met elkaar, voor elkaar! Opleiding tot veteranenhelper

Na alle militaire operaties blijkt dat niet alle mensen de ervaringen goed hebben verwerkt en zelfs in de problemen zijn gekomen. Defensie heeft daarvoor een goed geolied en professioneel zorgsysteem opgezet. Militairen kunnen in het systeem worden opgenomen via de reguliere MGD-kanalen, maar ook als je problemen pas ervaart nadat je de dienst hebt verlaten, heb je toegang tot het zorgsysteem. Je kunt je bij klachten in dat geval aanmelden bij het Centraal Aanmeldpunt van het Veteraneninstituut, per email zorg@veteraneninstituut.nl of telefonisch 0343-474148. Het Centrale Aanmeldpunt is 24/7 bereikbaar voor veteranen, maar ook voor partners of familie of iemand anders in de omgeving van een veteraan.

Het is gebleken dat goede zorg aan de basis, bijdraagt aan het voorkomen van psychische problemen in een later stadium; we noemen dat 'nuldelijnszorg'. Nuldelijnszorg is in het veteranenbeleid als speerpunt aangemerkt. Van de regimenten en korpsen wordt verwacht aandacht te besteden aan deze nuldelijnszorg. De taakverdeling daarbij is grofweg dat de operationele eenheden aandacht besteden aan de nog in dienst zijnde veteranen en dat de aan de regimenten en korpsen verbonden veteranenorganisaties de nuldelijnszorg voor postactieve veteranen voor hun rekening nemen. Onze stichting is daardoor betrokken bij het verlenen/faciliteren van nuldelijnszorg.

COLLEGA'S HELPEN

Wij zijn het eigenlijk aan elkaar verplicht om collega's zo goed mogelijk te helpen. Nuldelijnszorg komt er daarom op neer, dat we zorgzaam zijn voor elkaar. Nuldelijnszorg is geen professionele hulpverlening, maar een vorm van *buddysupport*, zeg maar de 'kameradenhulp' van ZHKH. Dichtbij, laagdrempelig. Goed dat het gebeurt door maten, die weten wat er gespeeld heeft in een missie. Maar wanneer 'zorgzaam' overgaat in 'bezorgd', dan moet er doorgeleid worden naar de reguliere zorg. Binnen de veteranenorganisaties is er op dit moment een vrij groot verschil in de invulling van nuldelijnszorg. Sommige hebben een regionaal zorgsysteem in bedrijf, andere bevinden zich op de weg daar naar toe, en weer andere staan in de startblokken om iets te gaan opzetten. Onze Stichting Veteranen Regiment Genietroepen (SVRG) valt in deze laatste categorie.

Veteranen inloophuis 'Eldershoes' in Hoensbroek

Het Veteranenplatform heeft het initiatief genomen om de veteranenorganisaties op het gebied van nuldelijnszorg meer op één lijn - en als het kan op een hoger niveau - te krijgen. Niet alleen de veteranenorganisaties zijn actief op het gebied van nuldelijnszorg; ook gemeenten en private organisaties zoals de ECHO's-organisatie en particuliere veteranencafés zijn er mee bezig. Daarom streeft men naar een integrale samenwerking met als uiteindelijk doel een landelijk, samenhangend en samenwerkend netwerk dat de nuldelijnszorg voor veteranen verzorgt.

Zoals gezegd bevindt onze stichting zich in de beginfase; in het opzetten van een systeem voor nuldelijnszorg. In het bestuur is hier uitgebreid aandacht aan besteed en we hebben eigenlijk twee speerpunten onderkend waar we aan gaan werken. De speerpunten zijn: het opzetten van een netwerk van veteranenhelpers en het creëren van een veteranenontmoetingsplaats, als het kan op een van onze genielocaties.

GENIEONTMOETINGSPLAATS

Naast het opzetten van een netwerk van veteranenhelpers streeft de SVRG naar het opzetten van een eigen genieontmoetingsplaats, waar veteranen bij elkaar kunnen komen en onder het genot van een hapje en een drankje oude herinneringen kunnen ophalen. Ook op deze ontmoetingsplaats kan nuldelijnszorg verleend worden, want bij deze bijeenkomsten zijn ook veteranenhelpers aanwezig.

VETERANENHELPER

Hoewel in principe iedereen nuldelijnszorg zou kunnen verlenen, kan de effectiviteit van hulpverlening worden verbeterd door het opdoen van kennis en aanleren van bepaalde vaardigheden. Het Veteraneninstituut heeft daarvoor een Opleiding Veteranenhelper opgezet waar mensen deze kennis en vaardigheden kunnen opdoen. Veteranenhelpers kunnen op individuele basis worden ingezet, maar zijn in beginsel ook aanwezig in de verschillende ontmoetingsplaatsen. Het bestuur wil een landelijk netwerk van veteranenhulpverleners opzetten en is daarvoor op zoek naar veteranen die dit graag zouden willen doen. Zij volgen de opleiding op het Veteraneninstituut en worden vervolgens ingezet. Tot zover deze korte toelichting op de nuldelijnszorg en de wijze waarop de SVRG daar invulling aan wil geven. In de *Genist* zullen we u op de hoogte houden van de ontwikkelingen op dit gebied.

WORD VETERANENHELPER

We zijn dus op zoek naar veteranenhelpers: genieveteranen met het hart op de goede plaats, met enige tijd tot hun beschikking en die niet geremd worden door eigen problemen. Geen profs, maar mensen die als vrijwilliger de cursus willen volgen en vervolgens enige jaren als veteranenhelper willen werken en goede mogelijkheden hebben snel te kunnen reageren. Die zowel *reactief* als *proactief* aan de slag gaan. Na aanmelding worden kandidaten uitgenodigd voor een intakegesprek met enkele bestuursleden, waarbij we zullen nagaan of en hoe je het beste ingezet kan worden. Daarna worden de geselecteerde kandidaten aangemeld bij 'De Basis' voor de cursus Nuldelijnszorg. Deze opleiding vindt plaats in Doorn en duurt twee weekenden, dus met overnachting in Doorn. De kandidaat dient bereid te zijn de gehele cursus te volgen d.w.z. alle twee weekenden. De latere inzet gebeurt op basis van vrijwilligheid en reiskosten worden uiteraard vergoed (€ 0,19 per km). ●

Je kunt jezelf aanmelden via de website: www.regimentgenietroepen.nl via de link naar de SVRG of rechtstreeks naar: veteraneninfo@regimentgenietroepen.nl Ben je op zoek naar een ontmoetingsplaats in jouw omgeving: www.katanadesign.nl/cafeoverzicht/ Meer informatie over het Veteraneninstituut: www.veteranen.nl

DIGITALE FOTOCOLLECTIE VAN HET HUIS VAN DE HISTORISCHE COLLECTIE GENIE

Spoorwegtroepen van Regiment Genietroepen in beeld

Armband van een sergeant-majoor spoorwegtroepen, 1914. (collectie Historische Collectie Genie / Geniemuseum)

De Historische Collectie Genie (ook wel bekend als Geniemuseum) beschikt over een enorm beeldarchief. Veilig bewaard in de voormalige NBC-beveiligde verbinding-bunker liggen tienduizenden foto's, soms in complete fotoalbums. De foto's getuigen van de geschiedenis en de ontwikkelingen binnen het wapen, vanaf de beginjaren van de fotografie tot in de huidige tijd. Helaas is nog niet alles ontsloten. Dat kan ook niet, want het betekent nog tientallen mensjaren werk. Toch is er een geweldig begin gemaakt met een grote beeldbank, opgezet door kapitein b.d. Jos van Dongen, die helaas in juni 2010 overleed. Het meest bijzondere materiaal is gedigitaliseerd en het geeft een beeld van de (beeld)schatten die in de Historische Collectie Genie worden bewaard. Onlangs deed de bekende militaire historicus dr. Jan Schulten een beroep op onze beeldbank. Hij werkt aan een artikel voor het boek 'Ondernemen op het spoor', onder de kop 'Mars in de trein (1839 – 1914)'. In het artikel schetst hij de ontwikkeling van de spoorwegen in die beginjaren en het militaire aspect en belang hierbij. Onderdeel van zijn verhaal zijn de Spoorwegtroepen, behorend tot het Regiment Genietroepen. Voor zijn artikel ging ik op zoek naar passende en bijzondere afbeeldingen.

BATAILLON MINEURS EN SAPPEURS

Het beeldmateriaal voert je dan vanzelf terug naar een relatief onbekend stuk (genie)geschiedenis. Zaken als reorganisaties, inkrimpingen, maar ook: kansen zien en de typerende *can do* mentaliteit blijken ook 150 jaar geleden te hebben bestaan!

Na die Tiendaagse Veldtocht (de Belgische opstand in 1831) werd het leger vanaf 1831 enorm ingekrompen. In 1849 telde het Bataillon Mineurs en Sappeurs slechts 13 officieren en 632 onderofficieren en manschappen. Door het toenemen van de spanning in Europa werd die sterkte geleidelijk weer opgevoerd tot vijf compagnieën in 1878. In die tijd werd er vanuit militaire zijde veel gesproken over de afgelopen oorlogen met Duitsland in de hoofdrol. De nadruk lag daarbij op de spoorwegen bij de oorlogvoering en welke lessen daaruit voor Nederland getrokken konden worden. De spoorwegen kunnen een grote rol spelen bij een snelle mobilisatie maar ook voor het aanvoeren van alles wat een leger nodig heeft, zo groeide het besef.

'HANDLEIDING TOT KENNIS...'

Tijdens de jaarlijkse oefening van de genie in het Kamp bij Zeist in 1867, was de Minister van Oorlog, J.A. van den Bosch, daar voor een inspectie bij aanwezig. Hij adviseerde de bataljonscommandant, majoor H.E. Beekman, zijn personeel met het spoorwegmaterieel vertrouwd te maken. Al in januari 1868 rapporteerde majoor Beekman aan de minister dat twee onderofficieren, vijf korporals en elf geniesoldaten als machinist waren opgeleid! Verder verscheen nog in hetzelfde jaar een *'Handleiding tot kennis van ijzeren spoorwegen bij het bataillon Mineurs en Sappeurs'*, geschreven door tweede luitenant A. André de la Porte. Het was een 31 pagina's tellende gedetailleerde technische beschrijving van de aanleg en het onderhoud van de spoorwegen.

Na de verplaatsing van het bataljon van Utrecht naar Nijmegen, kreeg men van de Duitse spoorwegen materiaal en gereedschappen in bruikleen voor het leggen van dertig meter spoorlijn. In juli 1868 schreef de bataljonscommandant aan de minister dat: 'Het opbreken en aanleggen van spoorwegen eene zaak is, die thans gerekend kan worden te behooren tot de gewone oefeningen van het Bataillon Mineurs en Sappeurs.' In het zelfde jaar werd de 3e Compagnie van het bataljon aangewezen om in spoorwegwerkzaamheden geoefend te worden. Na de reorganisatie in 1881 werd de naam van het bataljon gewijzigd in Korps Genietroepen. Het korps bestond uit 8 compagnieën, waarvan één Spoorweg- en Telegraafcompagnie.

SPOORWEGSTAKING VAN 1903

Vanaf het begin had de telegraafafdeling een hogere prioriteit dan de spoorwegafdeling. Na de spoorwegstakingen in januari 1903 leek het erop dat de toekomst voor de spoorwegafdeling er toch ook veelbelovend uitzag. De stakingen brachten de regering tot het besef dat zij in dit soort omstandigheden geen middelen bezat om snel troepen in te zetten op plaatsen waar sociale onrust heerste. Premier Abraham Kuyper nam maatregelen en de regering kreeg voortaan de mogelijkheid om in noodsituaties de spoorwegdienst door militairen van de genietroepen te laten uitvoeren. Op 2 september van het zelfde jaar (1903) werd bij Koninklijk Besluit nr. 147 het Regiment Genietroepen opgericht. Het regiment bestond uit twee bataljons. Het tweede bataljon was opgebouwd uit een telegraaf- en een spoorwegafdeling. Bij de spoorwegafdeling was onder meer de Exploitatiecompagnie ingedeeld. Deze (administratieve) eenheid was bestemd voor dienstplichtigen die in het burgerleven bij een spoorwegmaatschappij werkten. Na afloop van de eerste oefening konden zij een contract tekenen, dat hen de plicht oplegde om in buitengewone

omstandigheden, in militair verband, dienst te verrichten op het spoor. Verder bestond de spoorwegafdeling uit een Technische Spoorwegcompagnie, bestaande uit drie officieren en 137 onderofficieren en manschappen.

BEOEFENEN VAN BRUGVERNIELING

De activiteiten van de spoorwegtroepen bestonden uit het beoefenen van het aanleggen en het onderhoud van spoorlijnen, het bouwen van spoorbruggen en het vernielen daarvan met explosieven. In de periode 1887 tot 1907 werd jaarlijks in de Biltse Duinen geoefend met twee hiervoor aangekochte, oude, zeventien meter lange spoorbruggen. Eigenlijk was brugvernieling met explosieven (voor het eerst beoefend in 1887) de enige activiteit die de spoorwegtroepen goed aankonden en die ook zin had. Immers, het de vijand het gebruik van de spoorbruggen ontzeggen was van cruciaal belang in het Nederlandse verdedigingsstelsel.

Na 1907 werd de Zeisterheide (het kamp van Zeist, ofwel *Hoogte 50*) het nieuwe oefenterrein van de spoorwegtroepen. Ten behoeve hiervan (en voor de oefeningen van andere genie-eenheden), legden de spoorwegtroepen van het station Huis ter Heide een smalspoorlijn naar het oefengebied aan. In die jaren werden al deze werkzaamheden naar grote tevredenheid verricht, al komt het nu wat onbeholpen over. In de 19e eeuw (en het prille begin van de 20e eeuw) was het Nederlandse spoorwegbedrijf, in vergelijking met andere landen, dan ook zeer klein. ►

Spoorwegcompagnie. Verslag 'praktische oefeningen. Spoorbrug van rails, laschplaten en laschbouts 1899

Spoorwegtroepen verrichten hun werkzaamheden bij schietproeven te Schoorl in 1892. De locomotief is een Krupp, bouwjaar 1890, die een spoorbreedte van 600 mm nodig heeft (smalspoor)

● GENIEHISTORIE

MOBILISATIE 1914 – 1918

Na het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog bleef Nederland strikt neutraal en kondigde in juli 1914 een algemene mobilisatie af. Binnen vier dagen was de krijgsmacht, bestaande uit 200.000 militairen, gevechtsgereed. Uit het bataljon Technische Troepen werd in augustus 1914 een zelfstandige spoorwegafdeling geformeerd. In de vier jaar dat het leger onder de wapenen bleef, voerde deze eenheid een breed pakket van taken uit, waaronder de aanleg van spoorwegtracé 's voor het vervoer van zwaar materieel, de bouw van los- en laadplaatsen bij stations en voorbereidende maatregelen voor de vernieling van baanvakken, bruggen en emplacementen. In 1922 werd het Regiment Genietroepen weer drastisch ingekrompen: de oorlog was voorbij en de stemming was antimilitair. Er werden drie bataljons geformeerd, bestaande uit in totaal zes schoolcompagnieën. De spoorwegtroepen reduceerden terug naar één peloton, als onderdeel van het Bataljon Pioniers.

PIONIERS EN SPOORWEGTROPEN

Eind jaren dertig van de vorige eeuw nam opnieuw de spanning in Europa toe. Een reorganisatie was het gevolg: zo werd op 1 oktober 1938 de Brigade Genietroepen opgericht. De oude bataljons werden vervangen door drie regimenten. Het 1^e Regiment bestond uit 3 compagnieën pioniers en spoorwegtroepen. De pioniers gingen zich bezig houden met het aanbrengen van versperringen en het voorbereiden van vernielingen, ook bij spoorbruggen en spoorwegemplacements. Deze taak werd weggehaald bij de spoorwegtroepen. Met het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog en de capitulatie van het Nederlandse leger in mei 1940, kwam een einde aan het bestaan van de spoorwegtroepen. Ze keerden niet meer in deze vorm terug in de organisatie van de naoorlogse Koninklijke Landmacht en het Regiment Genietroepen. ●

Ondernemen op het spoor, redactie Hugo Roos en Guus Veenendaal, te verschijnen in 2012 bij uitgeverij Boom. Onderwerp: de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij, waarbij de financiële aspecten centraal staan.

Met de Krupp locomotief op het smalspoor vanaf Huis ter Heide naar Hoogte 50 in 1913, de Zeisterheide, vanaf 1907 het oefengebied van de Spoorwegtroepen

Het maken van een hulpspoorbrug in het spoorwerkkamp 'Biltsche Duinen' in 1910

Genieofficieren bij de schietproeven te Schoorl in 1892

Materiaalwagen van de Spoorwegtroepen (1918)

Legerplaats bij Zeist. Enkele Nederlandse militairen en Belgische geïnterneerden bij locomotief 'Soesterberg' (1914-1918)

Spoorwegtroepen in de jaren dertig van de vorige eeuw

Quo vadis Historische Genieverzameling?

...MAAR WEL MET UW HULP!

Is er nog een genist die nog nooit van de historische verzameling van de genie heeft gehoord? Eerlijk gezegd denk ik dat er dat nog best veel kunnen zijn. Als de vraag was geweest: Welke genist heeft er nog nooit van het Geniemuseum gehoord?, dan ga ik voor (bijna) 0%. Ik vermoed zelfs dat velen al eens de historische collectie hebben bezocht.

GEGOOCHEL

Als u denkt: wat een gegoochel met woorden, verzameling – museum – collectie; dan moet ik u gelijk geven. Het zijn de officiële benamingen die de afgelopen jaren binnen Defensie moesten worden gebruikt voor onze historische collectie. Ik wil u in vogelvlucht meenemen door de geschiedenis van de verzameling die binnen de genie bekend staat als 'het Geniemuseum'. Ik sluit af met de plannen voor de toekomst en wat daar voor nodig is.

In 1948 is ter gelegenheid van het 200-jarig bestaan van ons regiment een tentoonstelling ingericht. Het merendeel van de stukken bleef bijeen en werd ondergebracht in de Historische Genieverzameling. In 1959 is de *Stichting de Historische Genieverzameling* opgericht die verantwoordelijk is voor het juridische beheer over de collectie. Vanaf 1970 is de genieverzameling ondergebracht op de huidige locatie op de Van Brederodekazerne in Vught.

SLECHTS VIJF MUSEA

Vanaf het ontstaan van de historische genieverzameling tot op de dag van vandaag heeft de KL faciliteiten en middelen ter beschikking gesteld aan onze, en ook aan andere verzamelingen binnen de KL. Vanaf eind jaren '90 mochten we ons zelfs binnen de KL een museum noemen. Vanaf 2005 zijn krijgsmacht-delen niet meer zelf verantwoordelijk voor het vaststellen van het beleid; die bevoegdheid verschuift naar het ministerie in Den Haag. In 2006 wordt een nieuw 'Museum Beleid Defensie' goedgekeurd. Hierin wordt besloten dat Defensie slechts vijf militaire musea erkent: het Marinemuseum, Mariniersmuseum, Legermuseum, Luchtmachtmuseum en het museum van de Koninklijke Marechaussee. Alle overige 'musea' zullen worden aangemerkt als historische verzameling en/of traditiekamer. Het oude KL museaal beleid waarin wij als Geniemuseum werden erkend kwam hiermee te vervallen. De nieuwe officiële defensiemusea worden samengevoegd in een 'Stichting Nationaal Militair Museum' waaraan Defensie jaarlijks een subsidie ter beschikking stelt. De hoofdlocatie van dit Nationaal Militair museum is gepland in Soesterberg. De historische verzamelingen en traditiekamers blijven een verantwoordelijkheid van het betreffende krijgsmachtdeel en krijgen een meer interne functie.

Het belang, nut en noodzaak van historische verzamelingen en traditiehandhaving wordt nog steeds volledig onderschreven door de KL-leiding. C-LAS heeft inmiddels richtlijnen gegeven waaraan

de historische collecties moeten voldoen en daar voldoet onze stichting aan. De officiële defensienaam is nu *Historische Collectie Genie* (HC Genie), onze roepnaam blijft *Geniemuseum* en de stichting blijft *De Historische Genieverzameling* heten, want onder deze naam zijn we ingeschreven en erkend binnen de museale wereld.

QUO VADIS HISTORISCHE GENIEVERZAMELING?

Wat betekent dat nu allemaal voor de HC Genie?

- De HC Genie blijft in Vught en is onderdeel van het Huis van het Regiment.
- De lang geleden vastgelegde doelstelling 'het behoud en actueel houden van het culturele en historische erfgoed van ons regiment' blijft van kracht. Als stichting blijven we werken aan verbetering van de collectie zodat deze een goed inzicht blijft geven in de ontwikkelingen binnen ons veelzijdige regiment.
- Onze collectie is gecertificeerd; ze voldoet aan de eisen die hieraan in de museale wereld worden gesteld. Ook in de toekomst willen we blijven voldoen aan deze kwaliteitseisen.
- Onze stichting is mede door deze certificering erkend als een *Algemeen Nut Beogende Instelling* (ANBI). Ik kom hier later op terug.
- Als stichting staan we voor 100% achter alle initiatieven rond het Huis van het Regiment waarin onze collectie is ondergebracht. Deze initiatieven zijn het bewijs dat het historische besef binnen het regiment springlevend is.
- Onze stichting werkt alleen met vrijwilligers en - nog even - met een beroeps museummanager van het Legermuseum. Door de geweldige inzet van de vele vrijwilligers en onze manager hebben we onze huidige kwaliteit en uitstraling verkregen. Onze vrijwilligers zetten zich ook in voor het aanzien van het Huis van het Regiment en ondersteunen op voortreffelijke wijze regimentsactiviteiten.
- De openingstijden van de HC Genie blijven ongewijzigd. ▶

Keuken van het voormalige concentratiekamp Vught, nu onderdak van het Geniemuseum

"KORT SAMENGEVAT: WE WILLEN DOORGAAN OP DE WEG DIE AL LANG GELEDEN IS INGESLAGEN! ...MAAR WEL MET UW HULP!"

Is er behalve de naam dan niets veranderd? Helaas wel, namelijk - hoe kan het anders in deze tijden van recessie? - op financieel gebied. Ook de HC Genie wordt geraakt door de bezuinigingen binnen Defensie. Het CLAS heeft moeten besluiten de financiële bijdrage aan de historische collecties neerwaarts bij te stellen. Dit raakt ons als voormalig KL museum extra hard omdat we in het verleden als KL A-museum een hogere bijdrage kregen dan vele andere collecties. Nu zijn we gelijkgesteld aan de andere collecties. Voor het lopende jaar 2012 is nog maar 40% van de financiële steun uit 2010 toegezegd. Het gevolg is dat we dit jaar een tekort hebben van € 5000,- op een toch al zeer sobere begroting.

We kunnen ons dat als stichting niet veroorloven en snijden in personele kosten met alleen maar vrijwilligers werkt ook niet. Wij hebben uw steun dus hard nodig! Ik wil u een aantal mogelijkheden aanreiken die ons helpen onze financiële situatie te verbeteren en die deels fiscaal aantrekkelijk zijn door onze ANBI-status.

- Bezoek met kinderen, vrienden of bekenden of met uw vereniging of club het Huis van het Regiment. In overleg met de museummanager kunt u afspraken maken waardoor het bezoek extra de moeite waard wordt. Het telefoonnummer van de receptie is 073-6881867. Het e-mailadres van de museummanager is jwh.sonnemans@mindef.nl
- U kunt sponsor worden van de *Stichting De Historische Genieverzameling*. Voor een jaarlijkse bijdrage van € 250,- of meer kunt u worden opgenomen in de digitale sponsorvermelding van ons museum. Uw bijdrage is fiscaal aftrekbaar. U kunt hierover ook contact opnemen met onze museummanager, de heer Hans Sonnemans.
- Tot slot: op de langere termijn kunt u aan ons denken in uw nalatenschap. Fiscaal kan dit ook aantrekkelijk zijn.
- Voor diegenen die spontaan wat willen doen, het rekeningnummer is 1254028 t.n.v. Stichting de Historische Genieverzameling.

Mogen wij op uw steun rekenen zodat we onze Historische Genieverzameling ook in de toekomst op een genieuwaardige wijze kunnen presenteren in ons Huis van het Regiment? ●

Mineurs, sappeurs, pontonniers en spoorwegtroepen in Dordrecht: In Museum 1940-1945 leven ze voort

Dordrecht heeft een prachtige oude binnenstad met veel water: de Merwede splitst zich hier in de Noord - en de Oude Maas. Jachthavens in de binnenstad en bedrijvigheid op het water langs de rand van de stad. Veel Amerikaanse, Canadese en Engelse toeristen ook. Ze landen op Zestienhoven en stappen in Rotterdam op de boot voor een riviercruise naar Basel. Het mooie Dordrecht is altijd een aanlegplaats voor deze cruises en veel van de Engelstalige toeristen belanden in Museum 1940-1945, nieuwsgierig naar de belevenissen van hun voorvaders. In de historische binnenstad staan gelukkig nog veel gebouwen, die het verleden levend houden, hoewel er ook het een en ander heeft moeten wijken voor projectontwikkelaars met een grote portemonnee. Zo ook de voormalige Pontonnierskazerne aan de Buitenwalevest. Die is aan de sloophamer ten prooi gevallen en daar is een luxe appartementengebouw voor in de plaats gekomen; met eronder een parkeerkelder, dat wel weer. Aan dezelfde kade is de toenmalige Benthienkazerne dit lot gelukkig gespaard gebleven. Het ijzeren hekwerk en het historische hoofdgebouw staan nog fier overeind.

VESTING HOLLAND

Aan de Nieuwe Haven 27-28 is in een historisch pand het Museum 40-45 gevestigd. Het is niet zo groot, maar het staat werkelijk volgepakt met de veelbewogen Dordtse

Nieuwe Haven 27-28

geschiedenis in de Tweede Wereldoorlog. Vooral veel spullen uit het verzet, maar ook veel attributen van Nederlandse, Engelse en Duitse militairen. De stad was van strategisch belang bij de verdediging van de 'Vesting Holland'. Daarom is er in en rond Dordrecht flink strijd geleverd, zowel in de meidagen van 1940 als bij de laatste stuiptrekkingen van de Duitsers vanaf september 1944. De oorlog heeft daar een zware tol geëist; vele honderden inwoners hebben hun leven verloren. Het museum is voortgekomen uit de kringen van het voormalige verzet, die vonden dat de oorlogsjaren niet vergeten mochten worden. De heer K.P. Makaske begon in 1948 spullen uit die tijd te verzamelen en dit resulteerde in 1986 in de opening van het Museum 1940-1945, door Prins Bernhard. Inmiddels zijn er 38 trouwe vrijwilligers die het museum draaiende houden.

OVERLEVEN

De museumcollectie geeft een duidelijke inzicht in het dagelijkse leven onder de bezetting, waarbij er op den duur aan alles gebrek ontstond, zodat de mensen moesten improviseren om te overleven. Vooral op de zolderverdieping, onder eeuwenoude eiken gebinten, liggen en staan veel voorwerpen uit die jaren: raspen, oliemolens, weckpotten compleet met inhoud en een fiets met houten banden. Maar ook veel originele spullen uit de illegaliteit: een Gestettner stencilma-

chine, sabotagemateriaal met ontstekers en springstof, pistolen en handgranaten. Een bijzonder apparaat is de Dynaco, een grote radiokast, gebouwd door M. Hellingman, een amateur die graag radio's in elkaar knutselde. Het exemplaar in het museum komt uit een huis, waar het bij een verbouwing achter een valse muur vandaan kwam. Een van de museumvrijwilligers heeft zich er op gestort en nu doet hij het weer!

BOEKEN

Theo Berendsen (61) is bestuursvoorzitter van het museum. Hij heeft ook zitting in diverse Dordtse platforms en commissies die op een of andere manier proberen de lokale historie zichtbaar te maken. Hij is overigens ook nog steeds in dienst van de politie als forensisch opsporingsambtenaar. Zijn affiniteit met – of eigenlijk zijn passie voor – de oorlogsjaren is voor een groot deel toe te schrijven aan persoonlijke betrokkenheid. Zijn beide ouders waren in het Dordtse verzet actief en na de oorlog werkte zijn vader voor de Politieke Recherche-afdeling en zijn moeder voor het Tribunaal voor Bijzondere Rechtspleging in de stad. Zij zaten achter foute Nederlanders aan. Met foto's en documenten uit het museum zijn inmiddels al acht boekjes uitgegeven over deze Dordrechtse geschiedenis. Liefst vier delen, die in 2011 zijn uitgekomen, gaan over de rol van de mineurs, pontonniers, torpedisten en spoorwegtroepen in de oorlogsjaren. En die hebben een bewonderenswaardige rol gespeeld. Dat mag blijken uit het toekennen van de Militaire Willemsorde aan tien in de stad gelegeerde militairen. Onder hen ook enkele pontonniers, onder wie sergeant-majoor-scheepstimmerman Van Vlierden. In het museum liggen zijn onderscheidingen, de originele oorkonde en ook zijn dagboek, ▶

Theo Berendsen

Museum 1940-1945
Nieuwe Haven 27-28 3311 AP Dordrecht
Telefoon: 078-6130172
Email: info@museum19401945.nl
Website: www.museum19401945.nl

OPEN:
zondag 13-17 uur
maandag gesloten
dinsdag 10-17 uur
woensdag 10-17 uur
donderdag gesloten
vrijdag 10-17 uur
zaterdag 10-17 uur

Op 3 mei opent het Museum 1940-1945 de tentoonstelling: 'Verscheidenheid in decoraties: van Oorlogsherinneringskruis tot Militaire Willemsorde'

waarin hij zijn dagelijkse belevenissen in schoonschrift heeft achtergelaten.

Inmiddels is Berendsen weer verder de geschiedenis ingedoken - als forensisch opsporingsambtenaar móet je nu eenmaal snuffelen en speuren - en dat resulteert in een nieuwe serie van vijf boeken, die hij op 3 mei 2012, bij de dodenherdenking in de stad (waarbij ook het Regiment Genietroepen is vertegenwoordigd) wil presenteren. Deel 9 en 10 behandelen de spannende meidagen uit 1940: de laatste dagen vóór de Duitse inval op 10 mei en de vier dagen van zware strijd erna. Deel 11 en 12 geven een beeld van de enorme

schade die de stad heeft opgelopen. Deel 13, het (voorlopig?) laatste deel van de reeks, bevat nog meer overzichten van overledenen. In de eerste plaats de verliesregisters van bijna 800 Duitse omgekomenen of aan hun verwondingen bezweken slachtoffers. Niet alleen de gevechten in Dordrecht zijn de oorzaak van dit zeer hoge aantal, maar ook het feit dat er vanaf 1944 drie of vier Duitse veldlazareten op het eiland van Dordrecht werden opgezet, om de vele Duitse gewonden uit Zuid-Nederland op te vangen. Ook worden alle 220 Joodse medeburgers uit de stad gememoreerd, die zijn weggevoerd. En tenslotte heeft Berendsen zich inge-

spannen om een lijst samen te stellen van alle Dordtse burgers die zijn omgekomen. In totaal zo'n 700 stadgenoten. Dit deel eindigt met een mooie oude foto van het afscheidsdefilé van de pontonniers, voor het oude stadhuis, met alle notabelen in vol ornaat op het bordes. En hiermee sluit de schrijver ook zijn geschiedschrijving af over de aanwezigheid van militairen in Dordrecht.

Maar de banden tussen de pontonniers en de stad zijn niet helemaal doorgesneden, want bij de jaarlijkse dodenherdenking levert het Regiment Genietroepen de dodenwacht. ●

Stichting Geschiedschrijving Genie (SGG)

Luitenant-kolonel b.d. Jan Hoogenboom, secretaris SGG

De SGG, opgericht in 2001, maakt deel uit van de verzameling genie-instanties die gezamenlijk de doelstellingen van het Regiment Genietroepen nastreven.

Daartoe onderhoudt de stichting met regelmaat contact met vertegenwoordigers van de genie-eenheden, de genieverenigingen en overige stichtingen en uiteraard frequent met de staf van het regiment.

DOELSTELLING

Het bevorderen van wetenschappelijk verantwoorde studies, de publicatie ervan, en het bekendmaken van activiteiten en gebeurtenissen, die verricht zijn door, hebben plaatsgevonden bij, of anderszins in verband staan met het Wapen der Genie of de Dienst Vastgoed Defensie (voorheen Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen, voorheen Dienst der Genie) en voorts al hetgeen dat met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

Dit doen we door:

- het selecteren van relevante onderwerpen die voor een beschrijving in aanmerking komen;
- het benaderen van medewerkers voor het verrichten van onderzoek, het vastleggen en beschrijven van gebeurtenis-

sen, activiteiten en dergelijke en het stimuleren van deze werkzaamheden door begeleiding, advisering, assistentie en coördinatie;

- het beoordelen van al dan niet spontaan aangeboden kopij op geschiktheid voor publicatie;
- het verlenen van bemiddeling en assistentie bij de publicatie van daartoe geschikt geachte kopij, dan wel het zelfstandig verzorgen van uitgaven.

BESTUUR

Het bestuur, dat tweemaal per jaar bijeen komt, bestaat thans uit:

voorzitter: kolonel b.d. Jos Overman

secretaris: luitenant-kolonel b.d. Jan Hogenboom

penningmeester: adjudant Militaire Administratie b.d. Henk Wielheesen

lid, vertegenwoordiger VOG: luitenant-kolonel b.d. Theo van Kauuwen

lid, vertegenwoordiger VGOO: adjudant Herman Jogems

lid, vertegenwoordiger actief dienende officieren:

majoor Carl Sellmeijer

lid, vertegenwoordiger actief dienende onderofficieren: adjudant Erik Slingerland ●

PUBLICATIES

Reeds verschenen en nog steeds verkrijgbaar in het Geniemuseum:

250 jaar Genietroepen 1748 – 1998

Tunesië Kroniek

Pioniers van de Genie 1945- 1946

Een Genist in Korea

In behandeling:

De Genie in Libanon, auteur kapitein b.d. Henk Hoeve.

In voorbereiding:

Het Genie Duikbedrijf
De Genie Vaartuigendienst

Bericht van de Club Officiëren b.d. uit het Wezepse

Onder dank aan de redactie voor de geboden ruimte, willen wij u graag meegeven hoe het onze club in de afgelopen periode is vergaan. Onze club bestaat uit circa 60 leden, die allen een binding uit het verleden hebben met de Prinses Margrietkazerne.

Hoofdpoot PMK omstreeks 1985

Onze maandelijkse bijeenkomst op de derde woensdag (januari t/m april en oktober t/m december) blijkt altijd weer een interessante en gezellige ervaring te zijn. Het interessante deel wordt geleverd door de gastspreker; het gezellige deel vindt plaats rond de bar en tijdens de gezamenlijke maaltijd in het bedrijfsrestaurant. We ronden de dag altijd af met koffie in de bar, waarna men rond een uur of zeven druppels-gewijs huiswaarts keert, van Oldeholt-pade tot Hedel en van Delft tot Leme-lerveld. Om u een indruk te geven wie de sprekers zoal zijn en wat hun onder-werp is, geef ik u een overzicht van het afgelopen jaar.

2011

- Februari - Generaal-majoor Tieskens, C-NLDA: 'De huidige NLDA'
- Maart - Kapitein b.d. Bonnier: 'Water boren in Afrika, een genie-uitdaging'
- April - Luitenant-kolonel Dobben-berg, C- 11 Pagnbat: 'Optreden van de pantsergenie'
- Oktober - Majoor Bosman, C-103 Constrcie: 'Missie Kunduz'
- November - Majoor b.d. Heirbaut: 'Bijzondere bruggen op weg naar Santiago de Compostella'
- December - Luitenant-kolonel Broeksma, CLAS: '(Aflopende) NL-bijdrage aan EUFOR-Bosnië'

2012

- Februari - Majoor De Haan, C- 101 CBRNVerdcie: 'Het huidige optreden'
- April - Kolonel Folmer, C-Taskforce Cyber: 'Wat kunnen we hiervan ver-wachten?'

In januari j.l. hebben we met partners onze nieuwjaarsbijeenkomst in restaurant *De Franse School* in Hatterem gehouden. Een sfeervol gebeuren, waarbij we hebben genoten van een heerlijk buffet. Al met al een gezellige avond om op terug te

kijken. Ook onze regimentscommandant was van de partij en heeft in het kort nog wat regimentsinformatie verstrekt. Helaas moesten we daar ook mededelen dat ons enkele dagen tevoren, na een ernstige ziekte, een goede collega was overleden en wel luitenant-kolonel b.d. Eef Haar. We hebben een uitnodiging ontvangen van C-101 Gnbat, luitenant-kolonel Caelen, om in plaats van een lezing dit jaar een keer met de hele club, zijn bataljon 'te velde' te bezoeken. Een hele leuke en interessante geste, die we nog verder moeten uitwerken (mogelijk moet de plunjebaal weer worden opgezocht).

Wij blijven dus als oudgedienden redelijk goed op de hoogte van het reilen en zeilen van de krijgsmacht in het algemeen en de genie in het bijzonder, natuurlijk nog los van onze voortreffelijke genielectuur, met name ook uit dit blad! Mocht u als lezer denken dat u een interessant onderwerp kunt aandragen, dan hoor ik dat graag van u en kunnen we een afspraak maken. ●

Jan van Wijk
Tel: 0525-682114
E-mail: jvw441004@gmail.com

MIJN NAAM IS... JOOP DEN HAAN (VOPET)

Samen met mijn vrouw zijn wij in het bezit van vier dochters, compleet met mannen, en zeven kleinkinderen. We wonen in Sint Pancras, binnen de Omringdijk van West-Friesland, waar ik als vrijwilliger actief ben binnen de dorp-gemeenschap. 67 Jaar geleden werd ik in een binnenvaartgezin geboren te Broek in Waterland en aan de wal groot gebracht. 'Natuurlijk' koos ik voor de binnenvaart, tot de bewuste oproep in 1964 om mij te melden op de Lunettenkazerne. De wereld was nog groot en een keus voor Suriname, na de opleiding, was een uitdaging. Maar de 'Dikke Daf' stopte op het terrein van de Willemskazerne te Gorinchem. Daar werd ik opgeleid tot duiker bij 901 Torpedistencompagnie. Dit betekende wel het dragen van het 'Eerste grijs' voor 21 maanden. Het mooie van het werk waren de klussen voor de civiele sector, zoals de duikwerkzaamheden en het assisteren bij de tunnelbouw voor de Metro te Rotterdam. De duikopleiding heeft voor mij positief uitgekapt. De basis voor veilig en zorgvuldig werken is mij, als kapitein en later als nautisch inspecteur bij een grote oliemaatschappij, in de binnentankvaart zeer goed van pas gekomen. Sinds 2005 verzorg ik binnen het bestuur van de Vereniging (Oud-)Pontonniers en Torpedisten (VOPET) het secretariaat. Deze taak is in de loop van de jaren meer tijd gaan vragen, omdat het bestuur besloten heeft om professioneler naar buiten te treden. De vele externe contacten en de gesprekken met onze leden maken de functie interessant. Mijn hernieuwde contacten met het regiment maken duidelijk, dat het op alle fronten een modern en vooruitziend bedrijf is waarbinnen mensen werken die, ondanks de drukke werkzaamheden, oog hebben voor hun naasten.

MEER WETEN OVER DE VOPET? WWW.VOPET.NL

In memoriam

MARKETENTSTER RIEKIE VAN DE BURGT
ZORGDE VOOR HAAR KORPS

Riekie van de Burgt, marketentster van het Fanfarekorps der Genie, werd op 23 september 1942 geboren in Linschoten. Op 15 februari overleed zij in Nieuwegein, 69 jaar jong. Riekie was meer dan 10 jaar lid van het FKG. Het korps waardeerde haar enorm en zal haar erg missen.

De marketentsters van het FKG zijn de meest authentieke van de genie. Zij dragen namelijk niet alleen het zelfde uniform als hun voorgangers, maar zij doen ook daadwerkelijk het zelfde werk. Ze zorgen ervoor dat de uniformen schoon en netjes blijven, ze zorgen voor de inwendige mens, ze leven met de muzikanten mee en leveren met dat al een grote bijdrage aan het moreel van het korps. Het FKG heeft - we moeten nu tot ons verdriet zeggen *had* - twee marketentsters: Riekie en Mimi. Mimi richt zich op de uniformen, Riekie zorgde voor het natje en het droogje. En natuurlijk steunden ze elkaar wanneer en waar dat nodig was.

Riekie werd rond 2000 lid van het korps. Nadat ze eenmaal haar draai had gevonden was ze niet meer bij het FKG weg te denken. Ze deed het werk van marketentster met veel inzet en met zichtbaar heel veel plezier. Samen met Mimi zorgde ze ervoor dat de musicerende troep altijd klaar was als een taptoe moest worden gelopen, een concert moest worden gegeven of een ceremonie van het regiment moest worden opgeluisterd. Riekie was er altijd en stond altijd klaar. Samen met haar Evert (bugel en vanaf het allereerste begin lid van het FKG), miste ze in al die jaren vrijwel geen enkele repetitie of optreden.

Ze straalde altijd heel veel warmte, vriendelijkheid en zorgzaamheid uit. Ze zorgde er voor dat de sfeer goed was en dat het gezellig kon zijn. Tijdens de maandelijkse repetities in Vught was ze, samen met Evert, altijd als eerste daar om ervoor te zorgen dat de koffie klaar stond als de eerste muzikanten binnen kwamen druppelen. De partnerweekends waren altijd een doorslaand succes omdat ze onvermoeibaar ervoor zorgde dat alles op rolletjes verliep. Als het korps ergens moest overnachten, richtte Riekie het 'Lagerhuis' in, een kamer of een plek op de gang waar de muzikanten een drankje bij haar konden kopen en waar het vaak tot in de kleine uurtjes heel gezellig was. En tijdens de vele lange busreizen zorgde ze ervoor dat de muzikanten hun natje en droogje achter in de bus bij de tamboers konden ophalen. Riekie zorgde voor haar korps.

Zoals een marketentster betaamt, bemoeide Riekie zich ook met de presentatie van het FKG. Uniformen moesten correct worden gedragen, knopen en haakjes dienden dicht te zijn en iedereen

moest er bijlopen om door een ringetje te halen. En als dat niet het geval was, spoorde Riekie de betreffende muzikanten vriendelijk maar zeer beslist aan. Zelf zorgde ze ervoor dat ze er altijd perfect uitzag in haar mooie gesteven uniform. Parmantig en perfect marcherend tussen al die donkergeklede mannen trok ze altijd de aandacht van het publiek. Logisch, want het was een plaatje.

Minstens zo belangrijk was dat Riekie over de kameraadschap en de verbondenheid binnen het korps waakte. In elke club, hoe goed je het ook met elkaar kunt vinden, is er weleens onmin onder elkaar. Riekie was dan in staat om te bemiddelen. Tactvol wist ze vaak een bijdrage te leveren aan het herstel van de lieve vrede. En daarnaast kwam ze ook op voor haar muzikanten bij de leiding als die eens een besluit had genomen waar niet iedereen even blij mee was. En bovenal was ze erg begaan met de leden van het korps en hun achterban. Altijd geïnteresseerd in wel en wee van anderen, altijd een lief en bemoeidigend woord voor zieken, altijd een

kaartje, een bloemetje. Ook in die zin was Riekie een echte marketentster met een groot hart voor háár mannen, háár fanfarekorps.

Om al die eigenschappen werd Riekie niet alleen als marketentster maar vooral ook als persoon zeer gerespecteerd en gewaardeerd. Bestuurslid, dirigent, tamboermaître en muzikant; iedereen had bewondering voor de manier waarop ze aan haar functie invulling gaf en voor haar inzet voor het korps. Haar voorgangsters uit de 19e eeuw zouden enorm trots op haar zijn geweest.

Niet langer marcheert Riekie samen met Mimi in het eerste rot achter de tamboers. Het FKG heeft een hele goede marketentster verloren, maar veel meer dan dat hebben het korps en het regiment een hele goede, lieve vriendin en maatje verloren. Namens het Regiment Genietroepen danken we haar voor haar inzet, kameraadschap en vriendschap. Wij wensen haar man Evert, hun kinderen en hun kleinkinderen heel veel sterkte bij het dragen van dit verlies. ●

Al in de Middeleeuwen werden legers gevolgd door allerlei burgers die het leven van de krijgslieden aangener probeerden te maken en daar tegelijkertijd ook iets mee wilden verdienen. Onder hen waren de zogenaamde *zoetelaarsters*. Zij verkochten rook-, eet- en drinkwaren. Vaak waren ze getrouwd met een korporaal uit die eenheid.

Toen Napoleon in de 18e eeuw het Nederlandse leger inlijfde, kregen de zoetelaarsters een andere naam: *marketentster*. Die andere naam veranderde echter niets aan hun werk. Marketentsters waren moedige en stoere vrouwen die hun eenheden bij de Napoleontische oorlogen door heel Europa volgden, van de onherbergzame Spaanse binnenlanden tot de ijzige Russische steppes. Vaak ondergingen ze dezelfde ontberingen als de militairen.

Na de nederlaag van Napoleon richtte Koning Willem I het Nederlandse leger opnieuw op. De marketentster kreeg daarin voor het eerst een formele functie. Bij Koninklijk Besluit bepaalde de Ko-

ning: *'Eene vrouw per compagnie, gehuwd aan ene korporaal of soldaat, kan tot het wasschen van het linnen op marsch medegenomen worden. De vrouwen genieten huisvesting en voeding evenals de mannen.'* Niet veel later mochten de wasvrouwen tijdens marsen en oefeningen gelukkig ook weer sterke drank, rook- en etenswaren verkopen. Dit bleef zo tot aan het einde van de 19e eeuw. In 1899 werd de functie 'wasvrouw' binnen het Nederlandse leger opgeheven.

Er doen veel verhalen over marketentsters de ronde, soms hele sterke. Maar wat je uit al die verhalen altijd weer kunt opmaken is dat zij in de compagnie een informele maar belangrijke positie innamen. Ze genoten bij de mannen heel veel respect en waren vaak als een moeder voor de jonge militairen.

Het Regiment Genietroepen was het eerste regiment dat de marketentsters weer in ere herstelde. Bij ceremonies en gelegenheden waar wij onze verbondenheid, kameraadschap en tradities vieren, ontbreken zij nooit. En menig genist

kan zich nog goed de momenten voor de geest halen waarop de RA zijn of haar eenheid tijdens oefening of op missie bezocht met aan zijn zijde de marketentster. Ook in de moderne genie is de marketentster niet weg te denken!

Brigadegeneraal b.d. Huib van Lent, voorzitter VOG

De VOG: 'GENIEOFFICIEREN VERBONDEN DOOR KAMERAADSCHAP'

De genie is een sterk wapen! Innovatief, altijd in de frontlijn. De saamhorigheid onder genisten is spreekwoordelijk. Wie kent niet de klanken van het Mineurslied in de vertrekhal bij uitzendingen?

Excursie Noord-Zuidlijn Amsterdam

Maquette van de Noord-Zuidlijn Amsterdam

VOG golfdag 2011

Bezoek aan EARS te Oirschot

Excursie Vliegbasis Gilze Rijen

deelte waarin zelfs een ledenforum is opgenomen.

EVENEMENTEN

In 2012 staan de volgende evenementen op ons programma:

- 13 april: Voorjaarsvergadering met excursie naar de Kromhoutkazerne in Utrecht
- 8 juni: 3^e VOG golftoernooi op golfbaan Almkreek, tezamen met de VGOO
- september: 'operationele module' te Vught of Wezep in samenwerking met het OTCGenie, met name gericht op actief dienende genieofficieren
- 16 november: Najaarsvergadering met excursie naar Radio Kootwijk bij Apeldoorn

We rekenen bij al deze evenementen op een grote opkomst met een hoog kameradschapsgehalte!

NOG GEEN LID?

We willen alle genieofficieren in de VOG 'verenigen' en hebben meer dan 900 leden. Bent u genieofficier en nog geen lid? Geef u dan snel op via de VOG-website. U kunt ook een e-mail sturen aan ledenadministrateur@vog-genie.nl of even bellen met kapitein Jaap van Gelder op telefoon: 0570-565417. ●

Al 62 jaar lang vervult de Vereniging Officieren der Genie (VOG) een verbindende rol voor haar leden. We bevorderen onderling contact en dragen de geschiedenis, tradities en ontwikkelingen van ons wapen uit. We voelen ons 'verbonden door kameradschap'. Dat dit geen loze woorden zijn, blijkt uit de positieve reacties van uitgezonden genieofficieren, als wij hen met een brief een hart onder de riem steken in het missiegebied en gelijktijdig bij hun thuisfront een bloemetje laten bezorgen. Ook veel waardering van onze senior collega's als zij een persoonlijk bezoek krijgen op hun 75^e en 80^e verjaardag. Een recent voorbeeld van de verbindende rol tussen leden is onze commissie BRUG (Begeleiding en Raadgeving Uittredende Genieofficieren). Een handreiking aan genieofficieren die - al dan niet vrijwillig - de defensieorganisatie gaan verlaten. Collegiale steun, aangeboden door VOG-leden met een ruime ervaring in het bedrijfsleven en bij de civiele overheid.

Ons blad *Genie* is een traditioneel sterk communicatiemiddel met lezenswaardige artikelen en persoonlijke rubrieken over het wel en wee van onze leden. We zijn ook trots op onze website, een moderne snelle dimensie in onze onderlinge communicatie. De website www.vog-genie.nl kent ondermeer een afgeschermd ledenge-

1950-2012

62 jaar

Draadloze alarmketen

Dräger X-zone 5000: seriegeschakelde veiligheid

Hypermoderne bewaking: de Dräger X-zone 5000 is in combinatie met de X-am 5000 of X-am 5600 geschikt voor het gelijktijdig bewaken van 1 tot 6 gassen. De draagbare, robuuste en waterdichte alarmversterkers maken de meervoudige gasdetectieinstrumenten in een handomdraai tot een uniek systeem.

MEER INFORMATIE: WWW.DRAEGER.COM

1748-2012
264 jaar